

ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของ
เด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป๋าด้ายแสนสุข

โดย

นางสาวสุวรรณี นครศรี

โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการ

กรกฎาคม 2566

ชื่อเรื่อง	ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข
ผู้วิจัย	นางสาวสุวรรณี นครศรี
ที่ปรึกษา	นายสมบัติ พิมพ์จันทร์ นางธัญลักษณ์ แก้วอำไพ นางละออง แว่นศิลา
สถาบัน	โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์
ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับประสบการณ์จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุขของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ จำนวน 25 คน โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข จำนวน 21 เรื่อง 2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 21 แผน 3. แบบบันทึกการสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย จำนวน 30 ข้อ สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข ใช้ t – test แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข มีการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นก่อนการได้รับประสบการณ์การเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข
2. เด็กปฐมวัยหลังการได้รับประสบการณ์จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข พบความแตกต่างทางด้านความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จและสมบูรณ์เป็นรูปเล่มได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.พิรุณ เรืองไพศาล ดร.สมยศ ชินโคตร ดร.พงษ์ศักดิ์ น้อยนาม ผู้ทรงคุณวุฒิ และขอขอบคุณ นายสมบัติ พิมพ์จันทร์ นางธัญญลักษณ์ แก้วอำไพ นางละออง แว่นศิลา ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยตรวจดูเค้าโครงการวิจัย เครื่องมือ สถิติการวิจัย ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริง ความทุ่มเท และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

การดำเนินการวิจัยมีอาจสำเร็จลุล่วงไปได้หากปราศจากความร่วมมือจาก โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในการสนับสนุนการใช้สถานที่ในการดำเนินการวิจัยตลอดโครงการ ขอขอบคุณเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 จำนวน 25 คน ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยอย่างดียิ่ง

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ อีกทั้ง คุณแม่ คุณพ่อ คุณครู ครูพี่เลี้ยง เด็กปฐมวัย และขอขอบคุณเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่านที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำมาอ้างอิงในการทำวิจัยจนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นางสาวสุวรรณี นครศรี

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
ประกาศคุณูปการ.....	ข
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมุติฐานในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ระยะเวลาในการทดลอง.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง....	9
ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง.....	9
ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง.....	12
องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง.....	11

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
กิจกรรมที่ใช้ในการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย.....	13
ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย.....	16
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข.....	17
ความหมายของนิทาน.....	18
ความสำคัญและคุณค่าของนิทาน.....	18
ประเภทของนิทาน.....	20
รูปแบบการเล่านิทาน.....	22
การเลือกนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย.....	24
เทคนิควิธีในการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย.....	25
นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
งานวิจัยในประเทศ.....	29
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	31
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	32
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การสร้างและหาคคุณภาพของเครื่องมือ.....	35
วิธีดำเนินการทดลอง.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
เกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบการรับรู้และความเข้าใจแนวทาง	
เศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย.....	55
ผลการวิเคราะห์.....	55
บทที่ 5	
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	47
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	53
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	53
สมมติฐานในการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	53
ตัวแปรที่ศึกษา.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
การอภิปรายผล.....	57
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก	62
ภาคผนวก ก.....	63
แบบบันทึกการสังเกต.....	64

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ข.....	74
ภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน.....	74
ภาคผนวก ค.....	76
แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานชั้นอนุบาลปีที่1 อายุ 3-4ปี.....	76
ภาคผนวก จ	123
เนื้อเรื่องนิทาน 21 เรื่อง (3 ตอน).....	155

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ฉ	76
ตัวอย่างแบบสังเกตที่ได้รับจากการดำเนินการทดสอบเด็กปฐมวัย 3 ตอน.....	76
ภาคผนวก ช	156
ประวัติผู้วิจัย.....	156

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

2	ตารางการจัดกิจกรรมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข.....	39
4	ผลคะแนนการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากการเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข แยกเป็นรายด้าน.....	48
3	ผลคะแนนการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจ แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากการเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข แบบภาพรวม.....	50
5	การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการแสดงผลคะแนนการเสริมสร้างความสามารถ ในการรับรู้ และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและ หลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้า แสนสุข.....	57

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ภาพกิจกรรมการเล่านิทาน	74

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการรับผลกระทบใด ๆ ที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ ต้องอาศัย ความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำหลักวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนเพื่อดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ มีความสมดุล มั่นคง ยั่งยืนในชีวิต (ครอบครัว) เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่จะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี (ปริศนา ตันติเจริญ. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2565, จาก www2.yothinburana.ac.th)

ระบบเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน และใช้จ่ายเงินให้ได้มาอย่างพอเพียงและประหยัด ตามกำลังของเงินของบุคคลนั้น โดยปราศจากการกู้หนี้ยืมสินและถ้ามีเงินเหลือก็แบ่งเก็บออมไว้บางส่วน ช่วยเหลือผู้อื่นบางส่วน และอาจจะใช้จ่ายมาเพื่อปัจจัยเสริมอีกบางส่วน สาเหตุที่แนวทางการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงได้ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในขณะนี้ เพราะสภาพการดำรงชีวิตของสังคม ทุนนิยมในปัจจุบันได้ถูกปลุกฝัง สร้างหรือกระตุ้น ให้เกิดการใช้จ่ายอย่างเกินตัวในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือเกินกว่าปัจจัยในการดำรงชีวิต เช่น การบริโภคเกินตัว ความบันเทิงหลากหลายรูปแบบ ความสวยงาม การแต่งตัวตามแฟชั่น การพนัน หรือเสี่ยงโชค เป็นต้น จนทำให้ไม่มีเงินเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ส่งผลให้เกิดการกู้หนี้ยืมสิน เกิดเป็นวัฏจักรที่บุคคลหนึ่งไม่สามารถหลุดออกมาได้ถ้าไม่เปลี่ยนแนวทางในการดำรงชีวิต

เด็กปฐมวัยมีความสำคัญที่จะต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป และแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานการศึกษาที่เด็กควรได้รับประสบการณ์สำคัญที่เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น นิทาน เพลง คำคล้องจอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการจัดกิจกรรมที่ผสมผสานหรือบูรณาการในทุกกิจกรรม เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรง คุณครูมี

การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกันทำให้เด็กได้รับความรู้ ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ได้รับรู้และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสุข สนุกสนาน ทำให้เด็กค่อย ๆ ซึมซับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และกล้าแสดงออกในด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้สึกดีและมี ความอนุรักษ์ในการรักษาธรรมชาติ มีความภาคภูมิใจ รักในบ้านเกิดของตน กิจกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน และคุ้นเคยเป็นอย่างดี ประกอบกับการที่ครูได้จัดสภาพแวดล้อม กระตุ้น และชี้แนะเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เมื่อเด็กปฐมวัยทำกิจกรรมทุกครั้งจึงส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้เผชิญกับปัญหา และได้ฝึกประสบการณ์ การแก้ปัญหาโดยเด็กมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้ลงมือกระทำและคิดด้วยตัวเด็กเอง ครูสนับสนุนให้เด็กควบคุมตนเอง ในการแก้ปัญหาในแต่ละกิจกรรมโดยการทำซ้ำ ๆ ตามความพอใจจะช่วยให้เด็กปฐมวัยพัฒนา ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ในเรื่องของกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ว่า การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือ กระทำซ้ำบ่อย ๆ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติหรือทำ แบบฝึกหัดบ่อย ๆ จนทำได้อย่างคล่องแคล่วและมีแรงจูงใจ มีความสนใจเข้าถึงเป้าหมายและ คุณค่าของสิ่งที่ทำ ทั้งนี้ เพราะเด็กปฐมวัยต้องการได้รับการฝึกฝนให้เกิดทักษะ ซึ่งกฎนี้เป็นการ เน้นความมั่นคงระหว่างการเชื่อมโยงและการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่ง การเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือ การให้เด็กได้ ลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง (จิตรลัดดา พันธุ์เครือ. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2565, จาก<http://e-network.amnat-peo.go.th/2017/09/>)

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในสถานศึกษาจะสามารถพัฒนา ผู้เรียนให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดความสมดุลทั้งข้อความรู้และการปฏิบัติ ตระหนักถึง ความผิดชอบชั่วดีที่เกิดขึ้นให้มีความรู้ในทางโลกและทางธรรม ด้วยการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีความรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง การมีความประหยัดความเพียรพยายาม ขยัน อดทน พึ่งพาตนเอง โดยนำมา จัดสาระให้เด็กได้เล่นและเรียนรู้ทุกอย่างที่เขาทำ รวมทั้งการมีแบบอย่างที่ดีจากบุคคลรอบข้าง ให้ผู้เรียนได้นำไปปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (ทิสนา แชมมณี. 2459: 2) การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้ เรียนรู้วิถีชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่การมีคุณลักษณะเบื้องต้น ของ การสานต่อคุณสมบัติและการเรียนรู้ของเด็กในวัยต่อมา การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ที่ สมบูรณ์และเหมาะสมจะหล่อหลอมให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่นิสัยที่เป็นคุณลักษณะพื้นฐาน นำไปสู่การเป็นอยู่อย่างรู้เท่าทันและมีหลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในตนเอง (สุ จินดา ขจรรุ่งศิลป์. 2550 ข : 1-2)

การเล่านิทานเป็นสื่อหนึ่งที่เหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถในการรับรู้และปลูกฝังให้เด็กเกิดการรับรู้และเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพราะเด็ก ๆ ชอบที่จะฟังและเล่านิทาน โดยครูจะมีเทคนิคในการเล่านิทานและมีสื่ออุปกรณ์ เพื่อให้สนองต่อความต้องการของเด็ก ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด นิทานนอกจากจะช่วยให้เด็กได้รับความสนุกสนานแล้วยังช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการพัฒนาทั้งทางด้านภาษา การฟังและการพูด การจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป๋าผ้าแสนสุข จึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยรับรู้และเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้ฟังมีความสุขเพลิดเพลินและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง รวมถึงสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เล่าและผู้ฟังที่ดี

จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยมีความต้องการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่านิทานเพื่อพัฒนาการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป๋าผ้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป๋าผ้าแสนสุข
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานกระเป๋าผ้าแสนสุข

สมมุติฐานในการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป๋าผ้าแสนสุขมีความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้นก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป๋าผ้าแสนสุข

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางและประโยชน์ในการส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป๋าผ้าแสนสุข ที่ส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจในการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยที่จะนำไปใช้ปลูกฝังแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย - หญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ปี กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ จำนวน 6 ห้อง มีจำนวนเด็กปฐมวัย ทั้งหมด 112 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย - หญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

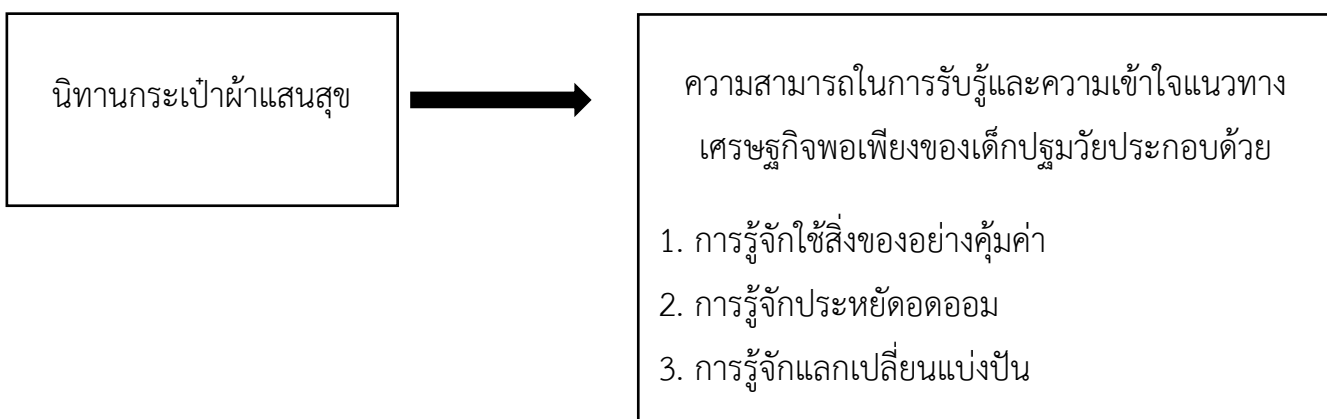
1. ตัวแปรอิสระ คือ นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข
2. ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำการจัดกิจกรรมเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ระยะเวลาในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ที่ 1 - สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ละ 5 วัน และสัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ 1 วัน วันละประมาณ 20 นาที ช่วงเวลา 09.00 น. - 09.20 น. ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของทุกวัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2. เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ต้อง มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการรับผลกระทบใด ๆ ที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำหลักวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน เพื่อดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ มีความสมดุล มั่นคง ยั่งยืนในชีวิต (ครอบครัว) เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่จะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

3. ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย หมายถึง การคิด หรือการกระทำของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกถึงการมีความรู้และสามารถปฏิบัติตนในการรู้จักใช้สิ่งของที่มี โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน คือ

3.1 ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งต่าง ๆ ในบ้านอย่างคุ้มค่า โดยการใช้ซ้ำ สำหรับสิ่งของที่สามารถใช้ได้อีก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุด ถ้าไม่เสียอย่างเพิ่งทิ้ง เช่น การใช้ดินสอและสีไม้ให้หมดแท่ง รวมถึงการเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียน และการเล่นของเล่นอย่างทะนุถนอม

3.2 ด้านการรู้จักประหยัดอดออม หมายถึง การยับยั้ง ระวัง ระวัง การใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ หรือใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็น เช่น การใช้น้ำอย่างประหยัด การเก็บเงินออมที่เหลือ จากการซื้อขนม และการซื้อของเล่นที่พอประมาณจนไม่ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน

3.3 ด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน หมายถึง การนำสิ่งของที่ตนเองมีอยู่มาแบ่งให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน เช่น การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น ตัวอย่างเช่น แบ่งปันสีให้เพื่อนใช้ แบ่งปันขนมให้เพื่อนรับประทานด้วย รวมถึงการรู้จักแบ่งปันของเล่นให้เพื่อนและผู้อื่น

4. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนที่เป็นนิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทำจากกระเป่าผ้าซึ่งนิทานจะมีเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมและเสริมสร้างการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย หลังจากการเล่านิทานจบลง จะมีการสนทนาร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับเด็กปฐมวัย ในด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมของตัวละคร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข หมายถึง นิทานที่แต่งขึ้นเพื่อเสริมสร้างการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นกระเป่าผ้าขนาดกว้าง 60 เซนติเมตร สูง 40 เซนติเมตร ขอบข้าง 15 เซนติเมตร ส่วนฐานกับขอบล่างเท่ากัน องค์กรประกอบในฉากมีตัวละครตกแต่งด้วยผ้าสักหลาดและอุปกรณ์ตกแต่ง เพื่อให้เกิดความสวยงามและเพิ่มความสนใจ ความสนุกสนาน ใ้ใจให้เด็กอยากเรียนรู้ ซึ่งนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ด้านละ 7 เรื่อง รวม 21 เรื่อง ดังนี้

5.1 นิทานที่ส่งเสริมเรื่องการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า

- 5.1.1 นิทานเรื่อง เศษผ้าของคุณยาย
- 5.1.2 นิทานเรื่อง พอดีกับพอเพียง
- 5.1.3 นิทานเรื่อง พอมมี พอกิน พอใช้
- 5.1.4 นิทานเรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว
- 5.1.5 นิทานเรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้
- 5.1.6 นิทานเรื่อง ครอบครัวพอเพียง
- 5.1.7 นิทานเรื่อง มือน้อยน้อยปลูก

5.2 นิทานที่ส่งเสริมการรู้จักประหยัดอดออม

- 5.2.1 นิทานเรื่อง ฝ่ายเก็บออม
- 5.2.2 นิทานเรื่อง ยายสากับตาสี
- 5.2.3 นิทานเรื่อง กระปุกออมสินวิเศษ

5.2.4 นิทานเรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกรัก

5.2.5 นิทานเรื่อง บ้านแสนสุข

5.2.6 นิทานเรื่อง หนูเมืองกับหนูชนบท

5.2.7 นิทานเรื่อง กระปุกออมสินของหนูดี

5.3 นิทานที่ส่งเสริมการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน

5.3.1 นิทานเรื่อง บ้านโคกหนองนา

5.3.2 นิทานเรื่อง ไดโนจอมขยัน

5.3.3 นิทานเรื่อง นิทานคุณธรรมจากพระราชดำรัสการให้

5.3.4 นิทานเรื่อง ปองแป้งรักพ่อจ้งเลย

5.3.5 นิทานเรื่อง หนูนิดชอบแบ่งของ

5.3.6 นิทานเรื่อง หนูยิ้ม หนูยิ้มต้องรู้จักแบ่งปัน

5.3.7 นิทานเรื่อง พุงนามหาสนุก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กปฐมวัยรับรู้และเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข
2. เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
4. องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง
5. กิจกรรมที่ใช้ในการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
6. ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนิทานกระเป่าผ้า

1. ความหมายของนิทาน
2. ความสำคัญและคุณค่าของนิทาน
3. ประเภทของนิทาน
4. รูปแบบการเล่านิทาน
5. การเลือกนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย
6. เทคนิควิธีในการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
7. นิทานกระเป่าผ้า

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยนับตั้งแต่ ปี พ.ศ.2517 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา กว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี พ.ศ.2540 และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

สุนัย เศรษฐบุญสร้าง (2550 : 25-26) ได้ให้นิยามไว้ว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวทางของการพัฒนาประเทศสู่สังคมฐานปัญญา ซึ่งหมายถึง การพัฒนาศักยภาพทางปัญญาของคนให้รู้จักวิธีนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้วางแผน และดำเนินการด้วยความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง และมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้การพัฒนาในมิติต่าง ๆ ของสังคมเป็นไปอย่างพอเพียง พอประมาณ อยู่บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีเหลือ จำนวนจำกัดได้อย่างยั่งยืน

เกษม วัฒนชัย (2548 : 16-17) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้อง มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน

สุเมธ ตันติเวชกุล (2542 : 69-79) ได้ให้นิยามไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการดำรงชีวิต ทั้งระดับบุคคล ชุมชน ซึ่งความสามารถในระดับบุคคล คือ การอยู่ได้ โดยไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่ตามฐานะ ตามอัตภาพ ไม่หลงไหลไปตามกระแสวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พันธนาการอยู่กับสิ่งใด

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย (2550 : 49-57) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ประชาชนเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่มีความลึกซึ้ง คือ ปรัชญาซึ่งใช้กับการดำเนินชีวิตได้ทุกอย่าง ทัวถึง 3 หลักที่สำคัญ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการสร้างภูมิคุ้มกันในเรื่องต่าง ๆ ที่เราดำเนินการอยู่ เป็นฐานคิดสำคัญที่จะพัฒนาคนในชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการจรรโลงรักษา วัฒนธรรมชุมชน และการพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาความคิดและจิตใจของคนให้รู้จักกิน รู้จักใช้ ตามอัตภาพ และความจำเป็นในการดำรงชีวิต

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะในการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

1.2 ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตแบบพออยู่ พอกิน และสามารถพึ่งพาตนเองได้

เศรษฐกิจพอเพียง จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อันจะนำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ดังนี้

1. ผู้คนในชุมชนดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข เพราะทุกคนพออยู่พอกิน ตามสมควร แก่อัตภาพ ไม่อดอยาก ไม่เบียดเบียนผู้อื่น สามารถช่วยเหลือตนเอง และยังช่วยเหลือผู้อื่นได้อีกด้วย
2. สมาชิกในชุมชนเกิดความสมัครสมานสามัคคี ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
3. เศรษฐกิจชุมชนเกิดความเข้มแข็ง เพราะประชาชนมีการประกอบอาชีพ มีรายได้ ช่วยลดการพึ่งพาเศรษฐกิจ
4. ก่อให้เกิดความสมดุลในทุก ๆ ด้าน ทั้งในการดำรงชีวิตของสมาชิกในชุมชน การดำเนินกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าของสังคม และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตแบบพออยู่พอกินและสามารถพึ่งพาตนเองได้ เศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อันจะนำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

1.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจพอเพียงแห่งชาติ (2550) ให้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า เป็นปรัชญาชี้แนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการ ต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึก ในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบแนวคิด ซึ่งมุ่งให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมถึงการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น จนเกิดความยั่งยืน คำว่า พอเพียง คือ การดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง โดยตั้งอยู่บนหลักสำคัญ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

1.4 องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 3 หลักการ 2 เงื่อนไข ดังนี้

1. หลักความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2. หลักความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. หลักภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

เงื่อนไขในการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต้องอยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ คือ

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การมีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติกิจของตน

2. เงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย กระทำทุกสิ่งบนพื้นฐานของจิตใจที่มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความเพียร รู้จักแบ่งปัน รู้จักใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิต

จากองค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงข้างต้นสามารถนำมาปรับใช้และส่งเสริมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย 3 เรื่อง คือ การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ซึ่งมีความหมายและรายละเอียดดังนี้

1. การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งต่าง ๆ ในบ้านอย่างคุ้มค่า โดยการใช้ซ้ำ สำหรับสิ่งของที่สามารถใช้ได้อีก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุด ถ้าไม่เสียหายเพียงพอ เช่น การใช้ดินสอและสีไม้ให้หมดแท่ง รวมถึงการเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียน และการเล่นของเล่นอย่างทะนุถนอม

2. การรู้จักประหยัดอดออม หมายถึง การยับยั้ง ระวัง ระมัดระวัง การใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ หรือใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็น เช่น การใช้น้ำอย่างประหยัด การเก็บเงินออมที่เหลือจากการซื้อขนม และการซื้อของเล่นที่พอประมาณตนไม่ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน

3. การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน หมายถึง การนำสิ่งของที่ตนเองมีอยู่จำนวนมาก มาแบ่งให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน เช่น การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น ตัวอย่างเช่น แบ่งปันสีให้เพื่อนใช้ แบ่งปันขนมให้เพื่อนรับประทานด้วย รวมถึงการรู้จักแบ่งปันของเล่นให้เพื่อนและผู้อื่น

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เสริมสร้างความสามารถในการรับรู้ และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย 3 เรื่อง คือ การรู้จักใช้สิ่งของอย่าง คุ่มค่า การรู้จักประหยัด อดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน

1.5 กิจกรรมที่ใช้ในการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจ

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น คุณครูอนุบาลจะต้องเลือก กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยควรจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นและ เรียนรู้้อย่างหลากหลาย และตรงกับความสนใจของเด็ก ๆ คือ “การเล่นนิทาน” ถือเป็นหนึ่งใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่สำคัญมาก ๆ ต่อเด็กปฐมวัย เพราะสามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนา เด็กปฐมวัยได้อย่างรอบด้าน และมีประโยชน์อย่างมากในการช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปี พ.ศ. 2550 ได้ระบุถึงความสำคัญของนิทานไว้ ว่า “นิทานเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เพราะนอกจากนิทาน จะช่วยให้เด็ก ๆ มีความสุข สนุกหยรรษาแล้ว ยังเป็นโลกแห่งจินตนาการที่สมบูรณ์แบบ ที่คอยช่วยถักทอสายใยความรัก ความฝัน สานสัมพันธ์อันอบอุ่น ความละมุนละไมในกลุ่มสมาชิกของครอบครัว อีกทั้งนิทาน ยังให้แง่คิดคติสอนใจ และปรัชญาชีวิตอันล้ำลึก แก่เด็ก” คุณค่าและความสำคัญของการเล่า นิทานให้เด็กฟังมีไว้ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก
2. เพื่อให้เด็กผ่อนคลายความเครียด
3. ฝึกสมาธิด้านการฟัง ยืดช่วงความสนใจให้มากขึ้น
4. เพื่อส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์
5. เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม ที่อยู่รอบตัวซึ่งเหมาะสมกับวัย
6. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านภาษา และความคิดสร้างสรรค์

จะเห็นได้ว่า “สื่ออนุบาล” อย่าง “นิทาน” นั้น มีคุณค่ามหาศาลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก กระตุ้นการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเพลิดเพลิน นอกจากนี้ นิทานยังจะ

ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กอนุบาล ช่วยเสริมสร้างให้เด็กมีความจำดี ช่วยสร้างสมาธิให้เด็ก ๆ ได้จดจ่อกับการทำกิจกรรมได้นาน ๆ เด็ก ๆ จะค่อย ๆ ซึมซับสิ่งดี ๆ จากนิทานไปที่ละเล็กละน้อย

การเล่านิทานยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคุณครูปฐมวัยกับเด็กอนุบาล เรียกว่าเป็นสิ่งสำคัญ ที่คุณครูปฐมวัยควรมีพรสวรรค์ในการเล่านิทาน ต้องเล่าให้สนุก เล่าให้เด็กอนุบาลรู้สึกเพลิดเพลิน จดจ่ออยู่กับเรื่องราวของนิทานตรงหน้าได้ โดยไม่แวกแวกไปเล่นอย่างอื่นเสียก่อน เพื่อให้เด็ก ๆ ได้ซึมซับข้อคิดต่าง ๆ ในนิทาน ช่วยกระตุ้นการทำงาน และการเชื่อมโยงของเซลล์สมองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่องราวหรือสิ่งที่บอกเล่าอยู่ในนิทานอย่างเป็นรูปธรรมได้ดีมากขึ้น คุณครูปฐมวัยก็ควรมี “สื่ออนุบาล” อย่างอื่นมาเป็นตัวช่วย เช่น หนังสือนิทาน หุ่นถูกระดาษ หุ่นนิ้วมือ ภาพประกอบ หรือแม้กระทั่ง การแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่องก็จะช่วยส่งเสริมการเล่านิทานให้สนุกมากขึ้น เกิดการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปริญญช พินุลสรารุช และคนอื่น ๆ (2553: 18) ได้กล่าวว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในวงการศึกษา เป็นเสมือนหนึ่งการให้เครื่องมือแก่ครูและนักเรียน เพื่อไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ การ “รู้จักคิดวิเคราะห์” ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่วงการศึกษาต้องสร้างคนให้สามารถคิดวิเคราะห์ คิดได้ด้วย การนำมาออกแบบการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนเข้าใจในหลักคิด และทดลองปฏิบัติการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ทุกกลุ่มสาระ นำหลักแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการเรียนการสอนตามความเหมาะสมและวิธีการของครูผู้สอนที่ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ และใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีวิธีการสอนดังนี้

1. ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง
2. ฝึกนักเรียนให้วิเคราะห์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ
3. ให้นำผลการวิเคราะห์ลงสู่การปฏิบัติกระทั่งนักเรียนเกิดความตระหนักเห็นประโยชน์

ของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตตนเอง

4. นักเรียนมีวิถีชีวิตบนความพอเพียง

ทั้งนี้ การจัดการศึกษาต้องสร้างหลักคิดอย่างถูกต้องให้เกิดกับตัวเด็ก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนอยู่ที่การจัดการศึกษา หัวใจจึงอยู่ที่การไปสู่เป้าหมายในตัวเด็ก เพื่อให้เด็กคิดเป็น คิดได้ และอยู่ดีมีสุข นำไปสู่ชีวิตที่มีความอุดมสมบูรณ์

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษาควรนำมาเชื่อมโยงกันหลาย ๆ ส่วน ดังนี้ (คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน. 2552: 15)

1.การพัฒนาหลักสูตร โดยบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยการปรับปรุงหรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาให้สอดคล้องตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน โดยการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน การเรียนเน้นกิจกรรม การทดลอง และการปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปแบบของการทำโครงการ โครงการงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่ม และนำมาวัดประเมินผลผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝังและหล่อหลอม คุณลักษณะอันพึงประสงค์และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยจัดอาคารสถานที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สะท้อนการอนุรักษ์สืบสาน ทรัพยากร ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย ส่งเสริมความมีระเบียบวินัยการเข้าคิวการรับประทานอาหารเช้าถึงคุณค่า และตระหนักในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรม การปฏิบัติกิจทางศาสนา ด้วยการยกย่องสรรเสริญผู้กระทำความดีให้รู้จัก การช่วยเหลือและแบ่งปันซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการแสวงหาเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของบุคลากร และจัดโครงการส่งเสริมการดำเนินวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.การจัดระบบบริหารจัดการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการปรับโครงสร้างและกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดนโยบาย แผนงานโครงการ ปรับแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ พัฒนาบุคลากรด้านความรู้

ความเข้าใจและการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมการจัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา

5.คุณลักษณะของผู้เรียนอันพึงประสงค์ด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลการทดสอบ ผลงานการปฏิบัติกิจกรรม การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ติดตามและประเมินผล ความเหมาะสมของการดำเนินงานแต่ละด้าน รายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษาเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานต่อต้นสังกัด

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจัดกิจกรรมที่ผสมผสานหรือบูรณาการ ในทุกกิจกรรมเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรง คุณครูมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกันทำให้เด็ก ๆ ได้รับความรู้ ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ได้รับรู้และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสุข สนุกสนาน ทำให้เด็กค่อย ๆ ซึมซับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และกล้าแสดงออกในด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้สึกเข้าใจ และมีความสามารถในการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

1.6 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย หมายถึง การคิด หรือการกระทำของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกถึงการมีความรู้และสามารถปฏิบัติตนในการรู้จักใช้สิ่งของที่มี โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน

1. ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งต่าง ๆ ในบ้านอย่างคุ้มค่า โดยการใช้ซ้ำ สำหรับสิ่งของที่สามารถใช้ได้อีก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุด ถ้าไม่เสียอย่าเพิ่งทิ้ง เช่น การใช้ดินสอและสีไม้ให้หมดแท่ง รวมถึงการเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียน และการเล่นของเล่นอย่างทะนุถนอม

2. ด้านการรู้จักประหยัดอดออม หมายถึง การยับยั้ง ระมัดระวัง การใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ หรือใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็น เช่น การใช้น้ำอย่างประหยัด การเก็บเงินออมที่เหลือ จากการซื้อขนม และการซื้อของเล่นที่พอประมาณตนไม่ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน

3. ด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน หมายถึง การนำสิ่งของที่ตนเองมีอยู่จำนวนมาก มาแบ่งให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน เช่น การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น ตัวอย่างเช่น แบ่งปันสีให้เพื่อนใช้ แบ่งปันขนมให้เพื่อนรับประทานด้วย รวมถึงการรู้จักแบ่งปันของเล่นให้เพื่อนและผู้อื่น

สรุปได้ว่า ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย หมายถึง การคิด หรือการกระทำของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกถึงการมีความรู้และสามารถปฏิบัติตนในการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันและเกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นที่อยู่ร่วมกัน

2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

2.1 ความหมายของนิทาน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของนิทาน ไว้ดังนี้

จารุณี ศรีเผือก (2554, หน้า 17) กล่าวว่าคือ นิทาน คือ เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาเพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและความบันเทิง ซึ่งนิทานอาจเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องที่สมมติขึ้น ทำให้เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่อง ได้แง่คิด คติสอนใจ เด็กสามารถนำไปเป็นต้นแบบต่อการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน และใช้ในอนาคตได้

นิตยา ดอกกระถิน (2552, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือแต่งขึ้นใหม่ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและให้ความรู้ มีการสอดแทรกคติธรรม หรือคุณธรรมลงไป เพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

ดวงสมร ศรีไสคำ (2552, หน้า 29) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความรู้ สามารถนำมาปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้

ปราณี ปรียวาทิ (2551, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า นิทานเป็นเรื่องราว ที่แต่งขึ้นมา ด้วยการผูกเรื่องขึ้นโดยอาศัยประวัติของความจริงบางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงบ้าง หรืออาจจะเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาจากจินตนาการหรืออิงความจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อความ สนุกสนาน เพลิดเพลิน สอดแทรกแง่คิดคติสอนใจ และแฝงด้วยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอัน ดีงาม เพื่อให้ผู้ฟังนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

บุษนิย์ สมญาประเสริฐ (2551, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า เป็นสื่อการ เรียนการสอนของครูที่สามารถนำไปสู่การเรียนการสอนในรูปแบบมากมาย ทั้งด้านการใช้ภาษา คณิตศาสตร์ การสังเกต นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการ รับรู้ให้กับเด็ก และยังเป็นสื่อที่จะช่วยปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

จิราพร ปั่นทอง (2550, หน้า 36) สรุปความหมายของนิทานว่า เรื่องเล่าที่สืบต่อกัน มาหรือแต่งขึ้นใหม่ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และสามารถสอดแทรกแนวคิด เพื่อให้เด็กนำไป เป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

สรุป นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และความบันเทิง มีการสอดแทรกคติธรรม คุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำความรู้มา ปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตได้

2.2 ความสำคัญและคุณค่าของนิทาน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานไว้ ดังนี้

บวร งามศิริอุดม (2556) ให้ความหมายความสำคัญที่ได้จากการเล่านิทาน

1. ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
2. ให้อรรถกถาเรียกชื่อ สิ่งของต่าง ๆ จากรูปภาพในนิทาน

3. เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก พัฒนาความคิด จินตนาการ
4. ให้ความรู้สึกที่ดีต่อเด็ก
5. มีความตกลงขบขัน ให้ความสนุกสนาน ช่วยแก้ปัญหาให้กับตัวเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับตนเองกับตัวละคร

ตนเองกับตัวละคร

ปราณี ปรียวาที (2551, หน้า 29) กล่าวว่า นิทานมีคุณค่าและประโยชน์ คือ เป็นวิธีการให้ความรู้ที่จะทำให้เด็กสนใจเรียนรู้ สามารถจดจำและกล้าแสดงออก ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กจากตัวแบบในนิทานที่เด็กประทับใจ สร้างสมาธิ ผ่อนคลายอารมณ์ สร้างความสัมพันธ์ ใกล้ชิดระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (1550, หน้า 11-16) ได้ระบุถึงความสำคัญของนิทานว่า นิทาน เป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เพราะนอกจากนิทานจะช่วยให้เด็ก ๆ มีความสุข สนุกหยรษาแล้ว ยังเป็นโลกแห่งจินตนาการที่สมบูรณ์แบบ ที่คอยช่วยถักทอสายใยความรัก ความฝันสานสัมพันธ์อันอบอุ่น ความละมุนละไมในกลุ่มสมาชิกของครอบครัว อีกทั้งนิทานยังให้แง่คิด คติสอนใจ และปรัชญาชีวิตอันล้ำลึกแก่เด็ก นิทานมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาเด็กทางด้านลักษณะชีวิต เด็กได้เรียนรู้ถึงลักษณะชีวิตที่ดีผ่านนิทานที่ปรารถนาให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดี เช่น มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกล้าหาญ มีความยุติธรรม
2. การพัฒนาเด็กด้านบุคลิกภาพ บุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบที่มีอยู่มากในนิทาน ซึ่งเด็กจะได้รับรู้ถึงบุคลิกภาพที่ดีที่จะช่วยให้อยู่ในสังคมได้อย่างดี เช่น ความเชื่อมั่น การรักษาตน ความสุภาพอ่อนน้อม ความมีมารยาทที่ดี ความเป็นผู้นำ
3. การพัฒนาเด็กด้านความรู้และสติปัญญา
4. การพัฒนาเด็กในด้านทักษะและความสามารถ
5. การพัฒนาเด็กในด้านสุขภาพ นิทานเป็นกระบวนการหนึ่งที่กำหนดบทบาทในด้านสุขภาพให้แก่เด็ก เพราะเมื่อเด็กได้อ่านหรือฟังนิทานแล้ว จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในการที่จะรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตน

จิราพร ปั่นทอง (2550, หน้า 38) กล่าวว่า นิทานมีคุณค่าต่อเด็กเป็นอย่างมาก นิทานช่วยเสริมสร้าง พัฒนาการทางภาษาความคิดและจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ฝึกให้เด็กมีความกล้าที่จะแสดงออก เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีสมาธิเป็นผู้รู้จักฟัง มีสัมพันธ์อันดีกับบุคคล

รอบข้าง เป็นตัวกระตุ้นทำให้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม มีพฤติกรรมและเป็นที่ยอมรับอันจะนำมาซึ่งความสุขในการดำเนินชีวิต

สรุป นิทานมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย คือ เป็นวิธีการให้ความรู้ที่จะทำให้เด็กสนใจเรียนรู้ สามารถจดจำและกล้าแสดงออก ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน ช่วยพัฒนาเด็กทางด้านลักษณะชีวิต พัฒนาเด็ก ด้านบุคลิกภาพด้านความรู้ สติปัญญา ด้านทักษะและความสามารถ และด้านสุขภาพ

2.3 ประเภทของนิทาน

นิทานสำหรับเด็กในปัจจุบันมีอยู่หลายประเภทด้วยกัน การแบ่งประเภทของนิทาน จึงขึ้นอยู่กับว่า ใช้หลักเกณฑ์ใดในการแบ่ง ซึ่งมีผู้แบ่งประเภทนิทานต่าง ๆ ไว้ดังนี้

เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 78-81) กล่าวถึง การแบ่งประเภทของนิทาน โดยใช้เกณฑ์เนื้อหาสาระของนิทานเป็นหลัก สามารถแบ่งได้ 11 ประเภท ดังนี้

1. เทวดำนาน เป็นเรื่องราวการอธิบายการกำเนิดเทพ จักรวาล โลก มนุษย์ สัตว์ สรรพสิ่งในโลก โครงสร้างของความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ และกฎเกณฑ์การควบคุมความประพฤติให้อยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุข รูปแบบนิทานเป็นการเล่าเรื่องอธิบาย คุณและโทษของพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา และพิธีกรรมโบราณ เช่น เทวปกรณ์ของฮินดู ขุนบรมของลาว เป็นต้น

2. นิทานศาสนา เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับศาสนา ความศรัทธา พระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ บุคคลสำคัญในพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล รวมถึงบุคคลสำคัญด้านศาสนาที่มีผู้เลื่อมใสศรัทธาลักษณะนิทาน เป็นเรื่องประวัติพระพุทธเจ้า เสด็จไปในที่ต่าง ๆ การปราบมาร การทำกิจที่สำคัญ ซึ่ง เรื่องเล่ามักเกี่ยวกับสถานที่สำคัญที่ประชาชนนับถือ และในปัจจุบันยังมีนิทานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญในพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นการเล่าถึงประวัติหรือผลงานที่สำคัญของพระสงฆ์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น องคุลีมาล นางวิสาขา พระธาตุดอยตุง เป็นต้น

3. นิทานคติ เป็นนิทานที่เกี่ยวกับศาสนาเรื่องกฎแห่งกรรมหรือการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ลักษณะ นิทานแบบไม่เหมาะสมกับความโลภ มั่งง่าย แก่แก่น อิจฉา ต้องการให้ผู้อื่นได้รับทุกข์ และผู้กระทำได้รับ ความทุกข์ความเสียหายจากการกระทำของตนเอง เรียกว่า ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว ในตอนท้ายมีแนวคิด สั่งสอน เป็นคติสอนใจแก่ผู้อ่าน ไม่ให้ประพฤติปฏิบัติตามเนื้อเรื่อง

4. นิทานชีวิต เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก การต่อสู้ การผจญภัยของมนุษย์ สัตว์ สิ่งของ ซึ่งตัวเอกของเรื่องต้องใช้ความอดทน กล้าหาญ เสียสละ การประพฤติดี มีคุณธรรม ความฉลาด กลไกในการแก้ปัญหา จึงได้รับผลสำเร็จในการแก้ปัญหาเรื่องราวนั้นได้ ซึ่งนิทานประเภทนี้ บางครั้งลักษณะเหมือนจริง เกี่ยวกับ ความเชื่อ สถานที่ และเวลาที่มีรายละเอียดแน่นอน เช่น ขุนช้างขุนแผน ไกรทอง พระอภัยมณี เป็นต้น

5. นิทานมหัศจรรย์หรือเทพนิยาย เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับอิทธิปาฏิหาริย์ ความมหัศจรรย์ที่เกิดขึ้น จากของวิเศษ รูปแบบนิทาน ตัวละครมักเป็นกษัตริย์ที่เจ้าหญิง ยักษ์ เกี่ยวข้องกับจักร ๆ วงศ์ ๆ การดำเนินเรื่องมักเป็นเรื่องความรัก ความอิจฉา การพลัดพราก การผจญภัย การต่อสู้ การค้นหาสิ่งของที่สำคัญ ฉากดินแดนที่อาจเป็นแดนมหัศจรรย์ที่แดนในฝัน เช่น ปลาบู่ทอง พระสุทนต์ สังข์ทอง เป็นต้น

6. นิทานประจำถิ่น เป็นเรื่องราวขนบธรรมเนียมประเพณี และบุคคลสำคัญในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งแต่ละเรื่องมีความเชื่อ เกี่ยวข้องกับสถานที่ สิ่งของ บุคคลที่มีชื่อจริง ในแต่ละท้องถิ่น รูปแบบนิทานเล่าประวัติ บุคคล สถานที่ ในแต่ละท้องถิ่น ที่นำมาเล่าติดต่อกันจนถึงปัจจุบัน เช่น พญาทอง พญาพาน กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ เป็นต้น

7. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องราวที่อธิบายความเป็นมาของสรรพสิ่งต่าง ๆ ของคน สัตว์ สิ่งของ ปราภฏการณ์ธรรมชาติ พิธีกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รูปแบบนิทานมักอธิบายอะไรเป็นอย่างไร ทำไมต้องเป็นอย่างนั้น การดำเนินเรื่อง เป็นการตอบข้อสงสัย อธิบายคำตอบ ที่สงสัยของสิ่งต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล หรือหาเหตุผลมาสนับสนุนให้มีความน่าเชื่อถือ เช่น ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม ทำไมถึงเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้อง เป็นต้น

8. นิทานสัตว์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับความฉลาด เจ้าปัญญา ความเก่ง ความโง่เขลา ความเจ้าเล่ห์ กลไกของสัตว์ ที่มีโครงเรื่องแสดงลักษณะคล้ายมนุษย์ พฤติกรรมซึ่งความเป็นผู้ชนะ ในด้านการเป็นผู้นำ เจ้าป่า ไหวพริบ เพื่อให้ได้รับการยกย่อง ยอมรับจากสัตว์ทั้งหลาย เรื่องมักจบแบบมีคติเตือนให้ทุกชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น กระจ่างกับเต่า จระเข้กับลิง แม่วัวกับ แม่เสือ เป็นต้น

9. นิทานผี เป็นเรื่องราวลึกลับที่เกี่ยวกับภูตผีปีศาจ ที่มีประวัติยาวนานเป็นที่ชื่นชอบของผู้ฟัง ที่พิเศษได้อิทธิฤทธิ์ กระทำให้เกิดความกลัวต่อมนุษย์ตามลักษณะของผีแต่ละประเภท ที่มีลักษณะการแสดง หลอก การแสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ ตลอดทั้ง มีรูปร่างหน้าตาอาการแสดงให้

เกิดความน่าตื่นเต้น ขยาด กลัว ตามธรรมชาติของผีประเภทนั้น ๆ เช่น ผีปอบ เสือสมิง แม่นาค พระโขนง ผีกระสือ ผีตานี ผีนางตะเคียน เป็นต้น

10. นิทานตลก เป็นนิทานที่มีมุขตลก แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ มุขตลกเจ้าปัญญา ความขบขัน อยู่ที่ความไม่น่าเป็นไปได้ของพฤติกรรม เช่น เรื่องเกี่ยวกับความฉลาด ความโง่เขลา การคุยโว หรือขบขัน เช่น นิทานเกี่ยวกับมุขตลก คำผวน นิทานตลกล้อเลียนเขาวรรณปัญญา เช่น พ่อเฒ่ากับลูกเขย เชียงเมียงชี้ตัว เป็นต้น

11. นิทานเข้าแบบ เป็นเรื่องราวที่สร้างแล้ววางโครงเรื่องเป็นพิเศษเฉพาะตัว ในการเล่าให้มีความคล่องจอง สามารถพูดหรือเล่าได้ง่ายในรูปแบบประโยคที่ใช้ภาษาเรียบง่าย เพื่อให้เล่าง่าย ๆ ได้ถูกต้อง นิทาน ประเภทนี้มีการแต่งไว้น้อย เพราะต้องใช้รูปแบบเฉพาะ เช่น นิทานเรื่องตากบ ยาย ปูกลูกปลุกงาให้หลานเฝ้า เป็นต้น

สรุป ประเภทของนิทานสามารถแบ่งได้หลายประเภท คือ เทวดานาน นิทานศาสนา นิทานคติ นิทานชีวิต นิทานมหัศจรรย์หรือเทพ นิทานประจำถิ่น นิทานอธิบาย นิทานสัตว์ นิทานผี นิทานตลก นิทานเข้าแบบ

2.4 รูปแบบการเล่านิทาน

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงรูปแบบการเล่านิทานไว้ดังนี้

นิภาพร มุ่งสูงเนิน (2556) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเล่านิทาน ดังนี้

1. การเล่านิทานแบบปากเปล่า เป็นนิทานที่ผู้เล่าเรื่องจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม ตั้งแต่การเลือกเรื่องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังนิทานปากเปล่าเป็นนิทานที่ดึงดูดและสร้างความสนใจของผู้ฟังด้วยน้ำเสียง แววดา และท่าทางประกอบการเล่าของผู้เล่าที่สง่างามและพอเหมาะพอดี

2. นิทานที่เล่าโดยใช้สื่ออุปกรณ์ในขณะที่เล่า เป็นนิทานที่ผู้เล่าจะต้องใช้สื่อที่เตรียมหรือหามา เพื่อใช้ประกอบการเล่า เช่น เล่าโดยใช้หนังสือ นิทานหุ่นนิ้วมือ นิทานเชิด นิทานเชือก เป็นต้น หรือขณะเล่าอาจมีดนตรีประกอบจังหวะเพื่อทำให้การเล่าสนุกสนานยิ่งขึ้น

3. การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานแบบนี้เป็นการเล่านิทานที่มีชีวิตชีวา มากกว่าการเล่านิทานปากเปล่า เพราะเด็กสามารถติดตามเรื่องที่เล่าได้ และจินตนาการเป็นรูปธรรมมากขึ้น ตามท่าทางของผู้เล่า สนุกสนานมากขึ้นเพราะเห็นภาพพจน์ของเรื่องที่เล่า ท่าทาง

ที่ใช้ประกอบการเล่านิทาน อาจเป็นท่าทางของผู้เล่าท่าทางแสดงร่วมของเด็ก ได้แก่ การทำหน้าตา การแสดงท่าทางกายหรือการเล่นนิ้วมือประกอบการเล่า

4. การเล่านิทานประกอบภาพ ภาพที่ใช้ในการเล่ามีหลายชนิด มีทั้งภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพวาด ภาพสไลด์ ภาพเคลื่อนไหว หรือภาพถ่าย การที่มีภาพสวย ๆ มาประกอบการเล่าเป็นการจูงใจให้เด็กติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้ เด็กจะสนุกสนานมากขึ้นถ้าในขณะที่ฟังเรื่องและดูภาพ ผู้เล่าจะต้องกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นและร่วมสร้างจินตนาการให้กับนิทานที่เล่า

5. นิทานวาดไปเล่าไป เป็นการเล่านิทานที่ผู้เล่าจะต้องมีประสบการณ์การเล่านิทานแบบปากเปล่าอยู่มากพอสมควร แต่ต้องเพิ่มการวาดรูปในขณะที่เล่าเรื่องราว รูปหรือภาพที่เล่าออกมาอาจสอดคล้องกับเรื่องที่เล่าหรือบางครั้งเมื่อเล่าจบรูปที่วาดจะไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เล่าเลยก็ได้ คือ จะได้ภาพใหม่เกิดขึ้น

6. นิทานพับกระดาษและฉีกกระดาษ เป็นนิทานที่ผู้เล่าจะต้องเล่านิทานพร้อม ๆ กับการพับกระดาษและฉีกกระดาษจะต้องพอดีกับเหตุการณ์ หรือสัมพันธ์กันอย่างพอดีเหมาะสมตลอดเรื่องการเล่านิทานทั้งหมดนั้นจะน่าสนใจหรือไม่ อยู่ที่วิธีการเล่า น้ำเสียง การเว้นจังหวะและระยะเวลาในการนำเสนอ นิทาน

7. การเล่านิทานประกอบเส้นเชือก เป็นนิทานที่ผู้เล่าจะเล่าแบบปากเปล่า ประกอบกับการสร้างสรรค์เชือกให้มีความสัมพันธ์กับการเล่าอย่างต่อเนื่อง ผู้ดูหรือผู้ฟังจะตื่นตัวกับการสร้างสรรค์เชือก จากผู้เล่าเป็นรูปร่างต่าง ๆ ประกอบกับการเล่าเรื่อง

เกริก ยूनพันธ์ (2539, หน้า 26-29) ได้แบ่งรูปแบบการเล่านิทานไว้ดังนี้

1. การเล่านิทานแบบปากเปล่า เป็นนิทานที่ผู้เล่าเรื่องจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม ตั้งแต่การเลือกเรื่องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟัง นิทานปากเปล่าเป็นนิทานที่ดึงดูดและสร้างความสนใจของผู้ฟังด้วยน้ำเสียง แววดา และท่าทางประกอบการเล่าของผู้เล่าที่สง่างามและพอเหมาะพอดี

2. นิทานวาดไปเล่าไป เป็นการเล่านิทานที่ผู้เล่าจะต้องมีประสบการณ์การเล่านิทานแบบปากเปล่าอยู่มากพอสมควร แต่ต้องเพิ่มการวาดรูปในขณะที่เล่าเรื่องราว รูปหรือภาพที่เล่าออกมาอาจสอดคล้องกับเรื่องที่เล่าหรือบางครั้งเมื่อเล่าจบรูปที่วาดจะไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เล่าเลยก็ได้ คือ จะได้ภาพใหม่เกิดขึ้น

3. นิทานที่เล่าโดยใช้สื่ออุปกรณ์ในขณะที่เล่า เป็นนิทานที่ผู้เล่าจะต้องใช้สื่อที่เตรียมหรือหามา เพื่อใช้ประกอบการเล่า เช่น เล่าโดยใช้หนังสือ นิทานหุ่นนิ้วมือ นิทานเชิด นิทานเชือก เป็นต้น หรือขณะเล่า อาจมีดนตรีประกอบจังหวะเพื่อทำให้การเล่าสนุกสนานยิ่งขึ้น

สรุป รูปแบบการเล่านิทานมีดังนี้ การเล่านิทานแบบปากเปล่า นิทานที่เล่าโดยใช้สื่ออุปกรณ์ในขณะที่เล่า การเล่านิทานประกอบ การเล่านิทานประกอบภาพ นิทานวาดไปเล่าไป นิทานพับกระดาษ และ ฉีกกระดาษ การเล่านิทานประกอบเส้นเชือก

2.5 การเลือกนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

ทิพย์สุดา นิลสินธพ (2524, หน้า 80-82) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานสำหรับเด็กว่า ผู้เล่านิทานควรได้ศึกษาและมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความสนใจของเด็ก ดูว่าเด็กในวัยไหนชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาวของนิทานควรเหมาะสมกับวัยและช่วงสมาธิของเด็ก นิทานบางเรื่องสนุกแต่ยาวมาก เด็กเล็ก ๆ อาจหมดความอดทนในการฟัง

2. เนื้อหาในนิทานสอดแทรกข้อคิดอะไรให้กับเด็ก ปลูกฝังคุณธรรมและมีคุณค่าหรือไม่มากนัก เพียงใด

3. ควรเลือกรูปภาพประกอบนิทานที่มีขนาดพอเหมาะ ภาพชัดเจน มีสีสวยงามเพื่อดึงดูดความสนใจ ภาพควรสื่อความหมายหรือสร้างอารมณ์ได้อย่างชัดเจน เด็กจะชอบภาพลายเส้นมากกว่าภาพเลียนแบบของจริงหรือภาพเหมือน

สำหรับเยาวพา เดชะคุปต์ (2528, หน้า 58-59) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบ ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่เด็กนึกฝันต่ออย่างสดใส
2. เด็กชอบเรื่องที่จับด้วยรูปของกิน เพราะเด็กชอบกิน
3. เด็กชอบเรื่องบันเทิง เรื่องเศร้าเด็กไม่ชอบ
4. ชอบดูภาพมากกว่าชอบอ่านเรื่อง เมื่อเด็กเปิดหนังสือ สิ่งแรกที่เด็กจะดู คือ ภาพ และเด็กจะดู ทุกอย่างที่อยู่ในภาพ ดังนั้นหนังสือภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2526, หน้า 127) ได้กล่าวถึง ลักษณะของหนังสือนิทานที่ไม่ควรนำมาเล่าให้เด็กฟังดังนี้

1. เป็นเรื่องที่หวาดเสียว น่ากลัวอย่างไม่มีเหตุผล เช่น เรื่องเกี่ยวกับภูตผีปีศาจ
2. เรื่องที่เกี่ยวกับรักใคร่ การหนีตามกันของหนุ่มสาว
3. เรื่องที่เกี่ยวกับการพลัดพรากจากพ่อแม่และการถูกทอดทิ้ง
4. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความโหดร้ายทารุณ มีการลงโทษอย่างรุนแรงเกินไป มีการลงโทษอย่างเหมาะสมกับความรู้สึกของเด็ก และมีเหตุผลในการลงโทษนั้น และควรมีการให้อภัยซึ่งกันและกันเพื่อให้เห็นว่าความยุติธรรมยังมีในโลก
5. เรื่องที่ผู้เล่า (ครูและผู้ใหญ่) ไม่ถนัดที่จะเล่า จะทำให้เด็กมีเจตคติที่ไม่ดีได้
6. เรื่องที่สอดแทรกศีลธรรมมากเกินไป บ่อยเกินไปจนเด็กเบื่อ

จากที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า ในการเลือกนิทานให้กับเด็กนั้น ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของเนื้อหาสาระข้อคิดและคุณธรรมจริยธรรมจากนิทาน ภาษาที่ใช้ ขนาดรูปเล่มนิทาน รูปภาพประกอบตัวละคร ความยาวของนิทาน วัยของเด็ก และความสนใจของเด็กด้วย

2.6 เทคนิควิธีในการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่สำคัญ และจำเป็นในการสอนเด็ก ซึ่งครูแต่ละคนก็จะมีเทคนิคในการเล่าที่แตกต่างกันออกไป วรณีย์ สิริสุนทร (2539) ได้เสนอแนะเทคนิคการเล่านิทานสำหรับครูผู้สอน เด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. การปรับเสียงให้ดีมีความชัดเจน มีการเน้นเสียงให้รับกับคำที่เปล่งออกมา และใช้เสียงสูงต่ำได้อย่างมีความหมาย
2. การทรงตัวที่ดีโดยการนั่งในท่าที่สบายแต่ให้หลังตรง
3. การเลือกใช้คำพูด เพื่อกระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้ฟัง
4. การใช้ภาษาถิ่นควรใช้เมื่อจำเป็นและต้องใช้อย่างระมัดระวัง
5. การใช้ท่าทางประกอบควรเป็นไปตามธรรมชาติ
6. เลือกหนังสือนิทานที่มีภาพประกอบ
7. มองสบตาผู้ฟังทุกคน
8. ถ้ามีการขัดจังหวะในขณะที่เล่านิทาน ผู้เล่าต้องยอมรับการขัดจังหวะอย่างอดทน และดำเนินการเล่านิทานต่อไป เมื่อเด็กพร้อมที่จะฟัง

9. ในขณะที่เล่านิทานควรสังเกตผู้ฟังว่ามีความพึงพอใจหรือไม่ เพื่อเป็นการทดสอบผู้ฟัง

10. สำนวญข้อดีและข้อบกพร่องของตัวเอง โดยดูตัวเองในกระจกเงา หรืออัดเสียงลงเครื่องบันทึกเทป

11. ศึกษาหาความรู้และฝึกฝนตนเองเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการเล่านิทาน ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2526, หน้า 125-126) ได้เสนอหลักการเล่านิทานไว้ดังนี้

1. การวางจุดมุ่งหมายของการเล่านิทานไว้แน่นอน

2. ศึกษาภูมิหลังของเด็กก่อนลงมือเล่า

3. ผูกเค้าโครงเรื่องอย่างรัดกุม คือ

- เรื่องที่จะเล่ามีชื่อเรื่องเร้าใจ เนื้อหาน่าสนใจ
- มีสาระแนวคิดเหมาะกับเด็ก
- เป็นเรื่องสั้น ๆ ง่าย ๆ มีใจความสำคัญเพียงเรื่องเดียว
- มีลักษณะเหมาะสมกับวัยของผู้ฟัง
- มีข้อคิดเตือนใจ

4. ใช้ภาษาเล่าเรื่อง โดยเฉพาะซึ่งมีความไพเราะแตกต่างกับภาษาพูดและภาษาเขียน แต่เน้นภาษาเร้าอารมณ์เป็นสำคัญ

- เป็นภาษาเร้าใจ
- เป็นภาษาง่าย
- เป็นภาษาไทยพื้น ๆ ไม่หยาบโหลน
- เป็นภาษาที่คงไว้ซึ่งแบบแผนทางจริยธรรม

5. ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องให้สนุกสนาน

- ขึ้นต้นเรื่องด้วยลีลาจูงใจ (motive style)
- ความยาวของเรื่องไม่เกินช่วงความสนใจของเด็ก
- ดำเนินเรื่องต่อไปตามเค้าโครงที่กำหนด
- ใช้คำพูดที่เร้าความสนใจและบุคลิกภาพชวนมอง
- อุปกรณ์ประกอบ เช่น ภาพ ดนตรีเสียงเพลง
- อาจจัดให้มีการแสดงละคร บทบาทสมมติ

6. ปลุกฝังมโนทัศน์ในทางคุณธรรม คติชีวิต แนวประพฤติปฏิบัติโดยคาดหวังว่าจะได้
เกิดพัฒนาการในชีวิตของเด็กเป็นสำคัญ

7. นำไปสู่กิจกรรมการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษา เช่น

- เขียนภาษาตามเรื่อง
- อภิปราย
- รายงาน

8. การประเมินผลการเล่านิทาน ทำได้หลายกรณี เช่น

- ประเมินจากพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรม
- ประเมินได้จากการอภิปรายและรายงาน
- ประเมินโดยแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์ง่าย ๆ

จะเห็นได้ว่า การเล่านิทานจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่นั้น
ควรคำนึงถึงเทคนิคต่าง ๆ ในการเล่านิทานด้วย อาทิเช่น การใช้น้ำเสียง ท่าทาง คำพูดประกอบ
การเล่าเพื่อกระตุ้นความเข้าใจ ความสนใจ การเลือกนิทาน การศึกษาภูมิหลังของเด็ก อุปกรณ์ต่าง
ๆ เช่น ดนตรี ภาพประกอบเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับเด็กมากที่สุด

2.7 นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข หมายถึง นิทานที่แต่งขึ้นเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ
รับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นกระเป่าผ้าขนาด
กว้าง 60 เซนติเมตร สูง 40 เซนติเมตร ขอบข้าง 15 เซนติเมตร ส่วนฐานกับขอบล่างเท่ากัน
องค์ประกอบในฉากมีตัวละครตกแต่งด้วยผ้าสักหลาดและอุปกรณ์ตกแต่ง เพื่อให้เกิดความ
สวยงามและเพิ่มความสนใจ ความสนุกสนาน ใจให้เด็กอยากเรียนรู้ ซึ่งนิทานกระเป่าผ้า
ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จัก
แลกเปลี่ยนแบ่งปัน ด้านละ 7 เรื่อง รวม 21 เรื่อง ดังนี้

เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัยที่ควรรู้ มี 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ใช้อย่างคุ้มค่า ไม่ว่าจะเป็อุปกรณ์การเรียน
ของใช้ต่าง ๆ ควรใช้อย่างคุ้มค่า เช่น ดินสอใช้ให้หมดแท่งหรือใช้จนไส้ดินสอหมด จึงค่อยซื้อใหม่

รวมไปถึงพวกยาสีฟัน ยาสระผม ฯลฯ ก็ต้องใช้ให้หมดก่อน ไม่ใช่ทิ้งขว้าง หรือของอะไรที่สามารถซ่อมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ก็ซ่อมไม่ต้องซื้อใหม่

2. ด้านการรู้จักประหยัดคอดอม คือ การใช้เงินตามฐานะของตนเองรู้จักประมาณตน ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักการวางแผนการใช้เงิน รู้จักออมใช้อย่างประหยัด

3. ด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน เป็นการเสียสละสิ่งของหรือทรัพย์สินของตนให้แก่ผู้ที่เดือดร้อนหรือต้องการความช่วยเหลือ การแบ่งปันเป็นคุณธรรมที่ช่วยให้เด็กขจัดความเห็นแก่ตัวออกจากตนเอง และทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง สื่อประกอบการเล่านิทานจัดทำขึ้นเพื่อความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ซึ่งนิทานกระเป่าผ้าจะแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกระเป่าผ้าและด้านนิทาน มีขนาดของสื่อกระเป่าผ้าแสนสุข ดังนี้ กว้าง 60 เซนติเมตร ฉากสูง 40 เซนติเมตร ฐาน 15 เซนติเมตร สำหรับวิธีการนำไปใช้ ผู้เล่าสามารถนำฉากแต่ละฉากเปิดออกมาจากกระเป่าและนำไปเล่าหลังจากที่เล่าเสร็จ ผู้เล่าสามารถนำฉากแต่ละฉากเปิดออกจากกระเป่าและให้เด็กได้จับสัมผัสนิทานก่อนและหลังเพื่อความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย มีทั้งหมด 21 เรื่อง ดังนี้

1. ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า 7 เรื่อง

- 1.1 เศษผ้าของคุณยาย
- 1.2 พอดีกับพอเพียง
- 1.3 พอมี่ พอกิน พอใช้
- 1.4 นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว
- 1.5 พอเพียงเลี้ยงชีพได้
- 1.6 ครอบครัวพอเพียง
- 1.7 มือน้อย น้อยปลูก

2. ด้านการรู้จักประหยัดคอดอม 7 เรื่อง

- 2.1 ฝ้ายเก็บออม
- 2.2 ยายสากับตาสี

- 2.3 กระปุกออมสินวิเศษ
- 2.4 ของขวัญวิเศษจากลูกรัก
- 2.5 บ้านแสนสุข
- 2.6 หนูเมืองกับหนูชนบท
- 2.7 กระปุกออมสินของหนูดี
- 3. ด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน 7 เรื่อง
  - 3.1 บ้านโคกหนองนา
  - 3.2 ไตโนจอมขยัน
  - 3.3 นิทานคุณธรรมจากพระราชดำรัสการให้
  - 3.4 ป้องแปงรักพ่อจ้งเลย
  - 3.5 หนูนิดชอบแย่งของ
  - 3.6 หนูยิ้ม หนูยิ้ม ต้องรู้จักแบ่งปัน
  - 3.7 ทุ่งนามหาสนุก

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

ประสิทธิ์ ทองภู (2563: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางส่งเสริมพฤติกรรมการออมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนหัวหาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของนักเรียนอนุบาลและแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมการออมของนักเรียนระดับอนุบาลปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนหัวหาดวิทยา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนหัวหาดวิทยา จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบนิทาน แบบสังเกต และค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 การเก็บรวบรวมข้อมูลเก็บด้วยตนเอง พบว่าพฤติกรรมการออมของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนหัวหาดวิทยา อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

บุษยา อินทร์งาม (2552: 60) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงต่อการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนคริสตธรรมวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ด้วยการลงปฏิบัติโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 การสังเกต ค้นคว้า ทดลอง ลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งคิดหาเหตุผลและกระทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้เด็กปฐมวัยได้แสดงความคิดเห็นในการคิดหาเหตุผลและการบอกเหตุผล

นภสินธุ์ เสือดี (2551: 74) ได้ศึกษาการพัฒนาنواتกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณสำหรับนักเรียนปฐมวัย กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านหนองขาม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 – 2 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากใช้นวัตกรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะมีการดำเนินการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนและมีระบบ โดยบูรณาการองค์ความรู้หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวัตกรรมการเรียนและการปลูกฝังค่านิยมสำหรับเด็ก

นุชจริย์ ม่วงอยู่ (2551 : 70) ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์แบบโครงการเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในเด็กปฐมวัย ชาย – หญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเกษมพิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากจัดประสบการณ์แบบโครงการมีคุณลักษณะแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะการจัดประสบการณ์แบบโครงการ มีรูปแบบการจัดที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง การสอนเปิดโอกาสให้เด็กได้สร้างเสริมกิจกรรมด้วยตนเองมีอิสระในการคิด จินตนาการ

นภัสวรรณ ชื่นฤาดี (2550 : 86) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสาระการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ของเด็กปฐมวัยหญิง ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสาระ การเรียนรู้โดยการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของเด็กด้วย การลงมือกระทำ ตามหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกิดคุณลักษณะและปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง 3 ลักษณะ คือ การบริโภคด้วยปัญญา การพึ่งพาตนเอง และการประหยัด อันเนื่องมาจากการที่เด็กได้รับการส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานที่กำหนดให้เด็กได้เรียนรู้ให้เกิดผลองอกงาม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ปูพื้นฐานให้เกิดขึ้นในตัว

เด็ก เด็กได้สนทนาและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกัน ผ่านสื่ออุปกรณ์ทำให้เด็กเกิดความคิดรวบยอด ไตร่ตรองการเรียนรู้การปฏิบัติงานและรู้จักวิธีการแก้ปัญหา

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Ausbrooks , 2009 : บทความนี้ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมด้านการออมเงินของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนของรัฐในเมือง San Antonio รัฐ Texas วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาค่านิยมที่มีผลต่อการประหยัดอดออมของนักเรียน ในโรงเรียน 3 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนเอกชน โรงเรียนแบบเฉพาะพิเศษ และโรงเรียนรัฐบาล ใน San Antonio รัฐ Texas โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มประชากร นักเรียน จำนวน 400 คน ผลการวิจัยมีข้อสรุปว่า นักเรียนจากโรงเรียน 3 ประเภท มีค่านิยมที่มีผลต่อการประหยัดอดออมที่สุด คือ ค่านิยมด้านการศึกษา และรองลงมาคือ ค่านิยมด้านศีลธรรม ซึ่งอาจจะมาจากสภาพครอบครัวของนักเรียนเหล่านั้นมีการอบรมสั่งสอนหรือปลูกฝังทำให้เกิดค่านิยมการประหยัดอดออมที่แตกต่างกัน

Chase, 2008 : บทความนี้ได้ทำการศึกษาความต้องการออมด้วยการฝากเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในระหว่างปี 1995 – 2005 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการออมด้วยการฝากเงินของระดับชั้นมัธยมศึกษาในระหว่างปี 1995 – 2005 โดยใช้การวิเคราะห์ในรูปสมการถดถอย ผลการศึกษาพบว่า ตั้งแต่ 1995 เป็นต้นมา ความต้องการฝากเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาไว้ที่สถาบันการออม เช่น ธนาคารออมทรัพย์ ธนาคารเพื่อการออม สมาคมเพื่อการออม รวมทั้งระบบการออมในไปรษณีย์จะถูกกำหนดด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้ คือ ความมั่นคงที่แท้จริงของระดับราคาสินค้า จำนวนประชากร ผลตอบแทนเฉลี่ยจากการฝากเงิน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเปาะผ้าแสนสุข ครั้งนี้ ได้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการ ตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. วิธีดำเนินการทดลอง
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ปี กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ จำนวน 6 ห้อง มีจำนวนเด็กปฐมวัย ทั้งหมด 112 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินการศึกษาค้นคว้าอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1 – สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ละ 5 วัน และสัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ 1 วัน) วันละประมาณ 20 นาที ช่วงเวลา 09.00 น. - 09.20 น. ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของทุกวัน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจ
แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป๋าสานสวย จำนวน 21

แผน ดังนี้

- 3.1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง เศษผ้าของคุณยาย
- 3.1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง พอดีกับพอเพียง
- 3.1.3 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง พอดี พอกิน พอใช้
- 3.1.4 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว
- 3.1.5 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้
- 3.1.6 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ครอบครัวพอเพียง
- 3.1.7 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง มือน้อยน้อยปลูก
- 3.1.8 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ฝ่ายเก็บออม
- 3.1.9 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ยายสาบกับตาสี
- 3.1.10 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง กระปุกออมสินวิเศษ
- 3.1.11 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกรัก
- 3.1.12 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง บ้านแสนสุข
- 3.1.13 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง หนูเมืองกับหนูชนบท
- 3.1.14 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง กระปุกออมสินของหนูดี
- 3.1.15 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง บ้านโคกหนองนา
- 3.1.16 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ไดโนจอมขยัน
- 3.1.17 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง นิทานคุณธรรมจากราชดำรัส

การให้

- 3.1.18 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ปองแป้งรักพ่อจ้งเลย
- 3.1.19 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง หนูนิดชอบแย่งของ
- 3.1.20 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง หนูยิ้ม หนูแยมต้องรู้จักแบ่งปัน
- 3.1.21 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ทุ่งนามหาสนุก

3.2 นิทานกระเป๋าสานสุข จำนวน 21 เรื่อง ดังนี้

- 3.2.1 นิทาน เรื่อง เศษผ้าของคุณยาย
- 3.2.2 นิทาน เรื่อง พอดีกับพอเพียง
  - 3.2.3 นิทาน เรื่อง พอดี พอกิน พอใช้
- 3.1.4 นิทาน เรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว
- 3.1.5 นิทาน เรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้
- 3.1.6 นิทาน เรื่อง ครอบครัวพอเพียง
- 3.1.7 นิทาน เรื่อง มีน้อยน้อยปลูก
- 3.1.8 นิทาน เรื่อง ฝ่ายเก็บออม
- 3.1.9 นิทาน เรื่อง ยายสากับตาสี
- 3.1.10 นิทาน เรื่อง กระปุกออมสินวิเศษ
- 3.1.11 นิทาน เรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกรัก
- 3.1.12 นิทาน เรื่อง บ้านแสนสุข
- 3.1.13 นิทาน เรื่อง หนูเมืองกับหนูชนบท
- 3.1.14 นิทาน เรื่อง กระปุกออมสินของหนูดี
- 3.1.15 นิทาน เรื่อง บ้านโคกหนองนา
- 3.1.16 นิทาน เรื่อง ไดโนจอมขยัน
- 3.1.17 นิทาน เรื่อง นิทานคุณธรรมจากพระราชดำรัสการให้
- 3.1.18 นิทาน เรื่อง ปองแป้งรักพ่อจ้งเลย
- 3.1.19 นิทาน เรื่อง หนูนิดชอบแย่งของ
- 3.1.20 นิทาน เรื่อง หนูยิ้ม หนูแยมต้องรู้จักแบ่งปัน
- 3.1.21 นิทาน เรื่อง ทุ่งนามหาสนุก

3.3 แบบบันทึกการสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. ด้านการรู้จักประหยัดอดออม
3. ด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

4.1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

4.1.2 ศึกษาหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดกิจกรรมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุขของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และแผนการจัดกิจกรรมชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์

4.1.3 สร้างแผนการจัดกิจกรรมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข จำนวน 21 แผน ซึ่งมีกระบวนการในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การประหยัดอดออม และการแลกเปลี่ยนแบ่งปันของเด็กปฐมวัย 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นนำ

ชั้นที่ 2 ชั้นสอน

ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

4.1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นเสนอที่ปรึกษางานวิจัย ได้แก่ นายสมบัติ พิมพ์จันทร์ นางธัญญลักษณ์ แก้วอำไพ และนางละออง แว่นศิลา

4.2 ขั้นตอนในการสร้างนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย 21 เรื่อง ซึ่งจะครอบคลุมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ด้านการรู้จักประหยัดอดออม และด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

4.2.1 ศึกษาเอกสารงานเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเด็กปฐมวัยให้มีคุณลักษณะ และค่านิยมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความเหมาะสมกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย อันเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญามากยิ่งขึ้น

4.2.2 กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์ของเรื่องที่จะทำนิทานกระเป่าผ้าแสนสุขให้ชัดเจน

4.2.3 กำหนดชื่อนิทานในการจัดทำนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

4.2.4 กำหนดแนวทางและออกแบบฉากนิทาน ตัวละคร เนื้อเรื่อง ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและครอบคลุมกับการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ทั้ง 3 ด้าน จำนวน 21 เรื่อง

4.2.5 จัดหาตัวละคร ฉากประกอบนิทาน แต่งนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข รวม 21 เรื่อง ดังนี้

- 1) นิทานเรื่อง เศษผ้าของคุณยาย
- 2) นิทานเรื่อง พอดีกับพอเพียง
- 3) นิทานเรื่อง พอมิ พอกิน พอใช้
- 4) นิทานเรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว
- 5) นิทานเรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้
- 6) นิทานเรื่อง ครอบครัวพอเพียง
- 7) นิทานเรื่อง มือน้อยน้อยปลูก
- 8) นิทานเรื่อง ฝ้ายเก็บออม
- 9) นิทานเรื่อง ยายสากับตาสี

- 10) นิทานเรื่อง กระปุกออมสินวิเศษ
- 11) นิทานเรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกกรัก
- 12) นิทานเรื่อง บ้านแสนสุข
- 13) นิทานเรื่อง หนูเมืองกับหนูชนบท
- 14) นิทานเรื่อง กระปุกออมสินของหนูดี
- 15) นิทานเรื่อง บ้านโคกหนองนา
- 16) นิทานเรื่อง ไดโนจอมขยัน
- 17) นิทานเรื่อง นิทานคุณธรรมจากราชดำรัสการให้
- 18) นิทานเรื่อง ป้องแป้งรักพ่อจ้งเลย
- 19) นิทานเรื่อง หนูนิดชอบแย่งของ
- 20) นิทานเรื่อง หนูยิ้ม หนูยิ้มต้องรู้จักแบ่งปัน
- 21) นิทานเรื่อง ทุ่งนามหาสนุก

4.2.6 ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผล

4.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือแบบทดสอบ เรื่องความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

4.3.1 ศึกษาการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์) และคู่มือหลักสูตร ซึ่งพบว่า การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีวิธีการหลากหลาย ไม่ส่งเสริมเพียงแบบใดแบบหนึ่ง ต้องผสมผสานกัน โดยใช้การทดสอบเป็นรูปภาพ การสังเกตพฤติกรรม และการสัมภาษณ์ พูดคุย สนทนากับเด็กตามความเหมาะสม และควรวัดพฤติกรรมให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา

4.3.2 ศึกษางานที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของ เด็กปฐมวัยโดยพัฒนารูปแบบ ข้อคำถาม รูปภาพ และแนวคำตอบ รวมถึงภาษาที่ใช้ถาม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

4.3.3 สร้างแบบบันทึกการสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 (ก่อนเรียน - หลังเรียน)

5. วิธีดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและทดสอบหลัง (One-group pretest-posttest design) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง เป็นแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและทดสอบหลัง (One-group pretest posttest design)

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ตัวแปรอิสระ	ทดสอบหลังเรียน
A	T ₁	X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

A	แทน	กลุ่มทดลอง
T ₁	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)
X	แทน	กิจกรรมการเล่นิทานกระเป๋้าแสนสุข
T ₂	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ระยะเวลาดำเนินการศึกษาค้นคว้าอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1 – สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ละ 5 วัน และสัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ 1 วัน) วันละ 20 นาที เวลา 09.00 - 09.20 น. ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของทุกวัน

ตารางที่ 1 ตารางการจัดกิจกรรมความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	วันที่จัดกิจกรรม/กิจกรรมชั้นที่ เวลา 09.00 - 09.20 น.
1	เรื่อง เศษผ้าของคุณยาย	วันจันทร์ที่ 12 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
1	เรื่อง พอดีกับพอเพียง	วันอังคารที่ 13 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
1	เรื่อง พอมี พอกิน พอใช้	วันพุธที่ 14 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ชื่อเรื่อง	วันที่จัดกิจกรรม/กิจกรรมชั้นที่ เวลา 09.00 - 09.20 น.
1	เรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว	วันพฤหัสบดีที่ 15 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
1	เรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้	วันศุกร์ที่ 16 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
2	เรื่อง ครอบครัวพอเพียง	วันจันทร์ที่ 19 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ชื่อเรื่อง	วันที่จัดกิจกรรม/กิจกรรมชั้นที่ เวลา 09.00 - 09.20 น.
2	เรื่อง มือน้อยน้อยปลูก	วันอังคารที่ 20 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
2	เรื่อง ฝ่ายเก็บออม	วันพุธที่ 21 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
2	เรื่อง ยายสากับตาสี	วันพฤหัสบดีที่ 22 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
2	เรื่อง กระจุกออมสิน วิเศษ	วันศุกร์ที่ 23 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ชื่อเรื่อง	วันที่จัดกิจกรรม/กิจกรรมชั้นที่ เวลา 09.00 - 09.20 น.
3	เรื่อง ของขวัญพิเศษ จากลูกรัก	วันจันทร์ที่ 26 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
3	เรื่อง บ้านแสนสุข	วันอังคารที่ 27 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
3	เรื่อง หนูเมืองกับหนูชนบท	วันพุธที่ 28 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
3	เรื่อง กระจุกออมสินของหนูดี	วันพฤหัสบดีที่ 29 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ชื่อเรื่อง	วันที่จัดกิจกรรม/กิจกรรมชั้นที่ เวลา 09.00 - 09.20 น.
3	เรื่อง บ้านโคกหนองนา	วันศุกร์ที่ 30 มิถุนายน 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
4	เรื่อง ไตโนจอมขยัน	วันจันทร์ที่ 3 กรกฎาคม 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
4	เรื่อง นิทานคุณธรรมจาก พระราชดำรัสการให้	วันอังคารที่ 4 กรกฎาคม 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
4	เรื่อง ปองแปงรักพ่อจ้งเลย	วันพุธที่ 5 กรกฎาคม 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	วันที่จัดกิจกรรม/กิจกรรมชั้นที่ เวลา 09.00 - 09.20 น.
4	เรื่อง หนูนิดชอบแย่งของ	วันพฤหัสบดีที่ 6 กรกฎาคม 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
4	เรื่อง หนูนีม หนูแย้มต้อง รู้จักแบ่งปัน	วันศุกร์ที่ 7 กรกฎาคม 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป
5	เรื่อง ฟุ้งนามหาสนุก	วันจันทร์ที่ 10 กรกฎาคม 2566 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

6.3 ผู้วิจัยทำการประเมินวัดความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข หลังการทดสอบ (post-test) โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ชุดเดิมที่ใช้วัดก่อนการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละความก้าวหน้าของความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กระเป๋าผ้าแสนสุข โดยการเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างเฉลี่ย

7.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ x แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$S.D. = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

7.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

ได้แก่ สถิติทดสอบ t-test (Dependent Samples) เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระเป๋าสานสวย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 248)

$$t = \frac{\sum d}{\frac{\sqrt{n \sum d^2 - (\sum d)^2}}{n-1}}$$

เมื่อ t = ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

d = ค่าความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัด

ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระเป๋าสานสวย

$\sum d$ = ผลรวมของ d แต่ละตัว

$(\sum d)^2$ = ผลรวมของ d ทั้งหมดยกกำลังสอง

N = จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน การเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบการรับรู้และความเข้าใจ

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ดังนี้

แบบบันทึกการสังเกตชุดที่ 1	ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า	จำนวน 10ข้อ	ข้อละ 1	คะแนน
แบบบันทึกการสังเกตชุดที่ 2	ด้านการรู้จักประหยัดอดออม	จำนวน 10ข้อ	ข้อละ 1	คะแนน
แบบบันทึกการสังเกตชุดที่ 3	ด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน	จำนวน 10ข้อ	ข้อละ 1	คะแนน
	รวมทั้งหมด	จำนวน 30ข้อ	เท่ากับ	30คะแนน

ผลการวิเคราะห์

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ เสนอผลการเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ ของนักเรียน ก่อนทดลองและหลังทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานกระเปาะผ้าแสนสุข ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลคะแนนแบบบันทึกการสังเกตการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากการเล่านิทานกระเป๋าค่าแสนสุข แยกเป็นรายด้าน

เลขที่	คะแนนแยกเป็นรายด้าน ก่อนการทดลอง				รวม 30	คะแนนแยกเป็นรายด้าน หลังการทดลอง			รวม 30	
	ด้านการรู้จัก ใช้สิ่งของ อย่างคุ้มค่า	ด้าน การรู้จัก ประหยัด อดออม	ด้าน การรู้จัก แลกเปลี่ยน แบ่งปัน	รวม		ด้านการรู้จักใช้ สิ่งของอย่าง คุ้มค่า	ด้าน การรู้จัก ประหยัด อดออม	ด้าน การรู้จัก แลกเปลี่ยน แบ่งปัน		รวม
1	5	5	5	15	8	8	8	24		
2	6	7	6	19	8	8	7	23		
3	5	5	5	15	7	6	9	22		
4	7	7	6	20	10	10	8	28		
5	8	5	6	19	10	8	9	27		
6	5	6	4	15	8	10	6	24		
7	5	6	5	16	7	9	8	24		
8	7	6	6	19	9	9	8	26		
9	7	7	6	20	10	10	10	30		
10	7	6	8	21	9	8	10	27		
11	6	5	5	16	8	6	7	21		
12	5	4	5	14	8	6	8	22		
13	6	6	6	18	8	7	8	23		
14	7	6	5	18	10	9	7	26		
15	6	6	5	17	9	10	6	25		
16	5	5	6	16	8	7	6	21		
17	5	7	6	18	7	8	8	23		
18	7	7	6	20	7	9	8	24		
19	5	5	7	17	9	9	10	28		
20	6	6	8	20	10	10	10	30		
21	6	6	6	18	8	10	8	26		
22	6	6	5	17	9	9	8	26		
23	5	6	7	18	7	8	9	24		
24	5	7	5	17	7	8	7	22		
25	6	5	5	16	9	7	6	22		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	คะแนนแยกเป็นรายด้าน ก่อนการทดลอง			คะแนนแยกเป็นรายด้าน หลังการทดลอง		
	ด้าน การรู้จักใช้ สิ่งของ อย่าง คุ้มค่า	ด้าน การรู้จัก ประหยัด อดออม	ด้าน การรู้จัก แลกเปลี่ยน แบ่งปัน	ด้าน การรู้จักใช้ สิ่งของ อย่างคุ้มค่า	ด้าน การรู้จัก ประหยัด อดออม	ด้าน การรู้จัก แลกเปลี่ยน แบ่งปัน
คะแนนรวมทั้งหมด	148	147	144	210	209	199
ค่าเฉลี่ย	5.92	5.88	5.76	8.40	8.36	7.96
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	0.91	0.83	0.97	1.08	1.32	1.27

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทาศรัทธากิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากการเล่านิทานกระเป๋าสองกว่าหลังการจัดประสบการณ์การเล่านิทานกระเป๋าสองสุขโดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.92 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 0.91 สูงกว่าด้านการรู้จักประหยัดอดออม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.88 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 0.83 และด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปันมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.97 และคะแนนหลังได้รับการจัดประสบการณ์จากการเล่านิทานกระเป๋าสองเด็กปฐมวัยมีคะแนนด้านการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 8.40 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 1.08 สูงกว่าด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 8.36 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 1.32 และด้านการรู้จักประหยัดอดอ้อมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 7.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลคะแนนการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากการเล่นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข แบบภาพรวม

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนน		ความแตกต่าง
		ก่อน	หลัง	
1	30	15	24	9
2	30	19	23	4
3	30	15	22	7
4	30	20	28	8
5	30	19	27	8
6	30	15	24	9
7	30	16	24	8
8	30	19	26	7
9	30	20	30	10
10	30	21	27	6
11	30	16	21	5
12	30	14	22	8
13	30	18	23	5
14	30	18	26	8
15	30	17	25	8
16	30	16	21	5
17	30	18	23	5
18	30	20	24	4
19	30	17	28	11
20	30	20	30	10
21	30	18	26	8
22	30	17	26	9
23	30	18	24	6
24	30	17	22	5
25	30	16	22	6

คะแนนรวมทั้งหมด	439	618
ค่าเฉลี่ย	17.56	24.72
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.89	2.61
การเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียน	7.16	

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากการเล่านิทานกระเป่าผ้า แบบภาพรวม เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.89 และหลังได้รับการจัดประสบการณ์จากการเล่านิทานกระเป่าผ้าแบบภาพรวม เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.61 แสดงว่าเด็กปฐมวัยความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการแสดงผลคะแนนการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

แบบทดสอบ	N จำนวน ประชากร	$\bar{X}$ ค่าคะแนน เฉลี่ย	S.D. ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	P ค่าความ แตกต่าง
ก่อนเรียน	25	17.56	1.89	-11.60	.000 *
หลังเรียน	25	24.72	2.61		

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์การเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุขสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานโดยคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 24.72 จาก 17.56 คะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จาก 1.89 เป็นคะแนน 2.61 และมีค่า t-test dependent sample หรือค่าสถิติเปรียบเทียบคะแนนความ

ต่างของแบบทดสอบก่อนและหลังอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ -11.60 แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ก่อนการวิจัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข โดยจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุขที่เสริมสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน โดยมีกระบวนการเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้นิทานกระเป่าผ้า เพื่อหาคำตอบในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งมีลำดับขั้นของการวิจัยและผลสรุปดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

สมมติฐานในการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้ามีความสามารถ ในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้นก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย - หญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ จำนวน 6 ห้อง มีจำนวนเด็กปฐมวัย ทั้งหมด 112 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย - หญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข
2. ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเรื่องความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้า แบ่งออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และแบบบันทึกการสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุขที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 21 เรื่อง ได้แก่
  - 1.1 นิทาน เรื่อง เศษผ้าของคุณยาย
  - 1.2 นิทาน เรื่อง พอดีกับพอเพียง
  - 1.3 นิทาน เรื่อง พอมิ พอกิน พอใช้
  - 1.4 นิทาน เรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว
  - 1.5 นิทาน เรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้
  - 1.6 นิทาน เรื่อง ครอบครัวพอเพียง
  - 1.7 นิทาน เรื่อง มือน้อยน้อยปลูก
  - 1.8 นิทาน เรื่อง ฝ้ายเก็บออม
  - 1.9 นิทาน เรื่อง ยายสากับตาสี
  - 1.10 นิทาน เรื่อง กระจุกออมสินวิเศษ
  - 1.11 นิทาน เรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกรัก
  - 1.12 นิทาน เรื่อง บ้านแสนสุข
  - 1.13 นิทาน เรื่อง หนูเมืองกับหนูชนบท
  - 1.14 นิทาน เรื่อง กระจุกออมสินของหนูดี
  - 1.15 นิทาน เรื่อง บ้านโคกหนองนา
  - 1.16 นิทาน เรื่อง ไตโนจอมขยัน

- 1.17 นิทาน เรื่อง นิทานคุณธรรมจากพระราชดำรัสการให้
- 1.18 นิทาน เรื่อง ปองแปงรักพ่อจ้งเลย
- 1.19 นิทาน เรื่อง หนูนิคชอบแย่งของ
- 1.20 นิทาน เรื่อง หนูน้อย หนูยิ้มต้องรู้จักแบ่งปัน
- 1.21 นิทาน เรื่อง ทุ่งนามหาสนุก
2. แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ในช่วงเวลา 09.00 น. - 09.20 น. 5 สัปดาห์สัปดาห์ที่ 1 - สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ละ 5 วัน และสัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ 1 วัน รวม 21 ครั้ง
  - 2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง เศษผ้าของคุณยาย
  - 2.2 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง พอดีกับพอเพียง
  - 2.3 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง พอมี่ พอกิน พอใช้
  - 2.4 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว
  - 2.5 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้
  - 2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ครอบครัวพอเพียง
  - 2.7 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง มือน้อยน้อยปลูก
  - 2.8 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ฝ้ายเก็บออม
  - 2.9 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ยายสากับตาสี
  - 2.10 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง กระจุกอมสินวิเศษ
  - 2.11 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกกรัก
  - 2.12 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง บ้านแสนสุข
  - 2.13 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง หนูเมืองกับหนูชนบท
  - 2.14 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง กระจุกอมสินของหนูดี
  - 2.15 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง บ้านโคกหนองนา
  - 2.16 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ไดโนจอมขยัน
  - 2.17 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง นิทานคุณธรรมจากพระราชดำรัสการให้
  - 2.18 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ปองแปงรักพ่อจ้งเลย
  - 2.19 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง หนูนิคชอบแย่งของ

ให้

- 2.20 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง หนูยิ้ม หนูยิ้มต้องรู้จักแบ่งปัน
- 2.21 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง ฟุ้งนามหาสนุก
3. แบบบันทึกการสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทานกระเปาะผ้า จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 3 ตอน
- ตอนที่ 1 การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 2 การรู้จักประหยัดอดออม จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 3 การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน จำนวน 10 ข้อ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการทดลองมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้กลุ่มตัวอย่างทำก่อนการเล่านิทาน จำนวน 3 ชุด
  - ตอนที่ 1 การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
  - ตอนที่ 2 การรู้จักประหยัดอดออม
  - ตอนที่ 3 การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน
2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเปาะผ้าแสนสุข ใช้เวลาในการทดสอบ เป็นเวลา 5 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1 – สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ละ 5 วัน และ สัปดาห์ที่ 5 วันจันทร์ 1 วัน) วันละ 20 นาที ช่วงเวลา 09.00 น.- 09.20 น. ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของทุกวัน รวม 21 ครั้ง
3. เมื่อสิ้นสุดการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยบันทึกความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองซึ่งเป็นชุดเดียวกับแบบวัดก่อนการทดลอง
4. เก็บรวบรวมแบบทดสอบและนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบ t-test (Dependent Samples)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบคะแนนบันทึกการสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการบันทึกการสังเกตความรู้ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้า โดยใช้สูตรสถิติพื้นฐาน , ค่าเฉลี่ยร้อยละ
2. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุขโดยใช้สูตร โดยใช้สูตรสถิติพื้นฐาน , ค่าเฉลี่ยร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้า เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน เพิ่มมากขึ้นหลังจากการทำกิจกรรมโดยเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนหลังจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์ทั้งภาพรวมและรายด้าน

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยมีสื่อช่วยในการสอนให้เด็กได้สนใจและเข้าใจง่ายขึ้น คือ นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข นำมาจัดให้กับเด็กปฐมวัยเป็นนิทานที่สอดแทรกการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย มีเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน เมื่อเด็กได้ฟังแล้วทำให้จดจำและเข้าใจง่ายสามารถออกมาเล่านิทานและเรียงลำดับเหตุการณ์ของนิทานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถปฏิบัติตน อย่างมีระเบียบวินัยตามตัวละครในนิทานได้ และผู้วิจัยยังได้ใช้ความรู้จากบทวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้เข้ามาช่วยเสริมสร้างในเรื่องการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน เริ่มต้นตั้งแต่การวิเคราะห์พฤติกรรมของเด็กปฐมวัยในปัจจุบันพฤติกรรมใดที่ควรได้รับการส่งเสริม การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กำหนดแนวทางในการวิจัย กำหนดขอบเขตการดำเนินงาน การเตรียมงานโดยการพัฒนาเครื่องมือ
 อย่างเป็นระบบ นำไปปรับใช้ให้มีประสิทธิภาพและมีการวางแผนเตรียมการจัดประสบการณ์อย่าง
 เป็นขั้นตอน

การที่เด็กแต่ละคนสามารถพัฒนาเรียนรู้เรื่องการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จัก
 ประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ได้มีผู้ให้ความสนใจศึกษาและกำหนดเป็นทฤษฎี
 พัฒนาการไว้ดังนี้

ประสิทธิ์ ทองภู (2563 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางส่งเสริมพฤติกรรม
 การออมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน
 หัวหาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 เป็นการวิจัยแบบ
 ผสมวิธี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของนักเรียนอนุบาล และแนวทางส่งเสริม
 พฤติกรรมการออมของนักเรียนระดับอนุบาลปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของ
 โรงเรียนหัวหาดวิทยา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนหัวหาดวิทยา
 จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบนิทาน แบบสังเกต และค่าความเที่ยงตรงเชิง
 เนื้อหาเท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 การเก็บรวบรวมข้อมูลเก็บด้วยตนเอง พบว่า
 พฤติกรรมการออมของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
 โรงเรียนหัวหาดวิทยา อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน
 ความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

บุษยา อินทร์งาม (2552: 60) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี
 เศรษฐกิจพอเพียงต่อการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชาย - หญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียน
 คริสต์ธรรมวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ผลการวิจัยพบว่า
 ภายหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก
 ประสบการณ์ตรง ด้วยการลงปฏิบัติโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 การสังเกต ค้นคว้า ทดลอง ลง
 มือกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งคิดหาเหตุผลและกระทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ในการ
 ปฏิบัติกิจกรรม ทำให้เด็กปฐมวัยได้แสดงความคิดเห็นในการคิดหาเหตุผลและการบอกเหตุผล

จากความสำเร็จข้างต้นสามารถสรุปว่า การจัดกิจกรรมการเล่นิทานให้กับเด็กปฐมวัย
 เป็นนิทานที่สอดแทรกการเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวแนวทาง
 เศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย ช่วยเสริมในเรื่องการรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัด

อดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน นำไปสู่การพัฒนาตนเองโดยองค์รวม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

บรรณานุกรม

- เกษม วัฒนชัย. (2552). **เส้นทางสู่ความพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- เกริก ยุ้นพันธ์ (2539). **การเล่านิทาน**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- _____. (2543). **การเล่านิทาน**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- จารุณี ศรีเผือก. (2554). **การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการตอบคำถาม และด้วยการแสดงบทบาทสมมติ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการการเรียนรู้).
- พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จิราพร ปั่นทอง. (2550). **ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด**. ประสพการณ์การเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
- จิตรลัดดา พันธุ์เครือ. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2565,
<http://enetwork.amnatpeo.go.th/2017/09/>
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2526) **หนังสือสำหรับเด็ก**. การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของการศึกษาปฐมวัยที่ได้ฟังนิทาน การศึกษาเด็ก. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์เนตร.6
- ดวงสมร ศรีใสคำ .(2552). **ศึกษาผลของกิจกรรมการเล่านิทานที่บ้านที่มีต่อการพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นภัศวรธรรม ชื่นฤาดี (2550: 86) **ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสาระการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ของเด็กปฐมวัยหญิง ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร**
- นิตยา ดอกกระถิน. (2552). **ผลการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทาน**. ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กปฐมวัย.
- บุษนีย์ สมญาประเสริฐ. (2551). **ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการเล่นเกม**. ที่มีผลต่อการรักการอ่านของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม
- บุษยา อินทร งาม (2552: 60) **ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี**. เศรษฐกิจพอเพียงต่อการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชาย- หญิงชั้นอนุบาลปีที่ 3
- ปริญานุช พิบูลสรารุช. (2550). **เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา**. กรุงเทพฯ :

สำนัก ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.

ปริญานูช พิบูลสรารุช. (2556). **เศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา.**

กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.

ปราณี ปรีวาที. (2551). **การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานและ**

ติดตามผล. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย.นิภาพร มุ่งสูงเนิน.(2556).นิทานการเล่า

เรื่องสำหรับเด็กปฐมวัย. [Online].

Available:<https://www.mungsungnoen.blogspot.com>. [2556, มกราคม28].

ปริศนา ตันติเจริญ. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2565, จาก www2.yothinburana.ac.th)

วรรณิ ศิริสุนทร. (2532). **การเล่านิทาน.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุนัย เศรษฐ์บุญสร้าง. (2550). **แนวทางปฏิบัติ 7 ขั้น สู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง.** พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: ออกแบบสบายใจ.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2549).**ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระเจ้าอยู่หัว.** กรุงเทพฯ: แสงดาว.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2557).**ตามรอยพระยุคลบาทครูแห่งแผ่นดิน.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกการสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็ก
ปฐมวัยจากนิทานกระเป๋าค่าแสนสุข

แบบสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทาน
กระเป๋าสลิมสุข (ก่อนเรียน)

เลขที่	การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า										รวม
	1.บอกสิ่งของที่มา กลับมาใช้ใหม่	2.เมื่อเล่นของเล่น เสร็จควรทำ อย่างไร	3.เมื่อเห็นน้ำเปิด ทิ้งไว้ควรรีด หรือไม่	4.บอกวิธีการ รักษาของเล่นได้	5.หากเสื้อผ้าขาด ควรทำอย่างไร	6.เด็กๆ ควรทาน ข้าวหมดจาน หรือไม่	7.บอกวิธีประหยัด ไฟได้	8.บอกวิธีซ่อม แซมของเล่นได้	9.ถ้าทานขนมไม่ หมดควรทำ อย่างไร	10.เมื่อซักผ้าเสร็จ สามารถนำน้ำที่ใช้ แล้วไปทำอะไรได้บ้าง	
1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	5
2	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	6
3	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	5
4	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	7
5	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
6	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	5
7	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	5
8	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	7
9	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	7
10	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	7
11	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	6
12	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	5
13	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	6
14	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	7
15	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	6
16	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	5
17	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	5
18	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	7
19	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	6
20	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	5
21	0	1	0	1	0	0	1	1	1	1	6
22	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	6
23	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	5
24	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	5
25	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0	6
รวม	13	17	13	16	11	15	13	19	16	15	

แบบสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทาน
กระเป๋าสลิมสุข (ก่อนเรียน)

เลขที่	การประหยัดต่ออม										รวม
	1.ถ้าเราไม่ซื้อผัก ควรทำอย่างไร	2.บอกวิธีออมเงิน ได้	3.ถ้าบ้านเราเลี้ยงไก่ ใช้ นอกจาก รับประทานเองเรา สามารถขายได้หรือไม่	4.เราสามารถออม เงินไว้ที่ไหนได้บ้าง	5.เราสามารถนำ กระดาษที่ใช้แล้ว นำกลับมาใช้ใหม่ ได้ไหม	6.เมื่อเด็กๆ ออก ได้ของเล่น เด็กๆ ควรทำอย่างไร	7.บอกวิธีประหยัด ไฟได้	8.บอกวิธีประหยัด น้ำได้	9.ถ้าทานขนมไม่หมด ควรทำอย่างไร	10.เมื่อซักผ้าเสร็จ สามารถนำน้ำที่ใช้ แล้วไปทำอะไรได้บ้าง	
1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	5
2	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	7
3	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	5
4	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	7
5	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	5
6	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	6
7	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	6
8	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	6
9	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	7
10	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	6
11	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	5
12	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	4
13	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	6
14	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	6
15	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	6
16	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	5
17	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	7
18	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	7
19	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	5
20	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	6
21	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	6
22	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	6
23	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	6
24	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	7
25	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	5
รวม	13	15	14	14	17	14	16	15	16	13	

**แบบสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทาน
กระเป๋าสตางค์ (ก่อนเรียน)**

เลขที่	การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน										รวม
	1. ถ้าเพื่อนไม่มีของเล่นควรถ่ายอย่างไร	2. ถ้าบ้านเด็กๆ ปลูกผลไม้เยอะมากเด็กๆ ควรทำอย่างไร	3. เมื่อเห็นน้ำเบ็ดตั้งไว้ควรถับหรือไม่	4. ถ้าเด็กๆ เบื่อของเล่นแล้วควรถำอย่างไร	5. ถ้าเพื่อนไม่มีเงินซื้อขนมควรถำอย่างไร	6. เมื่อเพื่อนแบ่งขนมเด็กๆ ควรทำอย่างไร	7. ถ้าเพื่อนลืมเอาสิมา เด็กๆ ควรทำอย่างไร	8. สามารถบอกตัวอย่างการแบ่งปัน	9. ถ้าเด็กๆ เจอสุนัขจรจัดควรถำอย่างไร	10. นื่องจ้ทำอาหารไปถือเป็นการแบ่งปันหรือไม่	
1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	5
2	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	6
3	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	5
4	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	6
5	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	6
6	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	4
7	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	5
8	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	6
9	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	6
10	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8
11	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	5
12	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	5
13	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	6
14	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	5
15	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	5
16	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	6
17	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	6
18	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	6
19	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	7
20	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	8
21	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	6
22	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	6
23	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	7
24	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	5
25	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	5
รวม	12	18	13	15	13	14	17	11	17	15	

แบบสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทาน
กระเป๋าสตางค์ (หลังเรียน)

เลขที่	การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า										รวม
	1.บอกสิ่งของที่น่ากลับมาใช้ใหม่	2.เมื่อเล่นของเล่นเสร็จควรทำอย่างไร	3.เมื่อเห็นน้ำเปิดทิ้งไว้ควรปิดหรือไม่	4.บอกวิธีการรักษาของเล่นได้	5.หากเสื้อผ้าขาดควรทำอย่างไร	6.เด็กๆ ควรทานข้าวหมดจานหรือไม่	7.บอกวิธีประหยัดไฟได้	8.บอกวิธีซ่อมแซมของเล่นได้	9.ถ้าทานขนมไม่หมดควรทำอย่างไร	10.เมื่อซักผ้าเสร็จสามารถนำน้ำที่ใช้แล้วไปทำอะไรบ้าง	
1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	8
2	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
3	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	7
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
6	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	8
7	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	7
8	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	9
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
10	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	9
11	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	8
12	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
13	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	8
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
15	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	9
16	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	8
17	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	7
18	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	7
19	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
21	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	8
22	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	9
23	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7
24	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	7
25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	9
รวม	21	20	20	21	22	21	20	23	20	22	

แบบสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทาน
กระเป๋าสตางค์ (หลังเรียน)

เลขที่	การประหยัดตอม										รวม
	1.ถ้าเราไม่ซื้อผัก ควรทำอย่างไร	2.บอกวิธีออมเงิน ได้	3.ถ้าบ้านเราเลี้ยงไก่ ใช้ นอกจาก รับประทานเองเรา สามารถขายได้หรือไม่	4.เราสามารถออม เงินไว้ที่ไหนได้บ้าง	5.เราสามารถนำ กระดาษที่ใช้แล้ว นำกลับมาใช้ใหม่ ได้ไหม	6.เมื่อเด็ก ๆ ออก ได้ของเล่น เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร	7.บอกวิธีประหยัด ไฟได้	8.บอกวิธีประหยัด น้ำได้	9.ถ้าทานขนมไม่หมด ควรทำอย่างไร	10.เมื่อซักผ้าเสร็จ สามารถนำน้ำที่ใช้ แล้วไปทำอะไรได้บ้าง	
1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	8
2	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	8
3	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	6
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
5	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
7	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	9
8	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
10	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	8
11	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	6
12	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	6
13	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	7
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	9
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
16	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	7
17	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	8
18	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	9
19	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	9
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
22	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	9
23	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	8
24	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	8
25	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	7
รวม	21	21	22	20	21	20	23	22	20	19	

**แบบสังเกตความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยจากนิทาน
กระเป๋าสตางค์ (หลังเรียน)**

เลขที่	การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน										รวม
	1.ถ้าเพื่อนไม่มีของเล่นควรถ่ายอย่างไร	2.ถ้าบ้านเด็กๆ ปลูกผลไม้เยอะมากเด็กๆ ควรทำอย่างไร	3.เมื่อเห็นน้ำเบ็ดตั้งไว้ควรถับหรือไม่	4.ถ้าเด็กๆ เบื่อของเล่นแล้วควรถ่ายอย่างไร	5.ถ้าเพื่อนไม่มีเงินซื้อขนมควรถ่ายอย่างไร	6.เมื่อเพื่อนแบ่งขนมเด็กๆ ควรทำอย่างไร	7.ถ้าเพื่อนลืมเอาสิมา เด็กๆ ควรทำอย่างไร	8.สามารถบอกตัวอย่างการแบ่งปัน	9.ถ้าเด็กๆ เจอสุนัขจรจัดควรถ่ายอย่างไร	10.น้องจำให้อาหารไปถือเป็นการแบ่งปันหรือไม่	
1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	8
2	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	7
3	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
4	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	8
5	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9
6	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	6
7	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8
8	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	8
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
11	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	7
12	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	8
13	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	8
14	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	7
15	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	6
16	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	6
17	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	8
18	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	8
19	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
21	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	8
22	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	8
23	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9
24	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	7
25	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	6
รวม	21	22	23	20	17	20	19	17	19	21	

ภาคผนวก ข

ภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรับรู้และ
ความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

ภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 2

ภาคผนวก ค

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี จำนวน 21 แผน (3 ตอน)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าสานสุข

เรื่องที่ 1 เศษผ้าของคุณยาย (ด้านที่ 1 การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เพื่อให้เด็กรู้จักประหยัด
3. เพื่อให้เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สาระที่ควรเรียนรู้

การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กรู้จักเก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้ของตนเอง อีกทั้งรู้จักใช้สิ่งของต่าง ๆ อย่างคุ้มค่าอย่างเหมาะสม และประหยัด

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถามเด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. ร้องเพลง “กำมือขึ้น” ให้เด็กฟัง 1 รอบ เด็กร้องตามครู 1 รอบ และเด็กร้องพร้อมกัน 1 รอบ
  - กำมือขึ้นแล้วหมุน ๆ ชูมือขึ้นโบกไปมา กำมือขึ้นแล้วหมุน ๆ ชูมือขึ้นโบกไปมา
  - กางแขนขึ้นและลง พับแขนมือแตะไหล่
  - กางแขนขึ้นและลง ชูมือตรงหมุนไปรอบตัว
4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่าการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า มีอะไรบ้าง

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำตัวละครนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง
  - นิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง เศษผ้าของคุณยาย
  - ครูเล่านิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง เศษผ้าของคุณยาย

6. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- นิทานนี้ สอนเกี่ยวกับเรื่องอะไร
- นิทานชื่อเรื่องอะไร
- นิทานเรื่องนี้ ตัวละครมีใครบ้าง
- ในนิทานเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง

7. บอกความหมายและประโยชน์ของการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าให้เด็ก ๆ ฟัง

7.1 การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า คือ การใช้อย่างประหยัด เท่าที่มีความจำเป็น เพื่อให้มีทรัพยากรไว้ใช้ได้นาน และเกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด เราควรรู้คุณค่า และนำไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

7.2 ประโยชน์ของการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า

- เพื่อให้เด็ก ๆ รู้จักวิธีการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ใช้เท่าที่จำเป็น
- เพื่อให้เด็ก ๆ รู้จักซ่อมแซมของเก่า เช่น ถ้าเสื้อผ้าขาดก็ให้คุณยายเย็บ

ซ่อมแซม เพื่อนำ

กลับมาใช้ได้อีกครั้ง หรือการนำเศษผ้ามาเย็บเป็นผ้าห่มหรือตุ๊กตา

ขั้นสรุป

8. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า โดยใช้คำถาม ดังนี้

- เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้างในนิทานที่ครูเล่า
- เด็ก ๆ ได้รู้จักการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และรู้จักประดิษฐ์ของเหลือใช้เพื่อนำกลับมาใช้

ประโยชน์ใหม่ได้อย่างคุ้มค่า

สื่อและอุปกรณ์

๑. นิทานกระเป๋าค่าแสนสุข เรื่อง เศษผ้าของคุณยาย
๒. ภาพการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
- ๓.

การประเมินผล

1. เด็กรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เด็กรู้จักการประหยัด
3. เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
จากนิทานกระเป๋าสานสุข

เรื่องที่ 2 พอดีกับพอเพียง (ด้านที่ 1 การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติตนโดยใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต

สาระที่ควรเรียนรู้

การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า คือ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด เช่น ยาสีฟัน ดินสอ ปากกา สี ควรใช้ให้หมด สิ่งของบางอย่างเมื่อใช้แล้วครั้งหนึ่งเราสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น ถุงพลาสติก กระดาษ เป็นต้น สิ่งของบางอย่างที่ใช้เป็นเวลานานอาจเกิดการชำรุด สามารถนำมาซ่อมแซมเพื่อยืดอายุการใช้งาน และยังสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็กร้องเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. อ่านคำคล้องจอง “ใช้ของอย่างคุ้มค่า” ให้เด็กฟัง 1 รอบ
  - อ่านคำคล้องจอง ให้เด็กฟังที่ละวรรค แล้วให้เด็กอ่านตาม
  - เด็กและครูอ่านคำคล้องจองพร้อมกัน
4. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาคำคล้องจอง
  - โดยครูถามว่า คำคล้องจองมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร

ขั้นสอน

5. แนะนำนิทานให้เด็ก ๆ ฟัง

- นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง พอดีกับพอเพียง
  - ผู้แต่ง เกตน์ชญาณ์ สีทา
6. เล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง พอดีกับพอเพียง ให้เด็กฟัง
  7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง โดยใช้คำถามดังนี้
    - นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องว่าอะไร
    - นิทานเรื่องนี้มีตัวละครใครบ้าง
    - นิทานเรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร
  8. อธิบายเกี่ยวกับการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าและประโยชน์ที่ได้รับ
    - การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า คือ การใช้ของให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด เช่น ดินสอปากกา ควรใช้ให้หมักหมมจนใช้ต่อไม่ได้
    - การนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ถุงพลาสติก กระดาษ
    - การซ่อมแซม คือ บางอย่างที่ใช้เป็นเวลานานชำรุด สามารถนำกลับมาซ่อมแซมและใช้ใหม่ได้

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสนทนาสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน โดยถามเด็ก ๆ ว่า
  - ใครใช้ของอย่างประหยัดคุ้มค่า
  - เด็กต้องช่วยกันประหยัด และใช้สิ่งของให้คุ้มค่า

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง พอดีกับพอเพียง
2. คำคล้องจอง “ใช้ของอย่างคุ้มค่า”

ใช้ของอย่างคุ้มค่า	เสื้อผ้า กระเป๋า
รองเท้า ของใช้เก่า	เรานำมารีไซเคิล
ทั้งกระดาษ ดินสอ ปากกา	ต้องเห็นค่าใช้หมดไป

การประเมินผล

1. เด็กสามารถปฏิบัติตนใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าได้
2. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
จากนิทานกระเป๋าสตางค์

เรื่องที่ 3 พอมี พอกิน พอใช้ (ด้านที่ 1 การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
4. เพื่อปลูกฝังให้มีความภูมิใจในความเป็นไทย

สาระที่ควรเรียนรู้

การใช้สิ่งของที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด โดยการวางแผน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และยังช่วยให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของต่าง ๆ รอบตัว รู้จักการรักษาสิ่งของที่มีอยู่ การซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดให้นำกลับมาใช้ใหม่ได้อย่างคุ้มค่า

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. แนะนำเพลง “แฮปปี้พอเพียง” และพาเด็ก ๆ ท่องเนื้อเพลง และให้เด็ก ๆ ท่องตามครู

“พอเพียงก็คือเพียงพอ แฮปปี้จริงหนอ อยู่อย่างพอเพียง พอดี พอดี ไม่มีความเสียด อยู่อย่างพอเพียงชีวิตเพียงพอ ไทยแลนด์เราอยู่กันได้ พอกิน พอใช้ ช่วยเหลือแบ่งปัน ซื่อสัตย์ อดทน ขยัน มีน้ำใจให้กัน นี้แหละคนไทย คิดก่อนทำ ระวังรอบคอบ ไม่ประมาทพลั้งเผลอ พอดี พอดี ไม่มี โอเวอร์ โอเค เยสเซอร์ ไอละเห่นอพอเพียง”
4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบทเพลงโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - ความหมายและความสำคัญของการพอเพียง

ขั้นสอน

5. แนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง
  - นิทานกระเป่าแสนสุข เรื่อง พอมิ พอกิน พอใช้
6. เล่านิทานกระเป่าแสนสุข เรื่อง พอมิ พอกิน พอใช้
7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยใช้คำถาม ดังนี้
  - นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องว่าอะไร
  - นิทานเรื่องนี้ ตัวละครมีใครบ้าง
  - ในนิทานเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง
8. บอกความหมายและประโยชน์ของการใช้สิ่งของที่มีอย่างคุ้มค่า ให้เด็ก ๆ ฟัง
  - 8.1 การใช้สิ่งของที่มีอย่างคุ้มค่า คือ การนำเอาทรัพยากรหรือสิ่งของที่มีอยู่มาปรับปรุงให้มี

ประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ให้สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้

    - 8.2 ประโยชน์ของการใช้สิ่งของที่มีอย่างคุ้มค่า
      - เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่
      - วางแผนและคิดอย่างรอบคอบ
      - ใช้สิ่งของที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปความหมายเกี่ยวกับการใช้สิ่งของที่มีอย่างคุ้มค่า

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าแสนสุข เรื่อง พอมิ พอกิน พอใช้
2. เพลง แห่ปี่พอเพียง

การประเมินผล

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
4. เพื่อปลูกฝังให้มีความภูมิใจในความเป็นไทย

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
จากนิทานกระเป๋าสานสุข

เรื่องที่ 4 นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิว (ด้านที่ 1 การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เพื่อให้เด็กสามารถบอกได้ว่าสิ่งใดเป็นการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
3. เพื่อให้เด็กสามารถสนทนาและแสดงความคิดเห็นได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า นั้น เป็นส่วนหนึ่งของการประหยัด คือ การใช้เท่าที่มีความจำเป็น ทำให้เรารู้จักใช้สิ่งของต่าง ๆ อย่างรู้คุณค่า ไม่ฟุ่มเฟือย เช่น ซ่อมแซมเสื้อผ้าใส่ได้เอง สิ่งของบางอย่างเมื่อมีการใช้แล้วครั้งหนึ่งสามารถที่จะนำกลับมาใช้ซ้ำได้ เช่น ถุงผ้า ถุงพลาสติก การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าหรือเพื่อให้มีทรัพยากรไว้ใช้ได้นาน และเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็กร้องเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. อ่านคำคล้องจอง “ของเล่น ของใช้” ให้เด็กฟังก่อน 1 รอบ
  - ให้เด็กอ่านคำคล้องจองที่ละวรรค
  - เด็กและครูอ่านคำคล้องจองพร้อมกัน
4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำคล้องจองโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่า คำคล้องจองที่อ่านไป เป็นคำคล้องจองเกี่ยวกับอะไร

ขั้นสอน

5. แนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง
  - นิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิว

- บอกชื่อผู้แต่ง
- 6. เล่านิทานกระเป๋าค่าแสนสุข เรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิว
- 7. เด็กฟังนิทานและสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับนิทานโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - นิทานเรื่องนี้สอนเกี่ยวกับอะไร
  - เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง
- 8. บอกประโยชน์การใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่าให้เด็ก ๆ ฟัง
  - เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่
  - วางแผนและคิดอย่างรอบคอบ
  - ใช้สิ่งของที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

ขั้นสรุป

- 9. เด็กและครูร่วมกันสรุปการใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า
  - เด็ก ๆ บอกได้ว่าการใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า คือ อะไร ควรทำอย่างไร
  - ทำไมเด็ก ๆ ควรรู้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ หรือสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป๋าค่าแสนสุข เรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิว
2. คำคล้องจอง “ของเล่น ของใช้”

ของเล่นมากมาย เรียงรายในห้อง
 พวกเด็กเด็กต้อง เก็บของเข้าที่
 ของใช้นานา คุณค่ามากมี
 ใช้ถูกวิธี ประโยชน์มากมาย

การประเมิน

1. เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า
2. เด็กสามารถบอกได้ว่าสิ่งใดเป็นการใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า
3. เด็กสามารถสนทนาและแสดงความคิดเห็นได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

เรื่องที่ 5 พอเพียงเลี้ยงชีพได้ (ด้านที่ 1 การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กรู้วิธีการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถนำสิ่งของไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด
3. เด็กสนทนาและแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การรู้จักใช้สิ่งของอย่างประหยัด คุ้มค่า ใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้สิ่งของที่ตนมีอย่างประหยัด รู้จักซ่อมแซมของเก่ากลับมาใช้ใหม่ การใช้ของให้คุ้มค่านั้นเป็นส่วนหนึ่งของการประหยัด ที่ทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้นได้ง่าย โดยใช้จ่ายเงินอย่างรู้คุณค่า และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าเต็มตามศักยภาพที่สิ่งของนั้น ๆ จะทำได้ นอกจากทำให้ประหยัดเงินในกระเป๋าแล้ว ยังเป็นการช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่ให้มีขยะล้นโลกอีกด้วย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ให้เด็กนั่งเป็นครึ่งวงกลม
๒. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
๓. ร้องเพลง “มือของฉันนั้นแสนวิเศษ” ให้เด็กฟัง 1 รอบ

มือของฉันนั้นแสนวิเศษ มีฤทธิ์เดชแปลงกายได้หลายอย่าง ชู 1 นิ้วขึ้นมาทั้งสองข้าง แล้วแปลงร่างกลายเป็น เป็นอะไรนะ กลายเป็นอะไรดีคะ กลายเป็นหนอน

มือของฉันนั้นแสนวิเศษ มีฤทธิ์เดชแปลงกายได้หลายอย่าง ชู 2 นิ้วขึ้นมาทั้งสองข้าง แล้วแปลงร่างกลายเป็น เป็นอะไรคะ เป็นกระต่าย

มือของฉันนั้นแสนวิเศษ มีฤทธิ์เดชแปลงกายได้หลายอย่าง ชู 3 นิ้วขึ้นมาทั้งสองข้าง แล้วแปลงร่างกลายเป็น เป็นอะไรคะ เป็นแมว ร้องด้วยคะ เหมียว เหมียว

มือของฉันทันั้นแสนวิเศษ มีฤทธิ์เดชแปลงกายได้หลายอย่าง ชู 4 นิ้วขึ้นมาทั้งสองข้าง แล้วแปลงร่างกลายเป็น เป็นอะไรคะ เป็นแมงมุม ร้องด้วยคะ แมงมุมลายตัวนั้น ฉันทเห็นมันอยู่บนหลังคา พระอาทิตย์ส่องแสง น้ำแห่งเหือดไปลับตา มันรีบกลับขึ้นฟ้า หันหลังมาทำตาลูกกวาด

มือของฉันทันั้นแสนวิเศษ มีฤทธิ์เดชแปลงกายได้หลายอย่าง ชู 5 นิ้วขึ้นมาทั้งสองข้าง แล้วแปลงร่างกลายเป็น เป็นอะไรดีคะ เป็นอะไรดีน้อ ครูตุ้มจะให้กลายเป็นเสือ ฮ่า ฮ่า

- เด็กร้องตามครู 1 รอบ
- ครูและเด็กร้องพร้อมกัน 1 รอบ

๔. เด็กและครুর่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเพลง โดยใช้คำถาม ดังนี้

- ถ้าเด็ก ๆ มีดินสออยู่ 1 แท่ง เด็ก ๆ จะใช้ดินสอแท่งนั้นอย่างไรให้เป็นการประหยัดและคุ้มค่ามากที่สุด
- เด็ก ๆ คิดว่าการใช้สิ่งของอย่างประหยัด และคุ้มค่าจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไรกับเรา

ขั้นสอน

๕. แนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง

- ชื่อเรื่องนิทาน
- ผู้แต่ง

๖. เล่านิทานจากนิทานกระเปาะผ้าแสนสุข เรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้ ให้เด็ก ๆ ฟังทีละฉาก

๗. สนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน

- นิทานที่เด็ก ๆ ฟัง สอนเกี่ยวกับเรื่องอะไร
- ในนิทานกระเปาะผ้าแสนสุข เรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้ที่คุณครูเล่า มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น

กี่ส่วนคะ แต่ละส่วนแบ่งพื้นที่ออกเป็นเท่าไร และใช้ทำอะไรบ้าง

๘. ครูบอกประโยชน์การใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า ให้เด็ก ๆ ฟัง

- เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่
- วางแผนและคิดอย่างรอบคอบ
- ใช้สิ่งของที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

ขั้นสรุป

๙. เด็กและครুর่วมกันสรุปการใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าแสนสุข เรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้
2. เพลง “มือของฉันทันแสนวิเศษ”

การประเมิน

1. เด็กรู้วิธีการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เด็กสามารถนำสิ่งของไปใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด
3. เด็กสนทนาและแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าสานสุข

เรื่องที่ 6 ครอบครัวพอเพียง (ด้านที่ 1 การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เด็กสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง
3. เพื่อปลูกฝังลักษณะนิสัยให้เด็กเป็นคนขยัน
4. เพื่อให้เด็กได้รู้จักการอดออมไม่ฟุ่มเฟือย

สาระที่ควรเรียนรู้

ความพอเพียงเป็นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเรียนรู้จักการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ รู้จักเก็บไม่ฟุ่มเฟือย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ให้เด็กนั่งเป็นครึ่งวงกลม
๒. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
๓. ร้องเพลง ฉีกฉีก ให้นักเรียนฟัง

ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก คนไหนน่ารักมาขึ้นรถไฟ
 รถไฟจะไปเที่ยวเล่นซ้ำ ลมพัดเย็น ๆ อยู่บนรถไฟ
 ฉีกฉีก ฉีกฉีก วิ่งไป ฉีกฉีก ฉีกฉีก วิ่งไป
 ปูน ปูน รถไฟจะไปเที่ยวกัน ปูน ปูน รถไฟจะไปเที่ยวกัน ซ้ำ
๔. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเพลง

ขั้นสอน

๕. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง
  - นิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง ครอบครัวพอเพียง

- ผู้แต่ง : มณีญา ลาหาญ

๖. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความพอเพียงในครอบครัวรวมถึงการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า

๗. ครูเล่านิทานกระเป๋าสเน่ห์ เรื่อง ครอบครัวพอเพียง

๘. เด็กตอบคำถามจากการฟังนิทานเรื่องครอบครัวพอเพียง โดยใช้คำถามดังนี้

- นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องว่าอะไร
- นิทานเรื่องนี้สอนอะไร
- ในนิทานเจ็บบช่วยอะไรบ้าง
- ในนิทานครอบครัวพอเพียงมีตัวละครกี่ตัว

ขั้นสรุป

๙. เด็กและครูร่วมกันสรุปการใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป๋าสเน่ห์ เรื่อง ครอบครัวพอเพียง
2. เพลง ฉีกฉีก

การประเมินผล

1. เด็กรู้จักการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
2. เด็กสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง
3. เด็กมีลักษณะนิสัยให้เด็กเป็นคนขยัน
4. เด็กได้รู้จักการอดออมไม่ฟุ่มเฟือย

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

เรื่องที่ 7 มีน้อย น้อยปลูก (ด้านที่ 1 การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ารู้จักแบ่งปัน
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกตได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เด็กควรมีน้ำใจในการแบ่งปันสิ่งของของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นของเล่น ของกิน หรือของใช้ให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ การแบ่งปันให้เพื่อน ๆ รับประทาน จะทำให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็กนั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. สร้างข้อตกลงร่วมกัน
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม ให้เด็ก ๆ ยกมือขึ้น
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ไม่ส่งเสียงดัง
3. เด็ก ๆ ร่วมกันร้องเพลง “กินผักกิน” พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง “กินผักกิน”

กินผักกินเถอะเรา บวบ ถั่วฝักยาว ผักกาดขาว

แตกกวาง คะน้า กวางตุ้ง ผักบุ้ง โหระพา

มะเขือเทศสีดา ฟักทอง กะหล่ำปลี (ซ้ำ)

4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเพลง

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง
  - นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง มีน้อย น้อยปลูก

6. ครูเล่านิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง มือน้อย น้อยปลุก
7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - นิทานที่ได้ฟังสอนเกี่ยวกับอะไร
  - นิทานมีชื่อเรื่องอะไร
8. บอกประโยชน์การใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า ให้เด็กๆ ฟัง
  - เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่
  - วางแผนและคิดอย่างรอบคอบ
  - ใช้สิ่งของที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปการใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง มือน้อย น้อยปลุก
2. เพลงกินผักกัน

การประเมินผล

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ารู้จักแบ่งปัน
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกตได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
จากนิทานกระเป๋าสตางค์

เรื่องที่ 8 ฝ่ายเก็บออม (ด้านที่ 2 การประหยัดอดออม)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดอดออมได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
4. เพื่อให้เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น

สาระที่ควรเรียนรู้

การประหยัดอดออม เป็นการเก็บสะสมเงินรายได้ในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายแต่พอควร หรือ ใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น รวมถึงการสะสมสิ่งที่มีค่าเป็นตัวเงิน และมีประโยชน์ต่อครอบครัว รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักอดออมใช้อย่างประหยัดเพื่อให้มีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. ครูแนะนำเพลง ประหยัด อดออมและสอนเด็ก ๆ ร้องเพลง จากนั้นครูและเด็ก ๆ ร่วมกันร้องเพลง ประหยัด อดออม
4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเพลงประหยัดอดออมโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่าการประหยัดอดออมคืออะไร
  - เด็ก ๆ จะประหยัดอดออมได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานเรื่องที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง

- นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง ฝ้ายเก็บออม
- ผู้แต่ง ฌปักษ์ มีหล้า

6. ครูเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง ฝ้ายเก็บออม

7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องอะไร
- นิทานเรื่องนี้ ตัวละครมีใครบ้าง
- ในนิทานเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง

8. ครูบอกความหมายและประโยชน์ของการประหยัดต่ออมให้เด็ก ๆ ฟัง

8.1 การประหยัดต่ออม เป็นการเก็บสะสมเงินรายได้ในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายแต่พอควร หรือใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น รวมถึงการสะสมสิ่งที่มีค่าเป็นตัวเงินและมีประโยชน์ต่อครอบครัว รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักอดออมใช้อย่างประหยัดเพื่อให้มีเงินเก็บ ไว้ใช้ในอนาคต

8.2 ประโยชน์ของการออมเงิน

- ช่วยให้เด็ก ๆ มีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายยามเดือดร้อน
- ช่วยให้เด็ก ๆ มีเงินเก็บไว้ซื้อของที่จำเป็นต้องใช้หรืออยากได้

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการประหยัดต่ออม โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- วันนี้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้าง
- เวลาเด็ก ๆ ได้เงินซื้อขนมจากคุณพ่อหรือคุณแม่เด็ก ๆ คิดว่าจะต้องทำอะไรให้ตนเองมีขนมไว้กินและมีเงินเหลือสำหรับนำมาเป็นเงินออม
- ถ้าเด็ก ๆ เก็บเงินออมได้เยอะแล้ว เด็ก ๆ จะทำอย่างไรกับเงินที่เก็บออมได้

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง ฝ้ายเก็บออม
2. ภาพการออมเงิน

การประเมินผล

1. เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดต่ออม
2. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
4. เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านนิทาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
จากนิทานกระเป๋าสตางค์

เรื่องที่ 9 ยายสาบดำสี (ด้านที่ 2 การประหยัดอดออม)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กได้รู้จักการประหยัด อดออม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เด็กบอกแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงได้
3. เพื่อให้เด็กได้เกิดทักษะในการฟังและการสังเกต
4. เพื่อให้เด็กสามารถพูดคุยกู้ตอบและเล่าเรื่องราวของตนได้

สาระที่ควรเรียนรู้

ความหมายของการออม วิธีการออมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การออม คือ รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนหนึ่งซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่า เงินออม นอกจากนั้น การลดรายจ่ายลง ด้วยการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น และเหมาะสม ก็จะทำให้มีการออมเกิดขึ้นได้

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. ครูแนะนำเพลง “เศรษฐกิจพอเพียง” และพาเด็ก ๆ ท่องเนื้อเพลง “เศรษฐกิจพอเพียง” และให้เด็ก ๆ ท่องตามครู

“พออยู่พอกิน พอใช้ พอใจ เด็ก ๆ ไทยจงจำให้มั่น

อดทน อดออม อดกลั้น (ซ้า) เธอและฉัน มีความพอเพียง”

4. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “เศรษฐกิจพอเพียง” พร้อมกับปรบมือให้จังหวะ

ขั้นสอน

5. ครูพูดอธิบายเกี่ยวกับความหมายของการประหยัลดออม ว่าการประหยัลดออม คืออะไร

มีประโยชน์และความสำคัญอย่างไร

6. ครูแนะนำนิทานกระเป๋ากับเด็ก ๆ และเล่านิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง ยายสากับตาสี

แต่งโดย นางสาวทิพพากรณ์ สุขสูง

7. ครูถามคำถามเกี่ยวกับนิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง ยายสากับตาสี ว่า มีตัวละครชื่ออะไรบ้าง มีอาชีพอะไร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพื่อสังเกตการตอบคำถามของเด็ก ๆ

8. ครูขอตัวแทนนักเรียน 3 คน ออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการออม ว่าตนเองเคยออมในรูปแบบใด อย่างเช่น เอาเงินหยอดกระปุกออมสิน การทานข้าวให้หมด การปิดน้ำ เป็นต้น

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของการประหยัลดออม ประโยชน์ของการประหยัลดออมและวิธีในการประหยัลดออม

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง ยายสากับตาสี
2. เพลง เศรษฐกิจพอเพียง

การประเมินผล

1. เด็กรู้จักการประหยัลด อุดออม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เด็กบอกแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงได้
3. เด็กเกิดทักษะในการฟังและการสังเกต
4. เด็กสามารถพูดคุยโต้ตอบและเล่าเรื่องราวของตนได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
จากนิทานกระเป๋าสานสุข

เรื่องที่ 10 กระจุกออมสินวิเศษ (ด้านที่ 2 การประหยัดอดออม)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดอดออมได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต

สาระที่ควรเรียนรู้

การประหยัดอดออม เป็นการเก็บสะสมเงินรายได้ในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็น รู้คุณค่าของเงิน วางแผนการใช้เงินอย่างรู้ค่า ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักออมใช้อย่างประหยัด เพื่อให้มีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต ช่วยแบ่งเบาภาระของคนในครอบครัว

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง ดังนี้
  - ขณะที่คุณครูสอน ให้ตั้งใจฟัง ไม่พูดสอดแทรก
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูดหรือตอบคำถาม ให้เด็กยกมือขึ้น
3. ครูเปิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เด็กดู
4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - ใครเป็นคนชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
  - ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอนเรื่องอะไรบ้าง
  - นักเรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง
  - นิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง กระจุกออมสินวิเศษ
  - ผู้แต่ง ธิติรัตน์ พัฒสังวาล
6. ครูเล่านิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง กระจุกออมสินวิเศษให้เด็กฟัง

7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- นิทานที่คุณครูเล่า มีชื่อเรื่องว่าอะไร
- บอกชื่อตัวละครในนิทานเรื่องนี้
- นิทานเรื่องนี้สอนเกี่ยวกับอะไรบ้าง

8. ครูบอกความหมายและประโยชน์ของการประหยัดออมให้เด็ก ๆ ฟัง

8.1 การประหยัดออม เป็นการเก็บสะสมเงินรายได้ในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่ จำเป็น รู้คุณค่าของเงิน วางแผนการใช้เงินอย่างรู้ค่า ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักออมใช้อย่างประหยัดเพื่อให้มีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต ช่วยแบ่งเบาภาระของคนในครอบครัว

8.2 ประโยชน์ของการออมเงิน

- ช่วยให้เด็ก ๆ มีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น
- ช่วยให้เด็ก ๆ แบ่งเบาภาระของคนในครอบครัว

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการประหยัดออม โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้าง
- เด็ก ๆ มีวิธีการออมเงินอย่างไร
- ถ้าเด็ก ๆ เก็บเงินออมได้เยอะแล้ว เด็ก ๆ จะทำอย่างไรกับเงินที่เก็บออมได้

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป๋าค่าแสนสุข เรื่อง กระปุกออมสินวิเศษ
2. วิดีโอ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การประเมินผล

1. เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดออมได้
2. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าสตางค์แสนสุข

เรื่องที่ 11 ของขวัญพิเศษจากลูกรัก (ด้านที่ 2 การประหยัดอดออม)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดอดออมได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
4. เพื่อให้เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น

สาระที่ควรเรียนรู้

การประหยัดอดออม เป็นการเก็บสะสมเงินรายได้ในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายแต่พอควรหรือใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น รวมถึงการสะสมสิ่งที่มีค่าเป็นตัวเงินและมีประโยชน์ต่อครอบครัว รู้จัก การวางแผน การใช้เงินไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักออมใช้อย่างประหยัดเพื่อให้มีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครุร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูดหรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. เด็กและครุอ่านคำคล้องจอง “การออมเงิน” ร่วมกัน
  - 3.1 ครุอ่านคำคล้องจอง “การออมเงิน” ให้เด็ก ๆ ฟัง 1 รอบ
  - 3.2 ครุอ่านคำคล้องจอง “การออมเงิน” แล้วให้เด็ก ๆ อ่านตามที่ละวรรค
  - 3.3 ครุและเด็กอ่านคำคล้องจอง “การออมเงิน” พร้อมกัน
4. เด็กและครุร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำคล้องจองโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่า คำคล้องจองที่เราได้อ่านกัน เป็นคำคล้องจองเกี่ยวกับอะไร
  - เด็ก ๆ คิดว่าการประหยัดอดออมคืออะไร

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง

- นิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกรัก
- ผู้แต่ง ทิพย์รัตน์ อาจกิจ

6. ครูเล่านิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกรัก

7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องว่าอะไร
- นิทานเรื่องนี้ ตัวละครมีใครบ้าง
- ในนิทานเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง

8. ครูบอกความหมายและประโยชน์ของการประหยัดออมให้เด็ก ๆ ฟัง

8.1 การประหยัดออม เป็นการเก็บสะสมเงินรายได้ในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายแต่พอควร หรือใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น รวมถึงการสะสมสิ่งที่มีค่าเป็นตัวเงินและมีประโยชน์ต่อ

ครอบครัว รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักออมใช้อย่างประหยัดเพื่อให้มีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต

8.2 ประโยชน์ของการออมเงิน

- ช่วยให้เด็ก ๆ มีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายยามเดือดร้อน
- ช่วยให้เด็ก ๆ มีเงินเก็บไว้ซื้อของที่จำเป็นต้องใช้หรืออยากได้

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการประหยัดออม โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- วันนี้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้าง
- เวลาเด็ก ๆ ได้เงินซื้อขนมจากคุณพ่อหรือคุณแม่ เด็ก ๆ คิดว่าจะต้องทำอะไรให้ตนเองมีขนมไว้กินและมีเงินเหลือสำหรับนำมาเป็นเงินออม
- ถ้าเด็ก ๆ เก็บเงินออมได้เยอะแล้ว เด็ก ๆ จะทำอะไรกับเงินที่เก็บออมได้

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกรัก
2. คำคล้องจอง “การออมเงิน”
มีสสิ่ง ฟังบรรจบ ให้ครบบาท

อย่าให้ขาด สิ่งของ ต้องประสงค์
จงมีก็น้อย กินน้อย ค่อยบรรจง
อย่าจ่ายลง ให้มาก จะยากนาน

3. ภาพการออมเงิน

การประเมินผล

1. เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดอดออมได้
2. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
4. เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

เรื่องที่ 12 บ้านแสนสุข (ด้านที่ 2 การประหยัดออม)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดอดออมได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถกล้าแสดงออก และตอบคำถามเกี่ยวกับนิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข”

จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุขได้

3. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกตได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การประหยัดอดออม เป็นการยับยั้ง ระมัดระวัง การใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ หรือใช้จ่าย เฉพาะในสิ่งที่จำเป็น เช่น การใช้น้ำอย่างประหยัด การเก็บเงินออมที่เหลือจากการซื้อขนม และการซื้อของเล่นที่พอประมาณตน ไม่ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน การเก็บสะสมเงินรายได้ ในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายแต่พอควร หรือใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น รวมถึงการสะสม สิ่งที่มีค่าเป็นตัวเงินและมีประโยชน์ต่อครอบครัว รู้จัก การวางแผน การใช้เงินไม่ฟุ่มเฟือย รู้จัก ออมใช้อย่างประหยัด เพื่อให้มีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม พร้อมกับทำท่าทางประกอบเพื่อเตรียมความพร้อม ก่อนเข้าสู่ กิจกรรม ดังนี้

“เอามือจับหัว   เอามือจับไหล่
 ยื่นมือออกไป   เอามือเข้ามา
 มีอวางบนตัก   น่ารัก น่ารัก
 คุณครูชมว่า น่ารักจัง”
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูดหรือตอบคำถามเด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. ครูเปิดยูทูปเพลง “การออมเงิน” พร้อมกับสาธิตการร้องเพลง “การออมเงิน” ทีละวรรค

ให้เด็กๆ ฟัง พร้อมกับทำท่าทางประกอบ

4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเพลง “การออมเงิน” โดยใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่าการประหยัดคืออะไร
  - เด็ก ๆ จะออมเงินไว้ที่ไหน

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทาน “บ้านแสนสุข” และแนะนำตัวละคร จากนิทานกระเปาะผ้าแสนสุข
6. ครูเล่านิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” จากนิทานกระเปาะผ้าแสนสุขให้เด็ก ๆ ฟังและดู ที่ละฉาก
ซึ่งมีทั้งหมด 4 ฉาก
7. ครูสลับฉากนิทานวางไว้และให้เด็กออกมาเล่านิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” จากนิทานกระเปาะผ้าแสนสุข หน้าชั้นเรียนโดยให้เด็ก ๆ เปิดฉากนิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” ทีละฉากตามที่เด็กจดจำได้
8. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับนิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” โดยใช้คำถาม ดังนี้
  - 8.1 นิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” มีตัวละครทั้งหมดกี่ตัว มีอะไรบ้าง
  - 8.2 นิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” ตัวละครใด ที่พาคนในหมู่บ้านรู้จักประหยัดอดออม
  - 8.3 มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในนิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” บ้าง และเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อนและหลัง
  - 8.4 พ่อก้านมีลูกกี่คน และพ่อก้านมีอาชีพอะไร

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับนิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” จากนิทานกระเปาะผ้าแสนสุข เกี่ยวกับการประหยัดอดออม

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเปาะผ้าแสนสุข เรื่อง บ้านแสนสุข
2. เตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม (เพลงเตรียมความพร้อม)

“เอามือจับหัว   เอามือจับไหล่
ยื่นมือออกไป   เอามือเข้ามา
มือวางบนตัก   น่ารัก หนักหนา

คุณครูชมว่า	น่ารักจัง”
3. ยูทูบเพลง “การออมเงิน”	
เนื้อเพลง “การออมเงิน”	
ออมๆ เงิน	อย่าใช้ให้เกินเท่าที่มี
หากหนูเป็นเด็กดี	ก็เก็บเงินสิ อย่ารื้อร
กระปุกออมสิน	หนูมีเงินกันเท่าไร
ถ้าหนูประหยัด	ไม่ฟุ่มเฟือยก็มีเงินเยอะ
ถ้าจ่ายฟุ่มเฟือย	ในกระปุกคงไม่เหลือ
เงินที่มีควรจะได้เก็บออม	ไว้ให้ดีๆ
ถ้าหากเรารู้จักออมเงิน	ใส่กระปุกข้าง
เก็บเงินทุกวัน	เจ้ากระปุกข้างก็อ้วนพี
แต่ถ้าฟุ่มเฟือย	เจ้ากระปุกข้างคงผอมโซ
เงินที่มีควรจะได้เก็บออม	ไว้ให้ดีๆ
ออมๆ เงิน	อย่าใช้ให้เกินเท่าที่มี
หากหนูเป็นเด็กดี	ก็เก็บเงินสิ อย่ารื้อร

การประเมินผล

1. เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดอดออมได้
2. เด็กสามารถกล้าแสดงออกและตอบคำถามเกี่ยวกับนิทาน “เรื่องบ้านแสนสุข” จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุขได้
3. เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกตได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าสานสุข

เรื่องที่ 13 หนูเมืองกับหนูชนบท (ด้านที่ 2 การประหยัดออม)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กได้รู้จักกับการประหยัดออม
2. เด็กมีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออกเหมาะสมตามวัย
3. เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น
4. เด็กสามารถสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทาน เรื่อง “หนูเมืองกับหนูชนบท” จากนิทานกระเป๋าสานสุขร่วมกับเพื่อนได้

สาระที่ควรเรียนรู้

ความประหยัด เป็นการใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น แต่ไม่ใช่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่ยอมใช้จ่ายเงินแม้ในสิ่งที่จำเป็น ขณะเดียวกัน ไม่ใช่ความฟุ่มเฟือย หรือใช้เงินมากในสิ่งที่ไม่มีความจำเป็น การใช้จ่ายจะมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้น อยู่กับอัตราของตนเองจากรายได้ที่สุจริตและไม่ไปคดโกง รับสินบน หรือเบียดเบียนให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ด้วยเหตุนี้ ความประหยัด จึงต้องตั้งบนพื้นฐานของความพอเพียง คือ การตระหนักรู้ถึงคุณค่าของเงิน ฉลาดใช้ ฉลาดออมและฉลาดทำบุญตามอัธยาศัย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูดหรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. เด็กและครูร้องเพลงร่วมกัน
4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการประหยัดออม

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานกระเป๋าสานสุข เรื่อง “หนูเมืองกับหนูชนบท” และแนะนำตัวละคร

ในเรื่อง

6. ครูเล่านิทาน เรื่อง “หนูเมืองกับหนูชนบท” ให้นักเรียนฟังทีละฉาก พร้อมกับชี้ภาพประกอบ
7. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเนื้อหาในนิทาน เรื่อง “หนูเมืองกับหนูชนบท” โดยใช้คำถามดังนี้
  - 7.1 ในนิทานมีหนูกี่ตัว
  - 7.2 หนูมีชื่อว่าอะไรบ้าง
  - 7.3 เด็ก ๆ คิดว่าหนูชนบทมีนิสัยอย่างไร

ขั้นสรุป

8. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการประหยัดอดออม

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง “หนูเมืองกับหนูชนบท”
2. เพลง “โรงเรียนของเราน่าอยู่”

การประเมินผล

1. เด็กได้รู้จักกับการประหยัดอดออม
2. เด็กมีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออกเหมาะสมตามวัย
3. เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น
4. เด็กสามารถสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทาน เรื่อง “หนูเมืองกับหนูชนบท” จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุขร่วมกับเพื่อนได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านนิทาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

เรื่องที่ 14 กระปุกออมสินของหนูดี (ตอนที่ 2 การประหยัดออม)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักการประหยัดออม
2. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้เด็กรู้จักคุณค่าของเงิน
4. เพื่อที่จะส่งเสริมปลูกฝังนิสัยการประหยัดออมในการใช้เงิน
5. เพื่อให้เด็กมีทักษะในการฟังและการสังเกต

สาระที่ควรเรียนรู้

การประหยัดออมเป็นการเก็บเงินในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายตามความจำเป็น จึงควรเริ่มประหยัดออมตั้งแต่วินาทีนี้ เพื่อในวันข้างหน้า ใช้เงินไม่ฟุ่มเฟือย จะได้ไม่เดือดร้อน รวมถึงการสะสมสิ่งที่มีค่าเป็นตัวแทนเงิน และมีประโยชน์ต่อครอบครัว จะทำให้ชีวิตมีความมั่นคง และมีอนาคตที่ดีขึ้น

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูดหรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. เด็กฟังนิทานเรื่อง “กระปุกออมสินของหนูดี” จากครูโดยใช้นิทานจากกระเป่าผ้าแสนสุข
4. เด็กและครูสนทนาร่วมกัน โดยใช้คำถาม เช่น
  - ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง
  - เด็ก ๆ ได้ข้อคิดอย่างไรจากการฟังนิทานบ้าง

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง

- นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง กระจุกออมสินของหนูดี
  - ผู้แต่ง ขวัญฤดี สังข์ทอง
6. ครูเล่านิทานเรื่อง กระจุกออมสินของหนูดี
  7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทานที่ฟัง โดยใช้คำถามดังนี้
    - นิทานที่ได้ฟังไป มีชื่อเรื่องว่าอะไร
    - ตัวละครมีกี่ตัว มีใครบ้าง
    - นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานเกี่ยวกับเรื่องอะไร
  8. ครูบอกความหมายและประโยชน์ของการประหยัดออมให้เด็ก ๆ ฟัง

การประหยัดออมเป็นการเก็บเงินในส่วนต่าง ๆ ไว้ใช้จ่ายตามความจำเป็น จึงควรเริ่มประหยัดออมตั้งแต่วินาทีนี้ เพื่อในวันข้างหน้า ใช้เงินไม่ฟุ่มเฟือย จะได้ไม่เดือดร้อน รวมถึงการสะสมสิ่งที่มีค่าเป็นตัวเงิน และมีประโยชน์ต่อครอบครัว จะทำให้ชีวิตมีความมั่นคงและมีอนาคตที่ดีขึ้น

- ประโยชน์ของการออมเงิน
- ช่วยให้เด็ก ๆ มีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายยามเดือดร้อน
- ช่วยให้เด็ก ๆ มีเงินเก็บไว้ซื้อของที่อยากได้ หรือ ของเล่นชิ้นใหม่ ๆ

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการประหยัดออม โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้าง
  - เด็ก ๆ เมื่อพ่อแม่ให้เงินไปซื้อขนมควรทำอย่างไร ที่จะได้มีเงินซื้อของที่อยากได้

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง กระจุกออมสินของหนูดี
2. ภาพการออมเงิน

การประเมินผล

1. เด็กรู้จักการประหยัดออม
2. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เด็กรู้จักคุณค่าของเงิน
4. ส่งเสริมปลูกฝังนิสัยการประหยัดออมในการใช้เงิน
5. เด็กมีทักษะในการฟังและการสังเกต

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านนิทาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าค่าแสนสุข

เรื่องที่ 15 บ้านโคกหนองนา (ด้านที่ 3 การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เด็กบอกการแลกเปลี่ยน แบ่งปันสิ่งของได้
2. เด็กปฏิบัติตนเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ แบ่งปันต่อผู้อื่น
3. เด็กสามารถคิดและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น เป็นการแบ่งปันสิ่งของที่ยังสามารถใช้ประโยชน์และมีคุณค่าให้ผู้อื่นได้ใช้ประโยชน์ การแบ่งปันมีหลายรูปแบบ เช่น การแบ่งปันสิ่งของ โดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. ครูเปิดเพลงให้เด็กร่วมกันร้องเพลง “ฝึกแบ่งปัน” พร้อมเดินทำท่าทางประกอบจังหวะเสียงเพลง

“ฉันแบ่งกับเธอ แบ่งกัน แบ่งปัน เก็บไว้เล่นคนเดียว จะสนุกได้ยังไง มา ๆ เล่นด้วยกันนะ แบ่งปัน แบ่งกัน แบ่งปัน แบ่งกัน เธอกับฉัน เธอแบ่งขนมให้ฉันนะ ฉันแบ่งของเล่นให้เธอ กินและเล่นคนเดียว มีความสุข ได้ยังไง มาเรามาแบ่งกันนะ แบ่งปัน แบ่งกัน แบ่งปัน แบ่งกันเธอกับฉัน เรามาแบ่งกัน เรามาแบ่งกันแบ่งปัน”

4. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาเพลงฝึกแบ่งปัน ดังนี้
  - เนื้อเพลงร้องเกี่ยวกับอะไร
  - เด็กเคยมีน้ำใจเสียสละแบ่งปันอะไรให้เพื่อนหรือคนอื่นบ้างไหม

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำกระเป๋านิทานผ้าแสนสุข สนทนาเกี่ยวกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง นิทานเกี่ยวกับการรู้จักการแลกเปลี่ยนแบ่งปัน
6. ครูเล่านิทานเรื่อง บ้านโคกหนองนาทุกฉากให้เด็กฟังจบ ครูใช้คำถาม ดังนี้
  - นิทานมีชื่อเรื่องอะไร
  - ตัวละครในนิทานบ้านโคกหนองนามีใครบ้าง
  - บ้านโคกหนองนาทำอาชีพอะไร ปลูกผัก ผลไม้อะไร
  - เด็กรู้สึกอย่างไรกับนิทานเรื่องบ้านโคกหนองนา
7. ครูให้เด็กทุกคนออกมาเล่าประสบการณ์การ การมีน้ำใจเสียสละแบ่งปันสิ่งของ ของตนเอง ให้เพื่อนฟัง

ขั้นสรุป

8. เด็กและครুর่วมกันสรุปเกี่ยวกับการมีน้ำใจเสียสละแบ่งปันและการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันเพื่อให้เด็กค่อยๆซึมซับพฤติกรรมมารู้จักแบ่งปันจนติดเป็นพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสมติดตัวตลอดไป ดังนี้
  - การแบ่งปันของเล่นและเล่นร่วมกับผู้อื่น
  - การแบ่งปันอุปกรณ์การเรียนของตนเองโดยการให้เพื่อนยืม
  - การแลกเปลี่ยนแบ่งปันขนม และมีน้ำใจเสียสละแบ่งปัน

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป๋าผ้าแสนสุข เรื่องบ้านโคกหนองนา
2. เพลงฝึกแบ่งปัน
3. เครื่องเคาะ

การประเมินผล

1. สังเกตการแลกเปลี่ยน แบ่งปันสิ่งของได้
2. สังเกตการเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ แบ่งปันต่อผู้อื่น
3. สังเกตการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าด้ายแสนสุข

เรื่องที่ 16 ไตโนจอมขยัน (ด้านที่ 3 การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการแลกเปลี่ยนแบ่งปันต่อผู้อื่นได้
2. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกตได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น เป็นการแบ่งปันสิ่งของที่ยังสามารถใช้ประโยชน์และมีคุณค่าให้ผู้อื่นได้ใช้ประโยชน์ การแบ่งปันมีหลายรูปแบบ เช่น การแบ่งปันสิ่งของ โดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “วงกลม” พร้อมทำท่าทางประกอบ

เพลง “วงกลม”

จับมือกันเป็นวงกลม	จับมือกันเป็นวงกลม
แล้วเอาแขนออกมา	เอานิ้วขึ้นมาให้หมด
แล้วสลับให้มันแรงๆ	เรามาตบมือพร้อมกัน
หนึ่งสองสาม สี่ห้าหก เจ็ดแปดเก้า สิบ เย้	

4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาการแลกเปลี่ยนแบ่งปันโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - การแลกเปลี่ยนแบ่งปันคืออะไร
  - เด็ก ๆ แบ่งอะไรให้เพื่อนบ้าง

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง
  - นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง ไดโนจอมขยัน
6. ครูเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง ไดโนจอมขยัน
7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องว่าอะไร
  - นิทานเรื่องนี้ ตัวละครมีใครบ้าง
  - ในนิทานเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง
  - ในนิทานใครแบ่งปันขนมให้กับเพื่อนๆ

ขั้นสรุป

8. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับนิทาน “เรื่อง ไดโนจอมขยัน” จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง ไดโนจอมขยัน
2. เพลงวงกลม

การประเมินผล

1. เด็กรู้จักการแลกเปลี่ยนแบ่งปันต่อผู้อื่นได้
2. เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
3. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าด้ายแสนสุข
 เรื่องที่ 17 นิทานคุณธรรมจากราชดำรัสการให้ (ด้านที่ 3 การแลกเปลี่ยน
 แบ่งปัน)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนที่รู้จักการให้ได้
2. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
3. เพื่อให้เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การให้ เป็นการนำสิ่งของของตนเองมี หรือทรัพย์สินของตน ให้แก่ผู้ที่เดือดร้อน หรือมีการขอความช่วยเหลือ การให้ เป็นคุณธรรมที่ช่วยให้เด็กขจัดความเห็นแก่ตัวออกจากตนเอง และทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะความขัดแย้งในเด็กอนุบาลมักเป็นเรื่องของการแย่งชิงของเล่นกัน สาเหตุส่วนใหญ่ของการทะเลาะกัน มักมาจากการไม่รู้จักการแบ่งของเล่นให้กันและกัน

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. เด็ก ๆ ท่องคำคล้องจอง การให้ ตามครูที่ละวรรค
4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการให้โดยใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่าการให้คืออะไร
  - การให้เป็นสิ่งสำคัญหรือไม่

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง

- นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง การให้
- 6. ครูเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง การให้
- 7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องอะไร
  - นิทานเรื่องนี้ ตัวละครมีใครบ้าง
  - ในนิทานเรื่องนี้ มีเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง
- 8. ครูบอกความหมายและประโยชน์ของการให้ให้เด็ก ๆ ฟัง
  - 8.1 การให้ คือ การให้สิ่งของที่ตนเองมี หรือสิ่งของที่ไม่ใช้แล้ว แต่สามารถมีประโยชน์กับผู้อื่น และเป็นประโยชน์กับคนที่ได้รับ โดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน
  - 8.2. ประโยชน์ของการให้
    - คนได้รับมีความสุข
    - ช่วยให้เกิด ๆ มีเพื่อนมากขึ้น

ขั้นสรุป

- 9. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการให้ โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - วันนี้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้าง
  - เด็ก ๆ เคยให้สิ่งของอะไรให้เพื่อนบ้าง
  - เมื่อเด็ก ๆ ให้สิ่งของให้เพื่อนเด็ก ๆ มีความรู้สึกอย่างไรบ้าง

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง นิทานคุณธรรมจากพระราชดำรัสการให้
2. ภาพการให้

การประเมินผล

1. เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนที่รู้จักการให้
2. เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
3. เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้ให้ผู้อื่น
4. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป่าผ้าแสนสุข

เรื่องที่ 18 ปองแปงรักพอจังเลย (ด้านที่ 3 การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการแลกเปลี่ยนแบ่งปันต่อผู้อื่นได้
2. เพื่อให้เด็กบอกแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น เป็นการแบ่งปันสิ่งของที่ยังสามารถใช้ประโยชน์และมีคุณค่าให้ผู้อื่นได้ใช้ประโยชน์ การแบ่งปันมีหลายรูปแบบ เช่น การแบ่งปันสิ่งของ โดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูดหรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. เด็กและครูร้องเพลง “ความรักอยู่สูง” ร่วมกัน
  - 3.1 ครูร้องเพลง “ความรักอยู่สูง” ให้เด็ก ๆ ฟัง 1 รอบ
  - 3.2 ครูร้องเพลง “ความรักอยู่สูง” แล้วให้เด็กร้องเพลงตามที่ละท่อน
  - 3.3 ครูและเด็กร้องเพลงพร้อมกัน
4. ครูสนทนาถึงเนื้อเพลง “ความรักอยู่สูง” โดยใช้คำถามดังนี้
  - เนื้อเพลงบอกอะไรเด็ก ๆ บ้าง

ขั้นสอน

5. ครูเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง ปองแปงรักพอจังเลย
6. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องว่าอะไร

- นิทานเรื่องนี้ ตัวละครมีใครบ้าง
- ในนิทานใครเป็นผู้เสียสละ

7. ครูอธิบายให้เห็นถึงความสำคัญความรักของพ่อ

ขั้นสรุป

8. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการประหยัทยอดออม โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
- วันนี้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้าง
  - เด็ก ๆ ควรแสดงความรักกับคนในครอบครัวได้อย่างไรบ้าง

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป๋าคอผ้าแสนสุข เรื่อง ปองแป้งรักพ่อจังเลย
2. เพลง “ความรักอยู่สูง” มีสลิ้ง ฟังบรรจบ ให้ครบบาท

การประเมินผล

1. สังเกตการรู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น
2. สังเกตการตอบคำถามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
3. สังเกตเด็กนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
จากนิทานกระเป๋าด้ายแสนสุข

เรื่องที่ 19 หนูนิดชอบแบ่งของ (ด้านที่ 3 การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนที่รู้จักการแบ่งปันได้
2. เพื่อให้เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
3. เพื่อให้เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น
4. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การแบ่งปันเป็นการเสียสละสิ่งของหรือทรัพย์สินของตนให้แก่ผู้ที่เดือดร้อน หรือต้องการความช่วยเหลือ การแบ่งปันเป็นคุณธรรมที่ช่วยให้เด็กขจัดความเห็นแก่ตัวออกจากตนเอง และทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะความขัดแย้งในเด็กอนุบาลและประถมต้นมักเป็นเรื่องของการแย่งชิงของเล่นกัน สาเหตุส่วนใหญ่ของการทะเลาะกันมักมาจากการไม่รู้จักแบ่งปันกันนั่นเอง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. เด็ก ๆ ท่องคำคล้องจอง เพื่อนกัน ตามครูที่ละวรรค
4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการแบ่งปันโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่าการแบ่งปันคืออะไร
  - การแบ่งปันเป็นสิ่งสำคัญหรือไม่

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง

- นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง หนูนิดชอบแย่งของ
- 6. ครูเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง หนูนิดชอบแย่งของ
- 7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องว่าอะไร
  - นิทานเรื่องนี้ ตัวละครมีใครบ้าง
  - ในนิทานเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง
  - หนูนิดมีนิสัยอย่างไร
  - เด็ก ๆ จะทำตัวแบบหนูนิดหรือไม่ เพราะอะไร
- 8. ครูบอกความหมายและประโยชน์ของการแบ่งปันให้เด็ก ๆ ฟัง

8.1 การแบ่งปัน คือการแบ่งปันสิ่งที่มี หรือสิ่งที่เราสามารถให้แก่ผู้อื่นได้ และเป็นประโยชน์กับคนที่ได้รับ โดยไม่ทำให้ตัวเราเดือดร้อน

8.2 ประโยชน์ของการแบ่งปัน

- ได้รับความสุข
- ช่วยให้เด็ก ๆ มีเพื่อนมากขึ้น

ขั้นสรุป

- 9. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการแบ่งปัน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - วันนี้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้าง
  - เด็ก ๆ เคยแบ่งปันอะไรให้เพื่อนบ้าง
  - เมื่อเด็ก ๆ แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนมีความรู้สึกอย่างไรบ้าง

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง หนูนิดชอบแย่งของ
2. ภาพการแบ่งปัน

การประเมินผล

1. เด็กสามารถปฏิบัติตนเป็นคนที่รู้จักการแบ่งปัน
2. เด็กมีทักษะการฟังและการสังเกต
3. เด็กสามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น
4. เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าสานสุช

เรื่องที่ 20 หนูยิ้ม หนูยิ้มต้องรู้จักแบ่งปัน (ด้านที่ 3 การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กสามารถแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่นได้
2. เพื่อให้เด็กแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถใช้ภาษาด้านการอ่าน การฟังและพูดได้

สาระที่ควรเรียนรู้

การแบ่งปัน เป็นการเสียสละสิ่งของหรือทรัพย์สินของตนให้แก่ผู้ที่เดือดร้อนหรือต้องการความช่วยเหลือ การแบ่งปันเป็นคุณธรรมที่ช่วยให้เด็กขจัดความเห็นแก่ตัวออกจากตนเอง และทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะความขัดแย้งในเด็กอนุบาล มักเป็นเรื่องของการแย่งชิงของเล่นกัน สาเหตุส่วนใหญ่ของการทะเลาะกัน มักมาจากการไม่รู้จักแบ่งปันกันนั่นเอง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็กนั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ในขณะที่ครูเล่านิทาน เด็ก ๆ เล่นกันได้ไหม
  - ในขณะที่ครูเล่านิทาน เด็ก ๆ คอยกันเสียงดังได้ไหม
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูดหรือถามคุณครูควรทำอย่างไร
3. นำเด็กท่องคำคล้องจอง “มือวิเศษ” (2 รอบ)

“มือของฉันทันนั้นแสนวิเศษ มีฤทธิ์เดชแปลงกายได้หลายอย่าง ชู 1 นิ้วขึ้นมาทั้งสองข้าง แล้วแปลงร่างกลายเป็นหนอน กระจับ กระจับ มือของฉันทันนั้นแสนวิเศษ มีฤทธิ์เดชแปลงกายได้หลายอย่าง ชู 2 นิ้วขึ้นมาทั้งสองข้าง แล้วแปลงร่างกลายเป็นกระต่าย”

4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่นโดยใช้คำถามดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่าการแบ่งปันคืออะไร

ขั้นสอน

5. ครูแนะนำนิทานที่จะเล่าให้เด็กฟัง
  - นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง หนูยิ้มหนูยิ้ม ต้องรู้จักแบ่งปัน
  - ผู้แต่ง ยิ้มยิ้ม การ์ตูน และ เพลง
6. ครูเล่านิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง หนูยิ้มหนูยิ้ม ต้องรู้จักแบ่งปัน
7. เด็กฟังนิทานและตอบคำถามจากนิทานโดยครูใช้คำถามดังนี้
  - นิทานที่ได้ฟังมีชื่อเรื่องว่าอะไร
  - นิทานเรื่องนี้ตัวละครมีใครบ้าง
  - ในนิทานเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง
8. ครูบอกความหมายและประโยชน์ของการแบ่งปันให้เด็ก ๆ ฟัง
  - การแบ่งปัน เป็นการแบ่งสิ่งของให้กับเพื่อนคนอื่น ๆ ที่เขาต้องการความช่วยเหลือ เช่น การแบ่งของเล่นให้เพื่อนเล่นด้วย การแบ่งขนมให้เพื่อนทาน หรือถ้าหากว่าเพื่อนลืมนำเอาสีมาโรงเรียน เด็ก ๆ ควรแบ่งสีให้เพื่อนยืมใช้ก่อนเป็นต้น
  - ประโยชน์ของการแบ่งปัน ทำให้มีความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ทำให้สังคมเรามีความสงบสุข

ขั้นสรุป

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการแบ่งปันโดยครูใช้คำถามดังนี้
  - วันนี้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง
  - ถ้าเด็ก ๆ มีขนมหรือของเล่นเยอะ เด็ก ๆ จะแบ่งปันเพื่อนไหม

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเป่าผ้าแสนสุข เรื่อง หนูยิ้มหนูยิ้ม ต้องรู้จักแบ่งปัน
2. คำคล้องจอง "มีอวิเศษ"

การประเมินผล

1. เด็กสามารถแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่นได้
2. เด็กแสดงความคิดเห็นกับครูและเพื่อนได้
3. เด็กสามารถใช้ภาษาด้านการอ่าน การฟังและพูดได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 - 4 ปี
 ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย
 จากนิทานกระเป๋าค่าแสนสุข

เรื่องที่ 21 ฟุ่่งนามหาสนุก (ด้านที่ 3 การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการแลกเปลี่ยนแบ่งปันต่อผู้อื่นได้
2. เพื่อให้เด็กบอกแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระการเรียนรู้

การรู้จักแบ่งปัน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น เป็นการแบ่งปันสิ่งของที่ยังสามารถใช้ประโยชน์และมีคุณค่าให้ผู้อื่นได้ใช้ประโยชน์ การแบ่งปันมีหลายรูปแบบ เช่น การแบ่งปันสิ่งของ โดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็ก ๆ นั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง โดยใช้คำถามดังนี้
  - ถ้าเด็ก ๆ ต้องการจะพูด หรือตอบคำถาม เด็ก ๆ ควรทำอย่างไร
  - ในระหว่างทำกิจกรรม เด็ก ๆ ควรปฏิบัติตนอย่างไร
3. ครูแนะนำเพลง “เศรษฐกิจพอเพียง” และพาเด็ก ๆ ร่วมกันร้องเพลง “เศรษฐกิจพอเพียง”

พร้อมกับปรบมือให้จังหวะ

“เรารักพ่อหลวงของเรา พระองค์เพียรพร่ำสั่งสอน
 ให้เรานั้นต้องพอเพียง เศรษฐกิจจะหล่อเลี้ยงคนไทย
 พระองค์สอนให้เราประหยัด มัธยัสถ์ ซื่อสัตย์ อดทน
 ต่อไปนี้ไม่ต้องกลัวความจน เพราะเราทุกคนรู้จักพอเพียง”

4. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนแบ่งปันโดยใช้คำถาม ดังนี้
  - เด็ก ๆ คิดว่าการแบ่งปันคืออะไร
  - การแบ่งปันเป็นสิ่งสำคัญหรือไม่

ขั้นสอน

5. ครูบอกความหมายและประโยชน์ของการแบ่งปันให้เด็ก ๆ ฟัง
  - การแบ่งปัน คือการแบ่งปันสิ่งที่มี หรือสิ่งที่เราสามารถให้แก่ผู้อื่นได้ และเป็นประโยชน์กับคนที่ได้รับ โดยไม่ทำให้ตัวเราเดือดร้อน
  - ประโยชน์ของการแบ่งปันได้รับความสุข
6. ครูแนะนำนิทานกระเปาะผ้ากับเด็กๆ และเล่านิทานกระเปาะผ้าแสนสุข เรื่อง ทุงนามหาสนุก
7. ครูถามคำถามเกี่ยวกับนิทานกระเปาะผ้า เรื่อง ทุงนามหาสนุก ว่าในนิทานเป็นเรื่องเกี่ยวกับอาชีพอะไร เกิดขึ้นที่ไหน อย่างไร เพื่อสังเกตการตอบคำถามของเด็กๆ
8. ครูขออาสาสมัคร ออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนแบ่งปันให้เพื่อนๆ ฟัง

ขั้นสรุป

9. เด็กและครুর่วมกันสรุปและตอบคำถามเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนแบ่งปัน โดยครูใช้คำถามดังนี้
  - วันนี้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรไปบ้าง
  - เด็ก ๆ เคยแบ่งปันอะไรให้เพื่อนบ้าง
  - เมื่อเด็ก ๆ แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนมีความรู้สึกอย่างไรบ้าง

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานกระเปาะผ้าแสนสุข เรื่อง ทุงนามหาสนุก
2. เพลง เศรษฐกิจพอเพียง (สำนักพิมพ์เอมพันธ์)

การประเมินผล

1. สังเกตการรู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น
2. สังเกตการตอบคำถามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
3. สังเกตเด็กนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ภาคผนวก ง

เนือหานิทาน 21 เรื่อง (3 ตอน)

นิทานเรื่อง เศษผ้าของคุณยาย (การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

ปิดเทอมใหญ่ปีนี้ ชีวาสุดแสนดีใจ คุณพ่อคุณแม่จะพาไปเที่ยวบ้านคุณยาย ที่ต่างจังหวัด บ้านสวนของคุณยายมีต้นไม้ใหญ่ และล้อมรอบไปด้วยสวนผักที่คุณยายปลูกเอง ซึ่งบ้านสวนนั้นมีธรรมชาติที่สวยงาม คุณพ่อขับรถพาชีวาไปที่บ้านสวน ชีวารีบลงจากรถ ไปหาคุณยาย ชีวา กล่าวทักทายคุณยาย

ชีวา : “สวัสดีค่ะคุณยายขา ชีวาคิดถึงคุณยายมาก ะคะ”

คุณยาย : คุณยายยิ้มและหัวเราะ พร้อมกับตอบว่า “น่ารักจัง หลานยาย”

คุณแม่ของชีวา : พูดกับคุณยายว่า “ต้องฝากชีวา ไว้กับคุณแม่นะคะ ไว้ใกล้เปิดเทอม หนูจะมารับกลับค่ะ”

คุณยาย : “ไม่ต้องห่วง มีหลานชีวาแบบนี้ แม่เองก็ไม่เหงาด้วย”

เช้าวันรุ่งขึ้น คุณยายกำลังเย็บผ้าด้วยจักรอยู่ ชีวาเดินมาหาคุณยาย สังเกตเห็นผ้ามากมาย ที่นำมาต่อกันด้วยจักรเย็บผ้า จึงสงสัยและถามคุณยาย ขึ้นว่า

ชีวา : “คุณยายกำลังซ่อมแซมผ้าอยู่หรือคะ”

คุณยาย : คุณยายยิ้ม และตอบหลานสาวตัวน้อยว่า “ยายกำลังนำเศษผ้าที่เหลือใช้ มาทำเป็น

ผ้าห่มให้หลาน และถ้าผ้าเหลือคุณยายจะเย็บตุ๊กตานุ่มนิ่มสักตัว ไว้ให้หลานไงล่ะจ๊ะ” ชีวาทำตาโต และร้องเสียงดังด้วยความดีใจ

ชีวา : “โอ้โห...เศษผ้าของคุณยายทำอะไรได้ตั้งหลายอย่างเลยคะ...ดีจังเลย”

คุณยาย : “ใช่แล้วจ๊ะหลาน เราสามารถนำเศษผ้าที่เหลือใช้เหล่านี้มาประดิษฐ์เป็นของใช้ได้มากมาย เช่น รองเท้า ผ้าเช็ดมือ ผ้าห่ม ผ้าปูเตียง ผ้าม่าน เสื้อผ้าเป็นต้น ” การนำสิ่งของเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่อย่างคุ้มค่าแบบนี้จะช่วยให้เราประหยัด ทำให้เราเป็นคนไม่ใช้เงินสิ้นเปลือง เพราะเราไม่ต้องคอยหาซื้อของใหม่มาใช้ ชีวาขอบคุณยายเย็บผ้าอย่างเพลิดเพลิน จนกระทั่งคุณยายเย็บผ้าเสร็จ

คุณยาย : “นี่ไงจ๊ะผ้าคลุมเตียง ของหนู และนี่น้องนุ่มนิ่ม ตุ๊กตาฝีมือของยายเอง ยายทำให้ชีวา”

ชีวา : ชีวาดีใจ ยกมือไหว้ขอบคุณ และเอาน้องนุ่มนิ่ม ที่ทำจากเศษผ้าของคุณยายมากอดไว้

ตลอดปิดเทอมนี้ ซิวาได้สนุกเพลิดเพลินกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้รู้จักการประดิษฐ์ของเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่อย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะตอนกลางคืน ซิวาไม่ยอมปล่อยให้ตุ๊กตาเศษผ้านุ่มนิ่มห่างจากตัวเลย ซิวาจะนำมากอดและวางไว้ข้างตัว พร้อมกับพูดว่า.....” ขอขอบคุณมากค่ะ คุณยาย ซิวารักคุณยายที่สุดในโลกเลย ”

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : การนำสิ่งของเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่อย่างคุ้มค่า จะช่วยให้เราประหยัด ทำให้เราเป็นคนไม่ใช้เงินสิ้นเปลือง เพราะเราไม่ต้องคอยหาซื้อของใหม่มาใช้

นิทานเรื่อง พอดีกับพอเพียง (การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

พอดีกับพอเพียงเป็นพี่น้องกัน พอดีเป็นพี่ ส่วนพอเพียงเป็นน้อง ทั้ง 2 คนเป็นเด็กน่ารัก วันนี้เป็นวันหยุด ทุกคนอยู่บ้านพร้อมหน้ากัน มี พ่อ แม่ พอดี และพอเพียง ทุกคนต่างช่วยกันทำงานบ้าน พ่อปลูกผัก และตกแต่งสวนในบ้าน พ่อได้เก็บขวดน้ำพลาสติกและกะละมังเก่าๆที่เหลือใช้ในบ้าน มาทำเป็นกระถางปลูกผัก

ส่วนพอดีกับพอเพียงก็ช่วยอยู่กับการจัดเก็บเสื้อผ้าของตัวเอง “ชุดนักเรียนกับรองเท้าของพี่ พี่ใส่ไม่ได้แล้วเพราะพี่โตขึ้น พี่ให้พอเพียงนะ พอดีพูด” “พอเพียงกล่าวขอบคุณ แล้วรองใส่ชุดทันที” “ใส่ได้พอดีเลย พอดีพูด ” พอเพียงได้เดินเอาชุดนักเรียนไปให้คุณแม่ซึ่งกำลังนั่งเย็บผ้าอยู่ “แม่คะ ช่วยปักชื่อชุดนักเรียนใหม่ให้หนูด้วยนะคะ พี่พอดีให้หนูมา พอเพียงพูด” “ได้สิลูก แม่จะปักชื่อให้ใหม่จะจ๊ะ แม่พูด ” แม่ได้แกะเลาะชื่อพอดีออกแล้วปักชื่อพอเพียงแทน

ในตอนเช้าพอเพียงได้ใส่ชุดนักเรียนและรองเท้าที่พี่พอดีให้ไปโรงเรียน ใส่ได้พอดีเลย พอเพียงพูดกับพ่อ “ชุดเก่าของพี่แต่ใหม่ของหนูคะ พอเพียงพูด” ทุกคนยิ้มแล้วขึ้นรถไปโรงเรียน “ดีแล้วลูกเราต้องช่วยกันประหยัด ใช้จ่ายให้คุ้มค่าและเหมาะสม พ่อพูด” พ่อก็ได้พูดต่ออีกว่า ตัวอย่างที่ดีเช่นในหลวงรัชกาลที่9 พระองค์ทรงใช้ยาสีฟันจนเกลี้ยง หลอดรีบบคล้ายกับกระดาษ และพระองค์ทรงเบิกใช้ดินสอเพียงปีละ 12 แท่ง ใช้เพียงเดือนละแท่ง ใช้ดินสอกุดใช้ไม่ได้อีกแล้ว ซึ่งพระจริยวัตรของพระองค์ท่านเราควรเอาเป็นแบบอย่าง ทั้ง 2 บอกว่าเราจะนำไปใช้เป็นแบบอย่างและช่วยเล่าให้เพื่อนที่โรงเรียนฟังด้วยคะ “เก่งมากลูก พ่อพูด” พอพูดจบก็ถึงโรงเรียน พอดี เด็กๆสวัสดีคุณพ่อ แล้วลงจากรถเดินจูงมือเข้าไปในโรงเรียน

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : การรู้จักตัดแปลงของใช้ ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าและประหยัด จะทำให้เราดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขแบบพอเพียง

นิทานเรื่อง พอมิ พอกิน พอใช้ (การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีสองสามีภรรยาคนหนึ่งมีชื่อว่า มานะกับมีนาทั้งสองมีอาชีพเลี้ยงปลาขาย

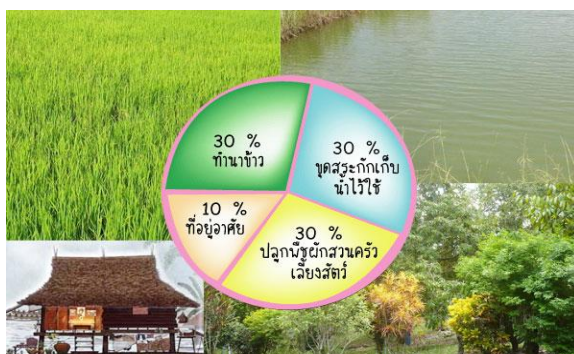
ซึ่งรายได้จากการขายปลาก็พอจะจุนเจือครอบครัว ซื่อข้าว ซื่อผักแคว้นต่อวันไม่มีเหลือเก็บ หากวันไหนขายปลาไม่ได้ก็ต้องกินปลา ถึงแม้ว่าเบื่อก็ต้องจำใจกิน

มานะ : วันนี้ขายปลาไม่ได้เลยเราคงต้องกินปลาเหมือนเดิมสินะ

มีนา : ก็คงต้องกินนะพี่ ข้าวสารก็จะหมดแล้วนะพรุ่งนี้ก็คงไม่มีข้าวพอจะกรอดหม้อหวังว่าพรุ่งนี้เราจะขายปลากันได้นะพี่

มานะกับมีนาก็ขายปลาเลี้ยงชีพมาเรื่อย ๆ จนปลาใกล้จะหมดบ่อ ถ้าปลาหมดก็ไม่รู้จะหาเงินจากไหนมาลงทุนซื้อปลาเลี้ยงต่อมานะจึงตัดสินใจเอาโฉนดที่ดินที่เป็นสมบัติชิ้นสุดท้ายไปกู้เงินนอกระบบมาลงทุนซื้อปลา หลังจากที่ได้ไปกู้เงินมาทุกอย่างก็เป็นเหมือนเดิมปลาขายได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่พอกินวันต่อวันเงินไม่พอเก็บไปใช้หนี้ เจ้าหนี้ก็เริ่มทวงเงินแล้วจะทำยังไงดีละ? มานะกับมีนาเคลียดมาก ระหว่างที่กำลังคิดหาทางออกมานะก็นั่งฟังรายการวิทยุเศรษฐกิจพอเพียงของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ร.9 กำลังออกอากาศอยู่พอดี

โดยให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน ตามอัตราส่วน 30:30:30:10

1. 30% ปลูกข้าวทำนาในฤดูฝนเพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันของครอบครัวให้เพียงพอตลอดปี
2. 30% แหล่งน้ำให้ขุดสระน้ำเพื่อใช้เก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูฝนและใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้งตลอดจนการเลี้ยงสัตว์และพืชน้ำต่างๆ
3. 30% พืชสวน พืชไร่ ให้ปลูกไม้ผลไม่ยืนต้น พืชไร่ พืชสมุนไพร มาใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย

4. 10% ที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ต่างๆเช่น ไก่ เป็ด เป็นต้น

หลังจากนั้นมานะก็ได้ข้อคิดจากการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 มานะจึงลงมือขุดแปรรผักและจัดแจงพื้นที่ได้ปลูกข้าวถึงแม้ไม่มากแต่ก็พอกินสำหรับ 2 คน
 มีนา : เหนื่อยไหมพี่ อดทนหน่อยนะถ้าเรามีทุกอย่างแบบนี้ก็ไม่ต้องซื้ออะไร ปลาผักก็นำไปขายได้
 เก็บเงินไปใช้หนี้แม่ก็ช่วยดูแลพืชสวนต่างๆในบ้านเราและดูแลสัตว์
 มานะ : จ๊ะแม่พ่อจะออกไปขายปลาที่ตลาดคนเดียวและต่อไปนี้เราคงไม่ต้องไปกู้เงินมาอีกแล้วนะ
 หลังจากนั้นมานะกับมีนาก็ใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสักระยะหนึ่งก็มีเงินเก็บไปใช้
 หนี้นอกระบบจนหมดและทั้งสองก็ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขตลอดไป

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : คิดวางแผนให้ดีกว่าก่อนที่จะลงมือทำอะไรเห็นคุณค่าของสิ่งของที่มีอยู่
 และนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อันสูงสุด

นิทานเรื่อง นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว (การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

ณ โรงเรียนเวทมนต์แห่งหนึ่ง มีนางฟ้าน้อย กับแม่มดจิ๋ว เป็นเพื่อนกัน นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว ต่างคนต่างคนต่างตั้งใจเรียน เพราะคุณครูให้รางวัลเด็กที่ตั้งใจเรียนและเป็นเด็กที่ประหยัดพอเพียง ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ซึ่งครูจะให้รางวัลเป็นการเสกเวทมนต์ได้ 3 ข้อตามที่ตนเองต้องการ ซึ่ง นางฟ้าน้อย กับแม่มดจิ๋ว ก็ผ่านตามเกณฑ์ที่ครูตั้งไว้ ทั้งสองเลยได้รับรางวัลไป แต่ด้วยทั้งสองคนนี้มีนิสัยที่แตกต่างกัน

เช้าวันต่อมา เมื่อเด็กๆมาถึงโรงเรียน นางฟ้าน้อยก็มาโรงเรียน เจอแม่มดจิ๋วที่แต่งตัวแปลกไป แม่มดจิ๋วมีรองเท้าคูใหม่และ หมวกใบใหม่

แม่มดจิ๋ว : นี่นางฟ้าน้อยวันนี้ฉันสวยไหม ฉันอยากได้หมวก กับรองเท้าใหม่มานานแล้ว

นางฟ้าน้อย : นี่เธอซื้อมาใหม่หรือสวยดีจัง แต่เอ๊ะ หมวกกับรองเท้าคู่เก่าเธอก็ยังใช้ได้อยู่ไม่ใช่หรือ

แม่มดจิ๋ว : ใช่ แต่ฉันอยากได้ หมวกกับรองเท้าใหม่

นางฟ้าน้อย : ดีจัง ขนาดกระโปรงของฉันขาด แม่ฉันก็เย็บให้ แม่บอกว่ายังใส่ได้อยู่

เมื่อถึงเวลาพักเที่ยง แม่มดจิ๋วก็ชวนนางฟ้าน้อย ไปกินข้าวที่บ้านนางฟ้าน้อย เพราะบ้านนางฟ้าน้อยอยู่ใกล้โรงเรียน ที่บ้านของนางฟ้าน้อยมีสวนผัก ผลไม้ รมรื่น เย็นดีจัง

แม่มดจิ๋ว : ฉันหิวจังเลย วันนี้อยากกินของอร่อย ๆ จัง

นางฟ้าน้อย : วันนี้ที่บ้านฉันมี ผัก ผลไม้ แม่ของฉันปลูกไว้เยอะเลย

แม่มดจิ๋ว : ที่บ้านเธอมีเยอะเลยหรือ บ้านฉันไม่เคยปลูกอะไรเลย อยากกินก็ไปตลาด

นางฟ้าน้อย : ใช่ ที่บ้านแม่ฉันปลูก ผัก ผลไม้ไว้กินเอง มีพื้นที่เหลือข้างบ้านแม่บอกทำให้เกิดประโยชน์ ใช้พื้นที่ อย่างคุ้มค่า มีผักผลไม้ไว้กินไม่ต้องซื้อ ยังประหยัดอีกด้วย แม่ฉันสอนให้รู้จักใช้ชีวิตแบบพอเพียง

แม่มดจิ๋ว : แต่...ฉันอยากกินน่องไก่ชิ้นใหญ่ ๆ

เสียงกระดิ่งดัง เข้าเรียนช่วงบ่าย ครูแจ้งว่าจะมีประกวดระบายสีวันพรุ่งนี้ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในด้านศิลปะ ให้เตรียมสีเทียนมาด้วย เมื่อถึงวันประกวดระบายสี

แม่มดจิ๋ว : ฉันมีสีกล่องใหม่มา สีสดใสใส ระบายสวยดี แม่มดจิ๋วใช้เวทมนต์ข้อสุดท้าย เสกสีกล่องใหม่มา

นางฟ้าน้อย : เห็นแม่มีสีกล่องใหม่ ก็อยากมีบ้าง เลยจะนำสีกล่องเก่าไปทิ้งแล้วจะใช้
เวทมนต์เสกสีกล่องใหม่ ครูเห็นนางฟ้าน้อยจะทิ้งสี ครูร้องเตือน นางฟ้าน้อยว่า

ครู : อ๊ะ อ๊ะ อย่าทิ้งสิจ๊ะ สีเทียนพวกนี้ถึงเก่าเรายังใช้ได้ จะทิ้งทำไม ยังใช้ได้ดี ครูเคย
บอกว่ายังไงจ๊ะ

นางฟ้าน้อย : ครูสอนว่าใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และให้เกิดประโยชน์ที่สุดค่ะ ไม่ใช่แค่อยาก
ได้ ให้คิดให้รอบครอบก่อน ครูยังบอกอีกว่า การที่เราจะทำอะไรไม่ได้อยู่ที่สิ่งของ แต่อยู่ที่
ความตั้งใจนะ จากนั้น นางฟ้าน้อยก็ระบายสีกล่องเก่าอย่างตั้งใจ เมื่อถึงเวลาประกาศรางวัล
นางฟ้าน้อยกับแม่มีตัวก็ได้ขึ้นรับรางวัล

- นางฟ้าน้อยดีใจ กำลังจะขึ้นรับรางวัลตื่นเต้น ก็สะดุดขาตัวเองจนชูดขาดตรงที่แม่เย็บให้
นางฟ้าน้อยเสียใจที่จะขึ้นรับรางวัล ชุดก็ขาดหลุ่ย ครูเลยบอกว่า
- ใช้เวทมนต์เสกชุดได้เลย
- แม่มีน้อยยิ้มอย่างมีหวัง ใช้เวทมนต์เสกชุดใหม่ที่สวยสะอาด กว่าชุดเก่าพร้อมมงกุฎแสน
สวย ขึ้นรับรางวัลอย่างมีความสุข
- แม่มีตัวอยากได้ชุดใหม่ขึ้นรับรางวัลบ้าง แต่ใช้เวทมนต์ ครบแล้ว 3 ข้อ ไม่มีชุดสวยใส่ขึ้น
รับรางวัลเลย แม่มีตัวรู้สึกเสียใจ และพูดกับตัวเองว่า เราน่าจะคิดดีๆก่อนที่อยากได้อะไร
ว่าสิ่งนี้จำเป็นไหม

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : ไม่ควรใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย ควรใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า คิดถึง
ประโยชน์สูงสุด

นิทานเรื่อง พอเพียงเลี้ยงชีพได้ (การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

ณ หมู่บ้านนาตาลเดี๋ยวมี่ครอบครัวของสมชายและสำรวย 2 สามีมกรรยาที่อยู่ด้วยกันได้ไม่นาน 2 สามีมกรรยา มีอาชีพเลี้ยงปลาขาย ซึ่งรายได้จากการขายปลาก็ได้จุนเจือครอบครัว ซื่อข้าวซื้อผัก แคว้นต่อวัน ไม่มีเหลือเก็บไว้เลยหากวันไหนขายปลาไม่ได้ก็จำใจต้องกินปลาถึงแม้เบื่อก็กต้องทนกิน

สมชาย : สำรวย วันนี้ขายปลาไม่ได้เลยเราคงได้กินปลาเหมือนเดิมอย่างเดิมสินะ แฮ่อ

สำรวย : อืม คงต้องกินปลาเนี้แหละ ข้าวก็จะหมดแล้วนะ พรุ่งนี้ก็จะไม่มีข้าวกรอกหม้อแล้วหวังว่าจะขายปลาได้นะ 2 สามีมกรรยาขายปลาเลี้ยงชีพมาเรื่อย ๆ จนปลาในบ่อใกล้จะหมด ถ้าปลาหมดก็ไมรู้จะหาเงินที่ไหนมาลงทุนซื้อปลามาเลี้ยงต่อ สมชายจึงตัดสินใจเอาโฉนดที่ดินที่เป็นสมบัติชิ้นสุดท้ายไปกู้เงินกับเจ้าหนี้นอกระบบ เราคงต้องลงทุนไปซื้อปลามาเลี้ยงบ่อ เดียวเราขายได้ค่อยเอาเงินไปใช้หนี้ก็ได้เนาะแมื่งคงต้องทำอย่างนั้นแหละพอ

หลังจากที่สมชายไปกู้เงินกับเจ้าหนี้นอกระบบมาลงทุน ทุกอย่างก็ยั้งเหมือนเดิม คือขายปลาได้วันต่อวันไม่มีเงินเก็บไว้ไปใช้หนี้เลย หากไม่มีเงินไปใช้หนี้บ้านของเราก็คงจะถูกยึด โถ่เรายังไม่มีเงินไปใช้หนี้เลยเนี้พวกเจ้าหนี้มันก็ทวงๆ มาแล้ว ถ้าบ้านเราโดนยึดเราจะไปอยู่ที่ไหนกันดี ฮือๆ เราไม่น่ากู้เงินเขามาเลย ระหว่างที่ทั้งสองฝั้วเมียกำลังคิดหาทางออกอยู่นั้น สมชายก็นั่งฟังวิทยุซึ่งมีรายการเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่กำลังออกอากาศอยู่พอดี

โดยให้แบ่งพื้นที่ออกเป็นอัตราส่วน 30:30:30:10 ซึ่งพื้นที่ส่วน1 ประมาณ 30% ให้ขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำในฤดูฝน และใช้ในการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์และพืชน้ำต่างๆ พื้นที่ส่วนที่ 2 ประมาณ 30% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝนเพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันสำหรับครอบครัวให้เพียงพอตลอดปีเพื่อตัดค่าใช้จ่ายสามารถพึ่งตนเองได้ พื้นที่ส่วนที่ 3 ประมาณ 30% ให้ปลูกไม้ผลไม้อินต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันหากเหลือบริโภคก็นำจำหน่าย พื้นที่ส่วนที่ 4 ประมาณ 10% เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนนหนทางและโรงเรียนอื่น ๆ สมชายได้ยินดั่งนั้นก็ได้ออกคิดที่จะใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เช้าวันรุ่งขึ้น สมชายจึงลงมือขุดแปลงปลูกผักทันที และจัดแจงพื้นที่ไว้สำหรับปลูกข้าวปลูกผัก ถึงแมื่งไม่มากแต่ก็พอกินสำหรับสองคน พร้อมทั้งสร้างคอกไก่ไว้สำหรับเลี้ยงไก่

สำรวย : เหนื่อยไหมพอ ออดทนเอาเนาะถ้าเรามีทุกอย่างเราคงไม่ต้องซื้ออะไร ขายปลามาได้จะได้เอาไปใช้หนี้เขา

สมชาย : อืม เดี่ยวพ่อเอาปลาไปขาย แม่ก็เลี้ยงไก่ ปลูกผักอยู่บ้านนี้แหละจะได้มีเงินไปไว้ใช้หนี้ แล้วต่อไปเราก็ไม่จำเป็นต้องไปกู้เขามาอีกแล้วนะแม่

หลังจากที่สมชายและสำรวยใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก็มีเงินเก็บไปใช้หนี้ นอกกระบบและเก็บไปใช้ในยามจำเป็น ทั้งสองสามีภรรยา ยังคงใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 โดยมีทั้งข้าว ผัก ไก่ ปลา เงินที่มีก็แทบจะไม่ต้องใช้อะไรเลยทั้งคู่ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ณ บ้านนาตาลเดี่ยวแห่งนี้

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะทำให้เรารู้จักคุณค่าของสิ่งของเหล่านั้น รวมถึงทำให้เรารู้จักประหยัดอดออม ทำให้เรามีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น

นิทานเรื่อง ครอบครัวพอเพียง (การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งมีครอบครัวอยู่ครอบครัวหนึ่งมีทั้งหมด 4 คน มีพ่อแม่และลูก ๆ น้องเจี๊ยบเป็นพี่คนโต ครอบครัวของน้องเจี๊ยบทุกคนตั้งใจทำงานและไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดเลยในทุก ๆ เช้า น้องเจี๊ยบจะช่วยพ่อรดน้ำต้นถั่วเขียวและผักต่าง ๆ ที่ปลูกไว้เพื่อไม่ให้เหี่ยวเฉา น้องเจี๊ยบเป็นเด็กขยันชอบช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่

ทุกครั้งหลังจากน้องเจี๊ยบช่วยรดน้ำผักต่าง ๆ เสร็จแล้วน้องเจี๊ยบจะไปเลี้ยงไก่และนำข้าวที่เหลือไปโปรยให้นกเอี้ยงที่มาส่งเสียงร้องอยู่บนตอไม้เตี้ย ๆ หลังบ้าน น้องเจี๊ยบเป็นคนมีระเบียบวินัย ในทุก ๆ วัน น้องเจี๊ยบจะกวาดบ้านและถูบ้านจนสะอาดเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่

เวลาที่น้องเจี๊ยบได้ยินเสียงน้องชายร้อง น้องเจี๊ยบจะรีบวิ่งไปอุ้มน้องเดินเที่ยวรอบ ๆ บ้าน น้องเจี๊ยบเป็นเด็กที่ตั้งใจเรียน เธอเขียนหนังสืออย่างเป็นระเบียบและไม่เคยขี้เกียจเลย ในเวลาที่ครูสอนหนังสือน้องเจี๊ยบจะนั่งเงียบ ๆ ไม่ส่งเสียงดังเลย

วันนี้เป็นวันพระน้องเจี๊ยบนำข้าวเหนียว ไข่เจียว และทุเรียนไปทำบุญที่วัดกับคุณแม่ และเมื่อถึงวันหยุดโรงเรียนของน้องเจี๊ยบปิด น้องเจี๊ยบจะไปช่วยพ่อขายผักที่ตลาดแถวบ้านถ้าวันไหนที่ผักขายไม่หมดครอบครัวของน้องเจี๊ยบจะนำกลับมาบดเพื่อเป็นอาหารให้กับสัตว์ที่เลี้ยงไว้ ครอบครัวของน้องเจี๊ยบไม่มีใครใช้เงินฟุ่มเฟือยเลยทุกคนใช้ชีวิตตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงของพ่อหลวงทุกคน

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “ การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักประหยัดอดออมไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด สามารถใช้ชีวิตอยู่บนความพอเพียงได้อย่างมีความสุข ”

นิทานเรื่อง มือน้อยน้อยปลุก (การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า)

เด็กชายตุ้มปองกับเด็กหญิงตุ้มตุ้ม สองพี่น้องเบิกบานแจ่มใส ชวนกันปลุกผัก พรวนดิน รดน้ำ เต็ดหญ้า ที่ขึ้นแทรกมา แปลงผักเริ่มชูใบ พ่อกับตุ้มปองพรวนดิน พ่อยิ้มชื่นใจ แม่เต็ดยอด ตำลึง แม่ยิ้มชอบใจ ตุ้มปองกับตุ้มตุ้ม ร้องเพลง ถ่วงอกในกระบะนั้น กินได้เหมือนกัน กินได้ กินได้ ผักบุ้งก็โต โต โต โอ้โฮ โอ้โฮ กินได้ กินได้ กะเพรา พริก โหระพา ใบปรก ดอกจ๋า กินได้ กินได้ ค่ะน้ำก็โตเขียวปี้ ก็ดี ก็ดี กินได้ กินได้

เด็กชายตุ้มปองกับเด็กหญิงตุ้มตุ้ม สองพี่น้องคุยกันเตียวแบ่งเป็นกำดีกว่า ให้อาย น้ำ ป่า ข้างบ้านกินได้ ให้เพื่อน ก็ดีสินะ พ่อแม่เพื่อนจะผัดให้กินใจ จัดแจงแบ่งปันอย่างดี กำนั้น กองนี้ ของใคร ของใคร พ่อแม่ ลูกลูก สะกิดเขินนี้ คิดคิด จะกินอะไร สักคนเข้าครัว ช่วยกันหั่นนี้ เต็ดนั้น สนุกกันใหญ่ ตุ้มตุ้มนั่งหั่นผักบุ้ง ตุ้มปองดูยุ่ง เต็ดตำลึงกำใหญ่ พ่อสับหมู สับ สับ สับ เอาไว้ใส่กับ ต้มตำลึงใจ เตรียมหม้อ ตะหลิว กระทะ แม่พร้อมแล้วจ๊ะ ผัดได้ ต้มได้

พ่อชวนลูกลูกยกจาน จัดโต๊ะอาหาร เตรียมไว้ เตรียมไว้ อาหารจานเด็ดเสร็จแล้ว กินหอม รสแจ่ว ชามใหญ่ จานใหญ่ ผักบุ้งผัดใส่เต้าเจี้ยว น้ำเคี้ยว น้ำเคี้ยว อู๊ย....น้ำลายไหล อ้อ...มีอีกจาน หนึ่งนะ ไข่เจียวฟูจ๊ะ อู๊ย....น้ำลายไหล อาหารอร่อย อร่อย เพราะมือน้อยน้อยปลุกไว้มีใจ

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ทำให้สามารถแบ่งปันผู้อื่นได้และทำให้ครอบครัวมีความสุขพอเพียงในสิ่งที่มี

นิทานเรื่อง ฝ้ายเก็บออม (การประหยัดออม)

ในช่วงปิดเทอมนี้ ฝ้ายดีใจมากที่คุณพ่อบอกฝ้ายว่า คุณพ่อจะพาฝ้ายไปเที่ยวบ้านเพื่อน เมื่อถึงบ้านของเพื่อน ฝ้ายถึงกับตาโตและตื่นเต้นมากที่เห็นของเล่นมากมาย วางเต็มไปหมด

ฝ้าย : โอ้โฮ! ของเล่นเธอมีเยอะจังเลย น่าเล่นทั้งนั้นเลย

เพื่อน : เราซื้อของเล่นใหม่ทุกเดือนเลยนะ เธอซื้อใหม่บ้างสิ

เมื่อฝ้ายได้ฟังดังนั้นจึงอยากได้ของเล่นใหม่บ้าง ฝ้ายรีบเดินไปหาคุณพ่อแล้วอ่อนคุณพ่อ ให้ซื้อของเล่นให้ใหม่ ฝ้าย : คุณพ่อคะ หนูอยากได้ของเล่นใหม่ๆแบบเพื่อนคะ

เมื่อฝ้ายอ่อนคุณพ่อ คุณพ่อจึงคิดได้ว่าอยากจะสอนให้ฝ้ายรู้จักการประหยัดออมและให้เห็นคุณค่าของการใช้เงินและการใช้ของให้คุ้มค่า คุณพ่อจึงพูดกับฝ้ายว่า

คุณพ่อ : ลูกคิดดี ๆ ว่าที่บ้านมีของเล่นอะไรบ้างและยังเล่นได้อยู่ไหมและมีความจำเป็นที่จะต้องซื้อใหม่หรือไม่

เมื่อได้ฟังคำพูดของคุณพ่อ ฝ้ายจึงนั่งคิดอยู่สักพัก นึกถึงของเล่นที่บ้าน มีหลากหลายเต็มตู้ และยังไม่พังเลยและถ้าซื้อใหม่ต้องใช้เงินซื้อ จึงตอบคุณพ่อไปว่า

ฝ้าย : ค่ะ คุณพ่อ

หลังจากที่ฝ้ายได้คุยกับคุณพ่อ ในระหว่างทางเดินกลับบ้าน มีร้านขายของเล่น และร้านขายของมากมายอยู่ระหว่างทาง ฝ้ายมองของเล่นด้วยความอยากได้แต่ก็นึกถึงคำพูดของคุณพ่อ ฝ้ายจึงได้แต่มองดูของเล่นต่างๆด้วยความอยากได้ คุณแม่สังเกตเห็นฝ้ายว่ามองของเล่นด้วยความอยากได้ จึงชวนฝ้ายกลับบ้านเพื่อไปดูของเล่นที่บ้านว่ามีอะไรบ้าง ที่จะเอามาซ่อมแซมและดัดแปลงให้สวยงามได้

ที่บ้าน ในห้องรับแขก ฝ้ายและคุณแม่ คุณพ่อนั่งคุยกันเรื่องของเล่นและการใช้สิ่งของอย่างประหยัด คุณแม่ : ของเล่นมากมาย เราสามารถเอามาซ่อมแซมให้สวยงามและของเล่นของเราจะโดดเด่นเหมือนใคร และยังประหยัดเงินอีกด้วย

เมื่อได้ยินดังนั้น ฝ้ายจึงไปนำตุ๊กตาและของเล่นที่สามารถนำมาซ่อมแซมได้ เอามาให้คุณแม่ คุณแม่นำตุ๊กตามาซ่อมแซมโดยการนำผ้ามาตัดเย็บชุดให้ตุ๊กตาอย่างสวยงาม เมื่อฝ้ายเห็นตุ๊กตาที่คุณแม่เย็บเสร็จแล้ว ถึงกับตะลึงและดีใจที่ได้ตุ๊กตาที่สวยงามไม่เหมือนใคร

ฝ้าย : คุณแม่เก่งจังเลยคะ

คุณแม่ : สิ่งสำคัญคือ เราต้องรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด จะได้มีเงินเก็บและจะไม่มีวันจน

คุณพ่อบอกฝ้ายให้รู้จักอดออมและจะเห็นผลในวันข้างหน้า

ฝ่าย : คะ คุณพ่อ คุณแม่ หนูจะประหยัดอดออม เอาไว้คะ

ทันใดนั้น ฝ่ายจึงพลันคิดได้ว่าจะเริ่มเก็บออมเงินค่าขนมที่คุณแม่ให้ไปโรงเรียนหยอดใส่กระปุกไว้ เพื่อเก็บออมและไว้ซื้อของที่จำเป็นและของที่อยากได้โดยเริ่มหยอดเงินใส่กระปุกออมสินหมูทุกวันหลังจากกลับมาจากโรงเรียน

เมื่อฝ่ายเก็บออมเงินทุกวันเรื่อยไป ทั้งเหรียญเล็กและใหญ่ เก็บออมด้วยความมุ่งมั่น สะสมทุกวันจนเต็มกระปุกออมสิน

ฝ่าย : เอ๊ะ วันนี้ค่าขนมเหลือนี้นา เอาไปหยอดกระปุกออมสินดีกว่า

ฝ่ายเก็บออมทุกวันด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ เมื่อถึงเวลา คุณพ่อและฝ่ายเทเงินออกมาจากกระปุกออมสิน ฝ่ายยิ้มด้วยความภูมิใจ คุณพ่อจึงรีบชี้แจงและอธิบายฝ่ายว่า

คุณพ่อ : เหรียญ สามารถนำไปแลกเป็นแบงค์หรือ ธนบัตรได้ ช่วยกันนับนะลูก

ฝ่าย : 50 60 70 80 90 100 ว้าว เยอะจังเลยคะ

ฝ่ายมองด้วยความตั้งใจ ตาไม่กระพริบเลย แบงค์สีเขียว 20 บาท แบงค์สีฟ้า 50 บาท แบงค์สีแดง 100 บาท แล้วสีม่วงละคะคุณพ่อ

คุณพ่อ : 500 จ๊ะลูก

ฝ่าย : โอ้โห หนูเก็บได้เยอะขนาดนี้เลยหรอคะ

คุณพ่อ : แบงค์และเงินที่ฝ่ายเก็บเงินได้จากการออม สามารถนำไปใช้ซื้อของได้หลายอย่างและสามารถนำเงินไปเก็บฝากไว้ที่ธนาคารเพื่อสะสมไว้เป็นเงินออมในวันข้างหน้าอีกด้วย

ฝ่าย : ว้าว ได้เยอะจังเลยคะคุณพ่อ

คุณพ่อยิ้มด้วยความดีใจในความพยายามและตั้งในการเก็บออมของฝ่าย

วันนี้คุณพ่อพาฝ่ายไปฝากเงินที่ธนาคาร ฝ่ายดีใจมากที่จะได้มีสมุดบัญชีเป็นของตนเอง การเก็บออม ทำให้เรารู้จักคุณค่าในการการใช้เงินและเพื่อเก็บสะสมเงินไว้ใช้ในวันข้างหน้า เด็กๆ ต้องรู้จักเก็บออม เพื่อวันข้างหน้า ชีวิตจะมั่นคงและรุ่งเรืองแน่นอน

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : ให้ข้อคิดเกี่ยวกับความเป็นอยู่อย่างพอเพียง รู้จักประหยัดอดออม เก็บออมเงินเอาไว้ใช้ในเวลาที่จำเป็นและรู้จักคุณค่าของเงิน

นิทานเรื่อง ยายสา กับ ตาสี (การประหยัดออม)

หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ไกลจากตัวเมืองมาก ๆ มีบ้านอยู่หลังหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้กับภูเขา ซึ่งอุดมสมบูรณ์ เต็มไปด้วยป่าไม้สีเขียว ซึ่งบ้านหลังนี้มีคนอาศัยกันอยู่ 2 คน คือ ยายสา กับ ตาสี ยายสา กับ ตาสี มีอาชีพหลักคือ การทำนา ข้าวที่ได้จากการทำนาก็จะนำไปเก็บไว้เพื่อบริโภค และ ส่วนที่เหลือก็แบ่งขายเพื่อเก็บเงินไว้ใช้จ่าย นอกจากการทำนาแล้วทั้งสองก็ยังทำสวนผลไม้ไว้อีกด้วย ยายสา กับ ตาสี ได้ปลูกผลไม้ไว้ 3 ชนิด คือ ส้ม แอปเปิ้ล และมะม่วง ผลไม้ที่ทั้งสองปลูกนั้น สามารถนำมาเก็บไว้เพื่อบริโภคและแบ่งขายได้เช่นเดียวกัน

ส่วนตาสีนั้นก็ได้ทำบ่อเลี้ยงปลาไว้ เมื่อปลาเจริญเติบโต ตาสีก็จะออกจับปลาเพื่อนำมาทำเป็นอาหาร หรือนำไปขาย เพื่อนำเงินจากการขายปลามาไว้ใช้จ่ายนั่นเอง และทุกๆวันตาสีก็จะมาให้อาหารแก่ที่เลี้ยงไว้เป็นประจำ มีทั้งแม่ไก่และลูกไก่ ตาสีมีความสุขกับการเลี้ยงไก่ของตนมาก ไก่ที่ตาสีเลี้ยงไว้นั้นมีจำนวนไม่มากนัก แต่ก็สามารถนำไข่ที่แม่ไก่ไขออกมานำมาทำเป็นอาหาร เพื่อบริโภคได้ และสามารถนำไข่ไก่ไปขายเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายได้นั่นเอง

ในทุก ๆ วันยายสาก็จะมารดน้ำผักสวนครัวที่ตนได้ปลูกไว้ ยายสามีความสุขกับการรดน้ำผักสวนครัวของตนมาก ผักที่ยายสาปลูกนั้นก็คือ หัวผักกาด แครอท และหอมหัวใหญ่ ซึ่งสามารถนำมาบริโภคได้ โดยที่ไม่ต้องไปซื้อให้เสียค่าใช้จ่าย และสามารถนำผักที่ปลูกไปขายได้อีกด้วย

เงินที่ได้จากการขายของยายสา กับ ตาสี ก็ได้มาจาก 4 อย่างคือ

1. ข้าว ที่ได้จากการทำนา
2. ผัก ที่ได้จากการเพาะปลูก
3. ผลไม้ที่ได้จากการเพาะปลูก
4. ไข่ ที่ได้จากการเลี้ยง

ตาสีได้แบ่งเงินที่ได้จากการค้าขาย เป็น 3 ส่วนคือ รักษายามเจ็บป่วย เก็บไว้ใช้จ่าย เก็บออม เพียงเท่านี้ยายสา กับ ตาสีก็มีความสุขได้ด้วยความปลอดภัย พอประมาณ และพอใจในสิ่งที่ตนเองมี โดยไม่จำเป็นต้องใช้สิ่งของที่เป็นเทคโนโลยีหรือของทันสมัยต่างๆ

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การประหยัดอดออมเป็นสิ่งที่ดี สามารถทำให้เรามีเงินไว้ใช้จ่ายยามจำเป็นโดยไม่ขัดสนหรือต้องไปเบียดเบียนผู้อื่น

นิทานเรื่อง กระปุกออมสินวิเศษ (การรู้จักประหยัดอดออม)

เข้านี้หนูนิคมาโรงเรียนแต่เช้า เดินเข้ามาในห้องเรียนก็เห็นเพื่อนๆกำลังมุงดูอะไรบางอย่างอยู่ที่โต๊ะหนูนา หนูนิคเลยเดินเข้าไปดู

หนูนิค: โอ้โห...สวยจังเลย หนูนิคดูทานออกมาเมื่อเห็นกระเป๋าหนังสือเรียนใบใหม่ของหนูนา กระเป๋าของหนูนานี้สวยจริงๆเลยนะ ดูซิ ใส่หนังสือ ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด ใส่ของได้ตั้งเยอะแยะ

หนูนา: ก็ใช่ะซี คุณแม่ของฉันเพิ่งซื้อให้เมื่อวานนี้เอง

หนูนิค: อยากได้ๆ ไปขอเงินคุณแม่ซื้อบ้างดีกว่า

เมื่อกลับมาถึงบ้าน หนูนิคก็รีบเดินเข้าไปหาคุณแม่ที่นั่งอยู่

หนูนิค: คุณแม่คะ หนูนิคอยากได้กระเป๋าหนังสือเรียนใบใหม่จังเลยคะ คุณแม่ช่วยซื้อให้หนูนิคหน่อยนะคะ

คุณแม่: หนูนิคดูซิ ลูก กระเป๋านักเรียนใบเดิมของหนูนิคก็ยังมีใช้ได้อยู่นะ

หนูนิค: แต่มันไม่สวย ไม่ทันสมัยเลยคะคุณแม่ หนูนิคอยากได้กระเป๋าแบบของหนูนามากกว่า

คุณแม่: กระเป๋าใบไหนก็ใส่ของได้เหมือนกันนั่นแหละ เก็บเงินไว้ซื้อของที่จำเป็นดีกว่ามั๊ยคะ เอาอย่างนี้ละกัน ถ้าหนูนิคอยากได้ หนูนิคก็เก็บเงินซื้อเองนะ เก็บเงินครบเมื่อไหร่แล้วแม่จะพาไปซื้อจ๊ะ

เมื่อถึงเวลาเข้านอน หนูนิคก็ยังคิดถึงกระเป๋าหนังสือเรียนใบใหม่ของหนูนา โอ๊ย...อยากได้ๆ จะทำยังไงดีนี่า ถึงจะได้กระเป๋าหนังสือเรียนใบใหม่บ้าง หนูนิคคิดหาวิธีที่จะทำให้ได้กระเป๋าหนังสือเรียนใบใหม่อยู่นาน ทันใดนั้นคุณแม่พ่อก็เดินเข้ามาในห้องหนูนิคพร้อมกับกระปุกออมสิน ลูกหมูสีชมพู

คุณแม่: ดูนีซีหนูนิค พ่อซื้อกระปุกออมสินลูกหมูสีชมพูมาฝากหนูนิคด้วยนะ รู้ไหมว่ากระปุกออมสินลูกหมูสีชมพูนี้เป็นกระปุกออมสินวิเศษเชียวนะ ถ้าหนูนิคอยากได้สิ่งของอะไร เพียงแค่หนูนิคนำเงินมาหยอดใส่กระปุกออมสินลูกหมูสีชมพูตัวนี้ทุกวันๆมันก็จะกลายเป็นกระปุกออมสินวิเศษ แล้วหนูนิคก็จะได้ในสิ่งที่หนูนิคอยากได้เลยนะ

หนูนิต: จริงหรือคะคุณพ่อ ต่อไปนี้หนูนิตจะนำเงินที่เหลือจากค่าขนมที่คุณแม่ให้ไปโรงเรียนมาหยอดกระปุกทุกวันเลยคะ หนูนิตจะกินอาหารและขนมเท่าที่จำเป็น กระปุกออมสินลูกหมูสีชมพูของหนูนิตตัวนี้จะได้เต็มเร็ว ๆ

คุณพ่อ: พ่อว่าดีเลยละหนูนิต งั้นคืนนี้หนูนิตก็นอนได้แล้วนะ แล้วพรุ่งนี้เลยหนูก็เริ่มออมเงินได้เลยนะลูก

หนูนิต: ค่ะ คุณพ่อ

ตื่นเช้ามาหนูนิตก็มีความสุขยิ้มแย้ม รับเงินค่าขนมแล้วไปโรงเรียนแต่เช้า เมื่อกลับมาจากโรงเรียน หนูนิตก็นำเงินมาหยอดกระปุกออมสินลูกหมูสีชมพูทุกวัน ๆ จนเต็มกระปุก หนูนิตจึงนำกระปุกออมสินมาให้คุณพ่อคุณแม่แกะแล้วช่วยกันนับเงิน หนูนิตออมเงินได้ทั้งหมด 580 บาท

หนูนิต: คุณพ่อ คุณแม่คะ หนูนิตทำได้แล้วคะ หนูนิตจะได้กระเป๋าสตางค์ใบใหม่ แล้วยังมีเงินเหลือจากการซื้อกระเป๋าด้วยนะคะ มันเป็นกระปุกออมสินวิเศษจริง ๆ เลยคะ

คุณแม่: ใช่จ้ะ นอกจากจะได้กระเป๋าสตางค์ใบใหม่แล้ว หนูนิตยังมีเงินเหลืออยู่อีกนะ เตี่ยคุณพ่อคุณแม่จะนำเงินส่วนที่เหลือไปฝากธนาคารให้นะจ๊ะ

หนูนิต: เอ๊ะ! ทำไมต้องนำไปฝากธนาคารด้วยคะ ?

คุณแม่: ก็ถ้าหนูนิตเงินนำไปฝากธนาคารเอาไว้ หนูนิตก็จะได้ออกเบี้ยจากธนาคารด้วยนะ หนูนิตจะได้มีเงินเพิ่มขึ้นยิ่งงละลูก

หนูนิต: ดีจังเลยคะคุณแม่ ต่อไปนี้หนูนิตจะออมเงินทุกวันเลยคะ อยากได้อะไรหนูนิตจะออมเงินไว้ซื้อเองคะ จะได้ช่วยแบ่งเบาภาระของคุณพ่อคุณแม่ด้วย

คุณแม่: ดีมากจ๊ะหนูนิต

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้คุณค่าของเงิน การประหยัดอดออมเป็นสิ่งที่ดี สามารถทำให้เรามีเงินไว้ใช้จ่ายยามจำเป็นโดยไม่ขัดสนหรือต้องไปเบียดเบียนผู้อื่น

นิทานเรื่อง ของขวัญพิเศษจากลูกรัก (การประหยัดอดออม)

เช้าวันอากาศแจ่มใส มีเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง ชื่อว่า "น้ำริน" น้ำรินเป็นเด็กน่ารักอาศัยอยู่กับคุณพ่อ คุณแม่ และคุณยาย หลายครั้งที่คุณพ่อ คุณแม่ของน้ำรินต้องไปทำสวน น้ำรินจึงต้องอยู่กับคุณยาย

อยู่มาวันหนึ่ง "น้ำริน" นั่งเล่นของเล่นอยู่ที่ใต้ต้นไม้อย่างทะนุถนอม ของเล่นส่วนใหญ่ของน้ำริน พ่อจะเป็นคนทำให้ บางชิ้นแม่ก็เก็บมาให้ น้ำรินเล่นของเล่นอย่างสนุกสนาน ขณะที่น้ำรินเล่นของเล่นอยู่ แพรวาเพื่อนบ้านของน้ำรินมักจะชวนน้ำรินไปช่วยป่าหอมทำขนมที่บ้าน แพรวาก็พูดกับน้ำรินว่า “น้ำริน ๆ วันนี้เราไปช่วยป่าหอมทำขนมกันนะ” น้ำรินอยากทำขนมเป็นจึงตอบกลับไปว่า “ตกลงจ๊ะ” น้ำรินกับแพรวาก็เดินไปที่บ้านป่าหอมเพื่อช่วยป่าหอมทำขนม ป่าหอมจึงให้ขนมตอบแทนที่เด็ก ๆ มาช่วยทำขนม เด็กทั้งสองคนจึงพูดกลับป่าหอมว่า “ขอบคุณค่ะคุณป่า ขนมอร่อยจังเลยค่ะ”

หลังจากทำขนมเสร็จ แพรวากับน้ำรินก็ต่างแยกย้ายกันกลับบ้าน น้ำรินรับนำเงินที่ได้จากค่าขนมที่คุณพ่อคุณแม่ให้มาหยอดใส่กระปุกออมสิน เพราะ ทุก ๆ วัน น้ำรินไม่ได้นำเงินที่คุณพ่อคุณแม่ให้ไปซื้อขนมเลย น้ำรินตั้งใจจะเก็บเงินไปซื้ออุปกรณ์ทำการ์ดและดอกมะลิให้คุณแม่ในวันแม่ น้ำรินคิดในใจ แม่ต้องดีใจแน่เลย แล้วยิ้มอย่างมีความสุข เมื่อเก็บเงินจนเต็มกระปุก น้ำรินจึงนำเงินออกจากกระปุกออมสิน คุณพ่อน้ำรินเห็น จึงถามน้ำรินว่า นั่นลูกทำอะไรคะ น้ำรินจึงตอบพอลกลับไปว่า “หนูกำลังจะนำเงินที่หนูเก็บไปซื้อดอกมะลิให้คุณแม่ค่ะ และหนูจะทำการ์ดให้แม่ด้วย” น้ำรินตั้งใจทำการ์ดมาก เพื่อมามอบให้คุณแม่เป็นของขวัญในวันแม่

วันรุ่งขึ้น มีงานวันแม่ที่โรงเรียน น้ำรินจึงนำการ์ดและดอกมะลิมอบให้แม่ แม่จึงพูดกับน้ำรินว่า "ไม่มีของขวัญใดจะวิเศษเท่าน้ำรินของแม่เป็นเด็กดี" ทุกคนในครอบครัวชื่นชมน้ำรินที่รู้จักออมเงิน พ่อกับแม่บอกว่า "ของขวัญที่ดีที่สุดในชีวิตของพ่อกับแม่ คือ น้ำรินเป็นเด็กดี มีความกตัญญู รู้จักช่วยเหลือพ่อแม่ แค่นี้ก็เพียงพอแล้ว" น้ำรินยิ้มและพูดขึ้นว่า หนูสัญญาว่าจะเป็นคนดีตลอดไปค่ะคุณพ่อคุณแม่

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : ให้ออกคิดเกี่ยวกับความเป็นอยู่อย่างพอเพียง รู้จักประหยัดอดออม สามารถช่วยเหลือครอบครัวได้

นิทานเรื่อง บ้านแสนสุข (การประหยัดอดออม)

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีครอบครัวอยู่ครอบครัวหนึ่ง ชื่อพ่อก้าน แม่พร และน้องดาว พ่อของน้องดาวเป็นผู้นำหมู่บ้าน และมีอาชีพเป็นเกษตรกร พ่อก้านและแม่พร ทำทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์และ ปลูกผัก เงินทุกบาททุกสตางค์ ที่พ่อก้านและแม่พรหามาได้ก็จะแบ่งเก็บไว้ใช้และอีกส่วนหนึ่งก็จะฝากเก็บออมหรือฝากกับธนาคารไว้ใช้จ่ายในอนาคต พ่อก้านและแม่พรก็จะฝากเก็บออมแบบนี้ ทุกๆ ครั้ง ที่ได้เงินมา พ่อก้านทำการเกษตรแบบพอเพียง และทุกคนในหมู่บ้านต่างก็ทำการเกษตรแบบพอเพียงเหมือนพ่อก้าน โดยพ่อก้านจะคอยให้คำแนะนำการทำเกษตรแบบพอเพียงให้กับผู้คนในหมู่บ้านทุกคนในหมู่บ้านต่างรักและเคารพ พ่อก้านและแม่พร เข้าวันนี้ พ่อก้านมาให้อาหารปลาตั้งแต่เช้า ปลาของพ่อก้าน มีมากมายหลายชนิด บางครั้งพ่อก้านก็จะนำปลาไปขายในหมู่บ้านและแบ่งปันให้กับคนที่เขาไม่มี ได้ไปกิน พ่อก้านให้อาหารปลาเสร็จแล้ว พ่อก้านก็จะไปทำงานอย่างอื่น วันนี้น้องดาวตื่นสายไม่ได้มาให้อาหารปลากับพ่อก้าน

พ่อก้านและผู้คนในหมู่บ้านได้ช่วยกันปรับพื้นที่บ้านนาหรือทุ่งนาแห่งนี้ ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้าน พ่อก้านและคนในหมู่บ้านช่วยกันสร้างสะพานไม้ โดยนำไม้ที่ทุกคนมีอยู่แล้ว หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้แล้ว นำมาช่วยกันสร้างสะพานไม้ ไว้เป็นทางเดินในทุ่งนาอันเขียวชอุ่ม และเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวชอบมาถ่ายรูปมากที่สุด

วันนี้เป็นวันหยุด น้องดาวตื่นตื่นมาก เพราะมีผู้คนมาเที่ยวบ้านนาหรือทุ่งนาแห่งนี้มากมาย น้องดาวดีใจมาก ที่เห็นรอยยิ้มของทุกคนที่มาที่นี่ ส่วนจุดนี้พ่อก้านได้ทำไว้เพื่อให้คนในหมู่บ้านได้นำผลผลิตทางการเกษตรหรือนำสินค้าอื่นๆ มาขาย

(จุดแรก) ร้านพี่เบเตย : ขายปลา วันนี้ร้านของพี่มะนาวขายดีมาก ๆ

(จุดที่ 2) ร้านพี่เบตอง : ขายผัก และขายดีมาก

(จุดที่ 3) ร้านพี่ส้ม : ขายผลไม้ และขายดีมากเหมือนกัน

(จุดที่ 4) ร้านพื้หน้าหวาน : ชายไอศกรีม มีผู้คนในหมู่บ้านและนักท่องเที่ยวชอบซื้อไอศกรีมมากที่สุด

นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่นี่ มีแต่รอยยิ้ม นอกจากได้ถ่ายภาพและดูสถานที่สวยๆ แล้วยังได้ซื้อสินค้าต่างๆ ในราคาถูกและมีคุณภาพ คนในหมู่บ้านมีข้าว ปลา อาหาร ผัก และผลไม้ต่างๆ ก็นำมาแลกเปลี่ยนและแบ่งปันซึ่งกันและกันอยู่เสมอ พ่อก้านจะคอยให้คำแนะนำกับผู้คนในหมู่บ้าน เช่น การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปันซึ่งกันและกัน พ่อก้านและน้องดาวดีใจมากที่เห็นคนในหมู่บ้านและนักท่องเที่ยวมาซื้อสินค้าต่างๆ มากมาย ทำให้คนในหมู่บ้านมีรายได้ พ่อก้านดีใจมากที่เป็นส่วนหนึ่ง ที่ทำให้คนในหมู่บ้านมีรายได้ครอบครัวของน้องดาวดีใจมากที่ได้เกิดเป็นคนไทยและมีอาชีพเกษตรกรรมตามรอยพ่อหลวงได้สอนไว้

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักประหยัดอดออม และรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปันซึ่งกันและกัน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข”

นิทานเรื่อง หนูเมืองกับหนูชนบท (การประหยัสดอคอม)

ในเช้าอันสดใสวันหนึ่ง หนูเมืองที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองอันแสนรุ่มรวยได้ออกเดินทางไปเยี่ยม หนูชนบท ณ ชนบทแห่งหนึ่ง ซึ่งตัวเขาเองก็ไม่ได้กลับไปที่นี่มานานหลายปี มันเดินรอนแรมแบบ ไม่พักจนตะวันตกดิน ในที่สุดก็มาถึงบ้านของหนูชนบท ทั้ง 2 เจอหน้ากันก็เข้ามาโผกอดทักทาย อย่างดีใจ

"พี่หนูเมือง เป็นอย่างไรบ้าง ฉันคิดถึงพี่เหลือเกินไม่ได้พบกันตั้งหลายปี" หนูชนบทกล่าว ทักอย่างอารมณ์ดี

"พี่สบายดีน้องหนูชนบท กินอิ่มอยู่สบาย อยู่ในเมืองจะทำอะไรก็สะดวกไปหมด" หนูเมือง ตอบแบบภูมิใจ

"ดีจริงที่ได้ยินอย่างนั้น... มา ๆ เข้าบ้านกันก่อนพี่ ฉันเตรียมอาหารไว้มากมาย พี่เหนื่อยมา ทั้งวันคงหิวแย่" หนูชนบทเชิญชวนให้เข้ามาข้างในโพรงไม้ริมชายานาน่าพักผ่อนของตน

พอเข้ามาในโพรงไม้ อาหารที่หนูชนบทจัดไว้อย่างดีกลับมีเพียงข้าวสาร ธัญพืชและผลไม้ เพียงเล็กน้อย ไม่ได้มีอาหารน่ากินเหมือนที่หนูเมืองคิดเอาไว้

"โอ้ หนูชนบทน้องพี่ นี่เธอกินอาหารพวกนี้ไปได้อย่างไรกัน วัน ๆ ไม่เคยได้กินของที่ดีกว่า นี้เลยหรือไร" หนูเมืองหันมาถามหนูชนบทด้วยสีหน้าแสนห่วงใย

"ฉันว่านี่ก็ดีแล้วนะพี่ อาหารแต่ละอย่างคุณภาพดี ๆ ทั้งนั้น ขนาดคนเมืองยังมารับไปขาย เลย" เสียงของหนูชนบทตอบกลับแบบแผ่วเบา ด้วยความรู้สึกอวยที่ว่าอาหารนั้นไม่ถูกใจแขกผู้มา เยือน "เอาอย่างนี้ เดี่ยวเราเข้าเมืองไปเที่ยวบ้านพี่กัน รับรองว่าจะมีของกินคุณภาพดีมากมายให้ เธอได้กินอย่างสุขสบาย" พอหนูเมืองพูดจบ ทั้ง 2 ก็กินอาหารแล้วเข้านอน เมื่อพระอาทิตย์ฉาย แสง มา พวกเขาจึงออกเดินทางไปยังในเมืองทันที

เมื่อถึงบ้านในเมืองอันแสนคับแคบแต่เต็มไปด้วยข้าวของทันสมัย หนูชนบทที่เพิ่งเข้ามาใน เมืองครั้งแรกก็รู้สึกแปลกใจเล็กน้อยว่าพี่หนูเมืองไม่อึดอัดหรืออย่างไร ที่ต้องอยู่แค่นิรุธแสนคับ แคบของชุมชนเมืองแบบนี้

หลังจากนั่งได้สักพักหนูเมืองก็ถืออาหารละลานตามาพร้อมเสิร์ฟต้อนรับแขก มีทั้งขนมเค้ก ชีส นม เนย อาหารอย่างดีแบบที่หนูชนบทไม่เคยเห็นมาก่อน

"โอ้โฮ ! พี่หนูเมือง พี่ได้กินของดีอย่างนี้ทุกวันเลยหรือจ๊ะ" หนูชนบทร้องออกมาด้วยเสียง ตื่นเต้น

"ใช่แล้วน้องพี่ ก็เธออยู่ชนบทได้กินแต่ของไม่ดี อยู่ในเมืองแบบพี่นี่สิ ชีวิตที่ใคร ๆ ก็อยากมี กัน" หนูเมืองพูดจบก็มีเสียงแปลก ๆ ดังขึ้นมาทันที "เหมียว เหมียว !"

"นั่นเสียงอะไรหรือพี่" หนูชนบทถามอย่างกังวล

"คงเป็นเสียงดนตรีแหละมั้ง คนแถวนี้เขาชอบฟังเพลงกัน ช่างเถอะนะหนูนาน้องพี่ เรามากินอาหารกันเถอะ" หนูเมืองกับหนูชนบทกินอาหารอย่างเอร็ดอร่อย แต่เสียงร้องเหมียว ๆ ก็ใกล้เข้ามาทุกที

ทันใดนั้นเอง แมวร่างใหญ่ก็โผล่เข้ามาข้างโต๊ะอาหาร หนู 2 ตัวต่างวิ่งหนีกระเจิดกระเจิงด้วยความตกใจ หนูชนบทวิ่งไปซ่อนตัวในถังขยะอันเหม็นเน่า นั่งตัวสั่นเทาตรงนั้นหลายชั่วโมงแล้ว ค่อยกล้าเดินออกมา

"น้องหนูชนบท !" เสียงหนูเมืองตะโกนดังลั่นมาแต่ไกลเมื่อได้เห็นหน้าหนูชนบท "ไปหลบที่ไหนมา พี่นึกว่าโดนเจ้าแมวนั้นคาบไปเสียแล้ว"

"ฉันทลอบอยู่ที่ถังขยะเหม็นเน่ามา ฉันทลัวเหลือเกินพี่ อยากกลับบ้านเต็มทีแล้ว" หนูชนบทตอบด้วยเสียงสั่นเครือ

"แต่ที่นี่มีของดี ๆ รอให้เธอมากินอีกมากมายเลยนะ" หนูเมืองกล่าวรั้งไว้

"ของดีแค่ไหนฉันทก็กินไม่ลงหรอกพี่ ขอตัวกลับบ้านไปกินของเท่าที่มีแต่รู้สึกสบายใจในชนบทจะดีกว่า" พูดจบหนูชนบทก็เดินกลับชนบท ทิ้งให้หนูเมืองอยู่อย่างหวาดหวั่นที่เขตเมืองต่อไป

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : สิ่งไหนที่เรามีแล้วรู้สึกสบายใจที่ได้ครอบครองย่อมนำมาความสุขมาสู่ชีวิตเสมอ แต่สิ่งใดที่มีแล้วหวาดหวั่นทุกครั้งนั่นคือความทุกข์ ดังนั้นเราควรพอใจในสิ่งที่ตัวเองมีแค่นั้นก็เพียงพอแล้ว

นิทานเรื่อง กระปุกออมสินของหนูดี (การประหยัดออม)

ณ หมู่บ้านเล็กๆแห่งหนึ่ง มีเด็กหญิงชื่อหนูดี เป็นเพื่อนรักกันกับจ้อยชอบเล่นด้วยกันทุกวัน เช้าวันเสาร์หนูดีไปเล่นกับจ้อยตามปกติ หนูดีเห็นจ้อยปั่นจักรยานใหม่มา

หนูดี : สวัสดีจ้าจ้อยได้จักรยานใหม่หรือสวยจังเลย

จ้อย : จ้าคุณแม่ใจดีซื้อจักรยานให้

หนูดี : ดีจังเลยหนูดีอยากได้จักรยานใหม่บ้าง

หนูดีวิ่งไปบอกคุณแม่

หนูดี : คุณแม่คะหนูดีอยากได้จักรยานใหม่คะ

คุณแม่ : หนูดีถ้าหนูอยากได้จักรยานหนูต้องเก็บเงินซื้อนะคะ

หนูดี : ทำอย่างไรคะคุณแม่

คุณแม่แนะนำวิธีการออมเงิน หนูดีตัดสินใจจะเก็บออมเงินซื้อจักรยานใหม่ คุณแม่ให้ค่าขนมกับหนูดีวันละ 20 บาท หนูดีกินขนมไป 10 บาท กลับถึงบ้านหนูดีนำเงินไปหยอดกระปุกออมสินทุกๆวัน จนถึงวันเกิดของหนูดี คุณแม่ถามหนูดี

คุณแม่ : หนูดีดูซิกระปุกออมสินของหนูได้กี่บาทคะ

หนูดีเขย่ากระปุกดัง คร๊ก คร๊ก นับเงินจากกระปุกออมสิน

หนูดี : คุณแม่คะได้เงินไม่พอซื้อจักรยานคะ

หนูดีทำหน้าเศร้าเพราะเงินไม่พอซื้อจักรยาน คุณแม่ให้กำลังใจหนูดี

คุณแม่ : หนูดีจะไม่เป็นไรนะส่วนที่เหลือคุณแม่จะจ่าย ให้หนูดีเองเป็นรางวัลที่หนูเป็นเด็กดีเชื่อฟังคุณแม่รู้จักอดออม ดีใจมากวิ่งกอดคุณแม่

หนูดี : ขอบคุณคะคุณแม่หนูดีรักคุณแม่ที่สุดในโลกเลยคะ

คุณแม่ก็พาหนูดีไปที่ตลาดซื้อจักรยานใหม่ หนูดีเลือกจักรยานสีแดงคะ หนูดีดีใจและมีความสุขกับการได้ปั่นจักรยานใหม่เล่นกับจ้อยอย่างมีความสุขสนุกสนาน ตั้งแต่นั้นมาหนูดีก็เป็นคนรู้จักประหยัดอดออม ออมเงินทุกวันจนติดเป็นนิสัย เห็นคุณค่าการประหยัดอดออมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนๆ

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : การรู้จักประหยัดอดออมเพื่อได้ในสิ่งที่ต้องการ

นิทานเรื่อง บ้านโคกหนองนา (การรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

ณ บ้านโคกหนองนา อยู่ทางภาคเหนือ ของประเทศไทย ครอบครัวนี้ยังมี พ่อ แม่ ประกอบอาชีพทำการเกษตรปลูกข้าวปลูกพืชหมุนเวียนและเลี้ยงสัตว์ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของ พ่อหลวง เมื่อหลายปีก่อนพ่อกับแม่ตื่น้อยไปทำงานไกลบ้าน เศรษฐกิจไม่ดี ไม่มีงานทำทั้งสอง จึงเดินทางกลับบ้านโคกหนองนา เพื่อมาทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของพ่อหลวง

พ่อกับแม่ตื่น้อยช่วยกันทำการเกษตรปลูกพืชหลากหลายชนิด เช่น ปลูกแอปเปิ้ล ส้ม สตอเบอร์รี่ มะม่วง ปีนี้ผลไม้ทุกชนิดออกผลดก ในสวนบ้านโคกหนองนายังมีผักมากมาย เช่น ข้าวโพด แครอท ผักกาดขาว พ่อบอกตื่น้อยว่า ”บ้านเรามีดินดี อากาศดี มีพื้นที่ อยากริอะไรก็ปลูกเอาไว้ เหลือกินก็เก็บแบ่งปันเพื่อนบ้านและญาติๆ” ตื่น้อยดีใจที่พ่อ แม่เป็นคนขยันปลูกผัก และผลไม้

บ้านตื่น้อยทำนาปลูกข้าวไว้กินเอง ข้างบ้านพ่อขุดบ่อเลี้ยงปลา และกักเก็บน้ำไว้รดผักผลไม้ในฤดูแล้ง ตื่น้อยชอบพาเจ้าตาล คือวัว และเจ้าทุยไปกินหญ้าตามทุ่งนา พ่อปล่อยให้ เป็ด ไก่ ที่เลี้ยงไว้ให้หากินตามธรรมชาติ พ่อกับแม่บอกตื่น้อยว่า “เลี้ยงแม่เป็ด แม่ไก่ไว้ ออกไข่” วันนี้ตื่น้อยต้อนวัว ควาย เป็ด ไก่ ไปหากินอาหารตามทุ่งนา วันนี้ ตื่น้อยตื่นแต่เช้าไปช่วยพ่อกับแม่ รดน้ำผักและผลไม้ แม่บอกว่า “วันนี้แม่จะเก็บผัก ผลไม้สดๆ ไปขายที่ตลาดกลางหมู่บ้าน

ตื่น้อยอาสาติดตามแม่ไปช่วยขายผัก ผลไม้ที่ตลาด ในตลาดมีร้านค้ามากมาย ตื่น้อยกับแม่ขายผัก ผลไม้ จนหมด เพราะแม่ใจดีชอบแจกแถมให้กับชาวบ้านที่มาอุดหนุน แม่บอกตื่น้อยเสมอว่า เราต้องรู้จักมีน้ำใจแบ่งปันให้ผู้อื่น ชาวบ้านโคกหนองนาทุกคนต่างก็รู้และมาอุดหนุนแม่เป็นประจำ ตื่น้อยยิ้มด้วยความปลื้มใจที่ขายผัก ผลไม้หมด และได้แบ่งปันผัก ผลไม้สด ๆ ให้กับคนอื่น ๆ ด้วย ตื่น้อยกับครอบครัวมีความสุข กับการใช้ชีวิตที่รู้จักการให้และมีน้ำใจแบ่งปัน ที่บ้านโคกหนองนา

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า เราเรียนรู้ที่จะให้ ไม่ใช่เพราะเรามีมากมาย แต่เรียนรู้ที่จะให้เพราะรู้ว่า การให้สุขทั้งกาย สุขทั้งใจ

นิทานเรื่อง ไดโนจอมขยัน (การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

เรื่องเล่าในยุคดึกดำบรรพ์ ณ ช่วงเวลานั้น มีเหล่าไดโนหลากหลายสายพันธุ์ครอบครองผืน
ปฐพี

แต่แล้ววันหนึ่ง เหล่าไดโนก็ต้องพบกับการจากลาครั้งยิ่งใหญ่ เมื่อเปลือกโลกโค้งตัวใต้พื้นดินเกิด
การสั่นสะเทือนอย่างรุนแรงทำให้เกิดการระเบิดของภูเขาไฟ บึ้มมมม !!! ถ้าถ่านภูเขาไฟทะลัก
ออกมา ลาวาสีแดงเพลิงไหลลงอย่างรวดเร็ว “แยแล้ว ! ภูเขาไฟระเบิด” พ่อของไดโนแพทร้อง
ขึ้นมาด้วยความตกใจ “หนีเร็ว !!!” เหล่าไดโนต่างพากันวิ่งหนี

พ่อ แม่ ลูก ต่างพากันหนีมาไกลแสนไกลทั้งเหนื่อยล้าและหิวกระหาย เมื่อเห็นป่าเขียวขจี
ที่ไร้ฝุ่นผงและภูเขาไฟ ไดโนแพทจึงรีบวิ่งไปข้างหน้าอย่างมีความหวัง “แม่จ๋า พ่อจ๋า เรารอดตาย
แล้ว” พ่อของไดโนแพทเกรงว่าถ้าเดินทางต่อไปจะเสี่ยงอันตราย และอาจเจอกับเหล่าไดโนกิน
เนื้อ จึงเอ่ยขึ้นว่า “พ่อจะสร้างบ้านหลังเล็กๆ พอลูกโตแล้วปลูกพืชผักผลไม้ไว้รอบๆ พวกเราจะ
ได้ไม่ต้องอพยพย้ายถิ่นอีก” ทั้งสามจึงช่วยกันคนละไม้คนละมือสร้างบ้านขนาดพอเหมาะและ
แข็งแรงไม่นานบ้านก็เสร็จ เช้าวันหนึ่ง ขณะพ่อของไดโนแพทพรวนดินยกร่องทำแปลงผัก “พ่อจ๋า
ลูกช่วยปลูกข้าวโพดเราจะได้อีกข้าวโพดไว้กินเยอะๆ และจะได้แบ่งให้เพื่อนบ้านเราด้วยนะครับ”

ไม่นานเกินรอ ข้าวโพดที่ไดโนแพทช่วยพ่อปลูกก็ค่อยๆ เติบโตจนเก็บกินได้ แม่ของไดโน
แพทคิดค้นวิธีการแปรรูปพืชผักผลไม้ที่ปลูกเพื่อเก็บไว้กินนานๆ ไดโนแพทจึงมีอาหารอร่อยๆ กิน
ทุกวัน แม่สอนไดโนแพทให้มีน้ำใจแก่ผู้อื่นรู้จักแบ่งปัน ไดโนแพทจึงนำอาหารอร่อยๆ ไปแบ่งปันแก่
ไดโนทอปส์ ไดโนโก และไดโนดอน เพื่อนที่พึ่งย้ายมาใหม่อยู่เสมอๆ

วันหนึ่งอากาศหนาวเย็นด้วยความซุกซนของไดโนแพทได้โยนข้าวโพดแห้งเข้าไปในกองไฟ
ข้าวโพดก็พองและเกิดเสียงระเบิด ป๊อป ป๊อป ป๊อป ! เด็ง เด็ง เด็ง แต่ละเม็ดพองฟูอวบอ้วนสีขา
ว นวล ส่งกลิ่นหอมไปทั่วย้วยน้ำลาย ไดโนแพทหยิบขึ้นมาชิมแล้ว อุทานเสียงดังว่า “ว้าว! ป๊อปคอร์นอ
ร่อยสุดๆ ไปเลย” ไดโนแพทจึงชวนแม่เอาป๊อปคอร์นที่ทำได้ไปแบ่งเพื่อนๆ กิน เพื่อนน่าจะชอบ
เพราะป๊อปคอร์นทั้งหอมทั้งหวานและอาจทำให้บ้านของเรามีรายได้เข้ามาเพิ่มอีกก็เป็นได้ พ่อ แม่

ไดโนแพท รู้สึกมีความสุขและภาคภูมิใจที่ทำให้ชาวโพดธรรมดาๆ กลายเป็นป๊อปคอร์นได้ และยังช่วยส่งเสริมอาชีพให้แก่เพื่อนบ้านไดโนอีกด้วย

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “ การรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า การรู้จักประหยัดอดออม และการรู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปันซึ่งกันและกัน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ”

นิทานคุณธรรมจากพระราชดำรัส “การให้” (การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

เมื่อตอนน้ำท่วมหมู่บ้านของมาตีทุกบ้านต่างได้รับความเดือดร้อนขาดแคลนอาหารและน้ำดื่ม ไม่นานก็มีคณะจากกรุงเทพฯ นำถุงพระราชทานมาแจก มาตีไปรับถุงพระราชทานพร้อมกับคุณตาคุณยายในถุงพระราชทาน มีทั้งข้าวสาร อาหารแห้ง ยารักษาโรค และมีขนมสำหรับเด็กๆ ด้วย

ขากลับบ้านผ่านบ้านตาชม ตาชมไม่มีเรือไปรับถุงพระราชทานคุณตาคุณยายจึงแบ่งข้าวสารอาหารแห้งให้ พอพายเรือผ่านบ้านยายน้อยที่นอนป่วยอยู่คุณตาคุณยายก็แวะเอายารักษาโรคไปให้ พอพายเรือผ่านกลุ่มเด็กๆ ที่นั่งเล่นอยู่บนหลังคาบ้าน คุณตาก็แวะเอาขนมให้เด็กๆ ทุกคน

ตอนนี้เหลือของในถุงพระราชทานน้อยลง แต่คุณตาคุณยายยังยิ้มอย่างมีความสุข รวมทั้งมาตีด้วย เมื่อกลับถึงบ้าน มาตีนำข้าวของที่เหลือในถุงพระราชทานออกมาใส่ถาดแม้จะเหลือน้อย แต่ทุกคนก็มีความสุขความสุขจากการให้ของแก่คนที่มีความจำเป็นและไม่มีโอกาสเท่ากับครอบครัวของมาตี

หลังจากนั้น คุณยายนำถุงพระราชทานขึ้นไปวางไว้บนหิ้งบูชา เพื่อเตือนใจว่าการให้คือการทำความดีที่นำความอิมเอมชื่นออกชื่นใจมายังผู้ให้และผู้รับ

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : การให้ คือ การทำความดีถึงแม้ของที่ให้นั้นมันจะเป็นสิ่งเล็กน้อย แต่คนที่ได้รับนั้นมันยิ่งใหญ่เสมอและทำให้ทั้งผู้ให้และผู้รับมีความสุขใจ

นิทานเรื่อง ป๋องแป๋งรักพ่อจ้งเลย (การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

อยากเก่งเหมือนพ่อ อยากหล่ออย่างนั้น พ่อคนสำคัญ ขยันเพื่อลูก ทำของเล่นใหม่ ต้นไม้ที่ปลูกเอาเชือกมาผูก ลูกได้ชิงช้า

แบกลูกขึ้นหลัง เต็มพลังเดินหน้า พ่อแปลงเป็นม้า เฮ ฮา สุขใจ ป๋องแป๋งขอบร้อ พ่ออาบน้ำให้ รักพ่อยิ่งใหญ่ อุ๋นโอบอุ๋น พ่อชวนนอนเล่น พ่อเป็นหมอนหนุน พุงพ่อยัดหนุน อุ๋นนอนหมอนนี้

เห็นนกบินมา พ่อจำอุ้มที คว่ำลูกเร้วรี โยนขึ้นสู่ฟ้า ยามลูกเจ็บไข้ พ่อได้ป้อนยาเช็ดตัวห่มผ้า ลูกจำเพียงหาย

สอนวาด ปาด นับ จับปูเล่นทราย โตคลื่นทำท่าย กลางสายลมรีน ก่อนนอนพ่ออ่านนิทานทุกคืน หลับอิมจนตื่น สดชื่นเช้าตุ่ เล่นรถ เล่นบอล พ่อสอนให้สู้ ทุกอย่างต้องรู้ พ่อหนูเก่งจ้ง

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : สอนให้ลูกได้ซาบซึ้งในบุญคุณและความรักของพ่อ

นิทานเรื่อง หนูนิตชอบแย่งของ (การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งมีครอบครัวเล็กๆอาศัยอยู่ ประกอบไปด้วยแม่ ฟ้าใสและหนูนิต สองพี่น้องชอบแย่งกันเล่นของเล่นอยู่เสมอ วันหนึ่ง ขณะที่ฟ้าใส กำลังนั่งกำลังเล่นตุ๊กตาหมี ในสวนอย่างมีความสุข หนูนิตได้เดินมาเห็นก็เกิดความอยากเล่นด้วย จึงไปแย่งของเล่นของฟ้าใส โดยที่ไม่ได้ขอฟ้าใส และฟ้าใสก็ไม่ยอมให้เพราะตัวเองก็จะเล่นด้วย จึงเกิดการแย่งชิงกันจนทำให้ตุ๊กตาขาด คุณแม่เดินมาเห็นเหตุการณ์จึงห้ามไว้ และได้ดุลทั้ง 2 คน ที่ทำตุ๊กตาเสีย

แม่ = ชอบแย่งของเล่นกันตลอดเลย เห็นไม่ ตุ๊กตาขาดหมดแล้ว และจะเล่นกันอย่างไร

จึงนำตุ๊กตาไปซ่อมแซม ฟ้าใสนั่งคิดน้อยใจ ว่าหากหนูนิตไม่มาแย่งตนเองก็ไม่โดนแม่ดุ จึงเดินไปขออนุญาตแม่ไปเล่นบ้านเพื่อน

เมื่อไปถึงบ้านเพื่อนโดยไม่มีหนูนิตที่จะคอยแย่งของอีก ทำให้ฟ้าใสเล่นกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน ฟ้าใสกับเพื่อนวิ่งเล่นกันจนลืมเวลา จนเหนื่อยเหนื่อยล้า มารู้ตัวอีกทีก็ ตกเย็นแล้วจึงได้ลาเพื่อน เพื่อที่ได้กลับบ้าน

เดินทางกลับถึงบ้านไม่เจอหนูนิต จึงได้ถามแม่ว่าหนูนิตไปไหน แม่ได้บอกว่าหนูนิตได้ไปห้างสรรพสินค้า กับคุณอา ฟ้าใสรู้สึกดีใจที่หนูนิตจะไม่มาแย่งของเล่นจึงไปนั่งเล่นของเล่นคนเดียวที่ได้ต้นไม้ใหญ่ เล่นได้สักพักก็รู้สึกเบื่อเพราะไม่มีเพื่อนเล่นจึงเดินกลับไปหาคุณแม่ที่กำลังปลูกผัก คุณแม่จึงถามฟ้าใสว่าเป็นอะไร ฟ้าใสตอบว่าไม่สนุกเลยค่ะคุณแม่นั่งเล่นคนเดียว แม่จึงพูดขึ้นว่า ที่แม่ได้บอกบ่อย ๆ ใจจะจะให้แบ่งของเล่นกันเล่นกัน 2 คนสนุกกว่า เล่นคนเดียว ฟ้าใสเลยบอกว่ฟ้าใสไม่ชอบที่หนูนิตชอบมาแย่งของเล่น มันทำให้ของเล่นเสียหาย คุณแม่เลยอธิบายว่าที่หนูนิตชอบแย่งของเล่นอาจจะเป็นเพราะว่าหนูนิต อยากจะเล่นด้วย อาจจะเห็นว่าฟ้าใส เล่นอย่างสนุกจึงอยากจะเล่นด้วยแต่ความจริงการที่หนูนิตมาแย่งของเล่นก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่จะต้องนะ แต่หนูนิตก็ยังคงอยู่ยังไม่เข้าใจว่าสิ่งที่ทำมันผิด เราก็ต้องช่วยกันสอนหนูนิตถ้าฟ้าใสกับแม่ช่วยกันสอนหนูนิตก็จะไม่ดื้อ

ตกเย็นหนูนิตและคุณอาได้กลับมาจากห้างสรรพสินค้า ชื่อของเล่นและของกินมามากมาย ฟ้าใสได้ของเล่นจึงนำไปเล่นแต่หนูนิตก็อยากเล่นด้วยจึงเดินมาแย่ง คุณแม่เห็นจึงได้เดินไปถามว่าใครเป็นคนหยิบก่อนหนูนิตได้ตอบว่าฟ้าใสหยิบก่อนแต่หนูก็อยากเล่นด้วยนี้ แม่จึงถามว่าถ้าหนูเป็นคนหยิบก่อนหนูจะแบ่งให้พี่เล่นก่อนไหม หนูนิตได้ตอบ ว่าไม่แบ่งค่ะเพราะหนูก็อยากเล่น แม่ได้ฟังเช่นนั้น จึงได้อธิบายให้หนูนิตฟังว่า ดังนั้นฟ้าใสหยิบก่อนฟ้าใสจึงได้เล่นก่อนนะ หนูนิตก็ยอมแต่ก็ทำสีหน้าบึ้งตึง ฟ้าใสถึงถึงคำที่แม่สอนจึงได้ จึงบอกว่จ้้นเรามาเล่นด้วยกันเอา

ไหมเราจะเป็นคนขายแต่คุณแม่จะเป็นคนซื้อทำให้หนูมีสีหน้าที่ยิ้มแย้มมากขึ้นทั้งสองคนได้เล่นกันอย่างสนุกสนานและไม่ทำให้ของเล่นเสียหายอีกต่อไป

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : สอนให้เป็นคนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน รู้จักรอคอย เคารพสิทธิ์ผู้อื่นและขออนุญาตเจ้าของก่อนหยิบทุกครั้ง

นิทานเรื่อง หนูยิ้มหนูยิ้ม ต้องรู้จักแบ่งปัน (การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

ล่า ลา สวัสดิ์ ฉันคือ แพรี่ สาวน้อยแสนสวย ตักตาคุณแพรี่ของเล่นใหม่ของหนูยิ้มที่แม่ปู้ย ซื่อให้น่ารักที่สุดเลย ทันใดนั้น หนูยิ้มก็ได้เดินมาหาหนูยิ้ม นั้น หนูยิ้มได้ของเล่นใหม่หรือขอหนูยิ้มเล่นหน่อยซิ หนูยิ้มตอบ ไม่ได้หรอก นี้ของหนูยิ้มนะ หนูยิ้มไม่แบ่งให้เล่นหรือ หนูยิ้มพูดว่า หนูยิ้มใจร้ายจังเลย

ต่อมา หนูยิ้ม ได้เวลากินอาหารว่างกันแล้ว เราไปกินขนมกันเถอะ วันนี้มีขนมเค้ก เอ๊ะ เอาอันไหนดีนะ อันนั้นมีเซอร์รี่ด้วย ทันใดนั้นหนูยิ้มก็ได้วิ่งมาแย่ง และ บอกว่า หนูยิ้มหยิบได้ก่อน หนูยิ้มบอก เดี่ยวก่อนซิ หนูยิ้มจะไม่แบ่งเซอร์รี่ให้หนูยิ้มหรือ หนูยิ้มจึงหยิบขนมเค้กที่ไม่เซอร์รี่มา และได้พูดว่า หนูยิ้มใจร้าย เอาอันนี้ก็ได้หนูยิ้มถือขนมวิ้ง พร้อมพูดว่า เย้ เย้ ไปกินที่หน้าทีวีดีกว่า

ทันใดนั้นเองหนูยิ้มก็ได้สวดพรหมเซ็ดเท้าและล้มลงไปกับพื้นพร้อมขนมเค้กก็ได้หล่นตกลงไปที่พื้น หนูยิ้มร้องไห้และบอกกับหนูยิ้มว่าตนอยากกินเค้กด้วย แต่หนูยิ้มบอกว่า นี้เป็นเค้กของหนูยิ้ม หนูยิ้มไม่แบ่งให้กินหรือหนะ หนูยิ้มร้องไห้โฮ หนูยิ้มจึงบอกกับหนูยิ้มว่า ก็ได้หนูยิ้มจะแบ่งให้หนูยิ้มกินเค้กด้วย แต่หนูยิ้มต้องสัญญาก่อนนะว่า ถ้ามีอะไรก็จะต้องแบ่งปันกันและจะไม่เก็บไว้เป็นของตนเองเพียงคนเดียว หนูยิ้มจึงตอบว่า เข้าใจแล้ว หนูยิ้มสัญญา หนูยิ้มดีใจและตักเค้กให้หนูยิ้มกิน อะ อ่า ฮู อร่อย แล้วทั้ง 2 คนต่างก็ยิ้มให้กันอย่างมีความสุขจากนั้นทั้ง 2 คนได้พากันไปเดินเล่นที่สนามเด็กเล่นข้างบ้าน ซึ่งมี ชิงช้า สไลเดอร์ ต้นไม้ ดอกไม้สวยงาม

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการแบ่งปันคือการให้จะได้รับความสุขกลับมาทั้งผู้ให้และผู้รับมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน มีน้ำใจต่อกัน

นิทานเรื่อง ทุ่งนามหาสนุก (การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน)

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีวิถีชีวิตความผูกพันกับการทำนาปลูกข้าว บรรยากาศที่แสนสนุกสนานรื่นเริงทุ่งนา เข้าวันหนึ่งในฤดูกาลทำนา เสียงรถไถนาดังมาแต่ไกล เด็กๆพากันวิ่งตามมาดูรถไถนาคันใหญ่ เนื่องจากว่าหนึ่งปีที่จะมีรถไถนามาสักครั้งหนึ่ง เด็กๆจึงรู้สึกตื่นเต้นและดีใจมากที่เห็นรถไถคันใหญ่สีแดง จึงพากันวิ่งตามไปดูรถไถนาที่กำลังไถพรวนดิน ในนาสำหรับเตรียมหว่านข้าว

แม่ของยิ้มแฉ่งเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ เพื่อใช้หว่านในทุ่งนาแห่งนี้ เมื่อรถไถได้ทำการไถนาและพรวนดินปรับพื้นที่เรียบร้อยแล้ว พ่อ แม่ และเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้ๆกันก็มาช่วยกันหว่านเมล็ดข้าวลงไป ในนา โดยจะแลกเปลี่ยนแรงงานซึ่งกันและกันในการทำนา เมื่อหว่านข้าวของพ่อกับแม่เสร็จแล้ว ก็จะไปช่วยกันหว่านข้าวของเพื่อนบ้านคนต่อไป ทำแบบนี้เรื่อย ๆ จนครบกันทุกคน ไม่นาน เมล็ดข้าวในนาที่หว่านลงไปก็งอกเขียวขจีสวยงามเต็มทุ่งนา ยิ่งถ้ามีฝนตกลงมาก็จะทำให้ทุ่งนามีสีสนที่สวยสดงดงามมากยิ่งขึ้น ดินชื้นฉ่ำงามตา ต้นข้าวโตไวเต็มทุ่งนาไปหมด มองไปทางไหนก็เขียวสดใสงามตา

ผู้ใหญ่ภูมิใจที่เห็นข้าวในนาตั้งท้องพร้อมออกรวง เห็นแล้วรู้สึกหายเหนื่อย เด็กๆก็ชอบใจที่เห็นน้ำในนาข้าวเต็มไปด้วย กุ้ง หอย ปู ปลา จึงพากันลงน้ำหาปลาและเล่นน้ำในนาอย่างสนุกสนาน ถ้าฝนตกลงมายิ่งทำให้ กุ้ง หอย ปู ปลา กบ เขียด ออกมาเล่นน้ำ เด็กๆก็จะพากันจับไปให้พ่อแม่ทำอาหารแล้วมาแบ่งกันกินอย่างเอร็ดอร่อยและมีความสุข

ยิ่งนานวันข้าวในนาก็เจริญเติบโตเต็มที่พร้อมที่จะทำการเก็บเกี่ยว มองไปทางไหนก็เห็นรวงข้าวสีเหลืองทองอร่ามตาสวยงามเต็มทุ่งนาไปหมด เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยวพ่อ แม่ และเพื่อนบ้านช่วยกันลงแขกเกี่ยวข้าวในนา ซึ่งจะช่วยกันทำแบบนี้ทุกฤดูกาลเก็บเกี่ยวและฤดูกาลทำนา โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนแรงงานซึ่งกันและกันไปเรื่อย ๆ จนครบทุกคน

เมื่อทำการเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ จะนำข้าวมาตากให้แห้ง แล้วสีให้เป็นเมล็ดข้าวเปลือก ก่อนจะเก็บเข้ายุ้งข้าว หลังจากเก็บข้าวเข้ายุ้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งจะมีลมโชนเหมาะสำหรับการเล่นว่าว ผู้ใหญ่จะพาเด็กๆมาวิ่งว่าวในท้องทุ่งนาอันกว้างใหญ่ โดยมีว่าวหลากหลายสีสนสวยงามลอยเต็มท้องฟ้าไปหมด ทุ่งนาแห่งนี้จึงมีแต่ความสุขและความสนุกทุกฤดูกาล พวกเราจึงเรียกทุ่งนาแห่งนี้ว่า “ทุ่งนา มหาสนุก”

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน : นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “ ความขยัน อดทน ประหยัด มีน้ำใจ รู้จักแลกเปลี่ยนแบ่งปันซึ่งกันและกัน จะได้รับความสุขกลับมายังผู้ให้ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ”

ภาคผนวก จ

ประวัติผู้ทำวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นางสาวสุวรรณี นครศรี

วัน/เดือน/ปีเกิด : วันพุธ ที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532

ที่อยู่ปัจจุบัน : 38 ม.3 ต.บ้านยาง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31000

หมายเลขโทรศัพท์มือถือ : 0635455154

Email : SNsuwannee11@gmail.com

ประวัติการศึกษา

- สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวัดโพธิ์ทอง
- สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม
- สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาจากระบบจังหวัดบุรีรัมย์
- สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จากวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์
- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง (หัวหมาก)